

Briselē, 1.6.2018
COM(2018) 393 final

2018/0217 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko
atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013**

{SWD(2018) 301 final} - {SEC(2018) 305 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Komisijas priekšlikumā par daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam (DFS priekšlikums)¹ ir noteikta kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) budžeta struktūra un galvenie virzieni. Pamatojoties uz to, Komisija nāk klajā ar regulu kopumu, kurā noteikts 2021.–2027. gada KLP tiesiskais regulējums, kā arī publisko ar šīs politikas turpmākās attīstības alternatīvo scenāriju ietekmes novērtējumu. Šajos priekšlikumos ir paredzēts, ka tie būs piemērojami no 2021. gada 1. janvāra, un tie tiek iesniegti 27 dalībvalstu Savienībai atbilstoši Eiropadomes 2017. gada 29. martā saņemtajam Apvienotās Karalistes paziņojumam par nodomu izstāties no Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu.

Par jaunāko KLP reformu lēmums tika pieņemts 2013. gadā, un tā tika īstenota 2015. gadā. Kopš tā laika konteksts, kurā minētā reforma tika plānota, ir būtiski mainījies. Konkrētāk, notikušas turpmāk aprakstītās izmaiņas.

Makroekonomikas faktoru, ģeopolitiskās spriedzes un citu spēku ietekmē lauksaimniecības cenas ir ievērojami samazinājušās.

Tirdzniecības sarunās uzsvars ir acīmredzamāk pārvirzījies no daudzpusējiem uz divpusējiem darījumiem, un ES ir kļuvusi atvērtāka pasaules tirgiem.

ES ir uzsākusies jaunas starptautiskās saistības, kas attiecas, piemēram, uz klimata pārmaiņu mazināšanu (ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijā (COP 21)) un plašiem starptautiskās attīstības aspektiem (līdz ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM)), kā arī centienus labāk reaģēt uz citām ģeopolitiskām norisēm, tostarp migrāciju.

Šīs pārmaiņas ir ierosinājušas publiskas debates par to, vai 2013. gada reforma dod KLP pietiekami labas iespējas pienācīgi risināt pašreizējās plaši izplatītās problēmas, kas saistītas ar lauksaimniecības nozares ekonomisko veselību, rūpēm par vidi, rīcību klimata pārmaiņu jomā un spēcīgu ekonomisko un sociālo struktūru ES lauku apgabalos, jo īpaši ņemot vērā jaunas rīcības iespējas tirdzniecības, bioekonomikas, atjaunojamo energoresursu enerģijas, aprites ekonomikas un digitālās ekonomikas jomā.

KLP ir jāmodernizē, lai tiktu galā ar minētajām problēmām, jāvienkāršo, lai ar problēmu risināšanu būtu saistīts pēc iespējas mazāks administratīvais slogs, un vēl vairāk jāaskaidro ar citiem ES politikas virzieniem, lai pēc iespējas palielinātu tās devumu Komisijas 10 prioritāšu un ilgtspējīgas attīstības mērķu izpildē. Kā Komisija atgādināja savā nesenajā paziņojumā par DFS, modernizētai kopējai lauksaimniecības politikai būs jāatbalsta pāreja uz pilnīgi ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari un jāveicina lauku apvidu attīstība par rosīgiem apgabaliem, un stabili jānodrošina nekaitīga augstas kvalitātes pārtika vairāk nekā 500 miljoniem patērētāju. Lai nodrošinātu, ka Eiropas iedzīvotājiem tiek saražota nekaitīga, uzturvielām bagāta un daudzveidīga augstas kvalitātes pārtika par pieejamām cenām, un lai izveidotu spēcīgu sociālekonomisko struktūru lauku apvidos, Eiropai vajag viedu, noturīgu, ilgtspējīgu un konkurētspējīgu lauksaimniecības nozari. Modernizētai kopējai lauksaimniecības politikai ir jāpalielina sava Eiropas pievienotā vērtība, atspoguļojot

¹ [COM(2018) 322 *final* – DFS regula].

vērienīgākus vidiskos un klimatiskos mērķus un apmierinot iedzīvotāju gaidas attiecībā uz viņu veselību, vidi un klimatu.

Lai vairotu KLP ieguldījumu Komisijas 10 prioritāšu un ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) izpildē, Komisija plaši apspriedās par KLP vienkāršošanu un modernizēšanu, kā tas bija paredzēts Komisijas 2017. gada darba programmā. Apspriešanās galvenokārt pievērsās konkrētām nākotnes politikas prioritātēm, neskarot finansiālos piešķirumus, kas kopējai lauksaimniecības politikai atvēlēti nākamajā daudzgadu finanšu shēmā. Šā procesa ietvaros ne tikai norisinājās plaša apspriešana, bet arī tika analizēti pieejamie pierādījumi par KLP veikumu, tostarp attiecīgie *REFIT* platformas atzinumi.

Iznākums tika aprakstīts 2017. gada 29. novembrī pieņemtajā paziņojumā “Pārtikas un lauksaimniecības nākotne”. Paziņojums dod iespēju gan ES iestāžu starpā, gan ar ieinteresētajām personām veidot strukturētu dialogu par turpmāko KLP. Minētajā politikas dokumentā tika izklāstītas problēmas, mērķi un iespējamie risinājumi, kā panākt nākotnē noturīgu KLP, kam jābūt vienkāršākam, viedākam un modernam un kam jāvirza pāreja uz ilgtspējīgāku lauksaimniecību.

Konkrētāk, Komisija par galvenajām KLP prioritātēm laikposmam pēc 2020. gada noteica sparīgāku rīcību vides un klimata jomā, labāku atbalsta mērķorientēšanu un spēcīgāku palaušanos uz pētniecību, inovāciju un konsultācijām. Tā arī ierosināja KLP veikumu uzlabot ar jaunu īstenošanas modeli (JĪM), kurā politikas uzmanība ir pārvirzīta no atbilstības uz veikumu un ir palielināta subsidiaritāte, tādējādi panākot jaunu līdzsvaru starp ES un dalībvalstu atbildību. Jaunais modelis ir izstrādāts, lai labāk sasniegtu ES mērķus, un tas pamatojas uz stratēģisku plānošanu, plašu rīcībpolitikas intervenču klāstu un kopīgiem veikuma rādītājiem; tādējādi tiks uzlabota politikas saskaņotība visā turpmākajā KLP un saskaņotība ar citiem ES mērķiem.

• **Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

LESD 39. pantā ir noteikti KLP mērķi:

- celt lauksaimniecības ražīgumu, veicinot tehnikas attīstību un panākot lauksaimniecības ražošanas racionālu attīstību un ražošanas faktoru, jo īpaši darbaspēka, optimālu izmantojumu,
- šādi panākt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem, jo īpaši palielinot lauksaimniecībā nodarbināto personu individuālos ienākumus,
- stabilizēt tirgus,
- nodrošināt piedāvāto produktu pieejamību tirgū,
- panākt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām.

Šis priekšlikums pilnīgi atbilst Līgumā noteiktajiem KLP mērķiem. Ar to tiek modernizēts un vienkāršots Līguma noteikumu īstenošanas veids.

• **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Lauksaimniecībā un mežsaimniecībā tiek izmantoti 84 % no ES teritorijas. Šīs nozares ir atkarīgas no vides un arī ietekmē to. Tāpēc vairāki ierosinātie konkrētie KLP mērķi rosinās uz rīcību vides un klimata jomā saskaņā ar attiecīgajiem ES politikas virzieniem.

Ir labi zināms, ka patēriņa modeļi ietekmē sabiedrības veselību. Lauksaimniecības politika, būdama saistīta ar pārtiku un dažkārt arī ar pārtikas ražošanas veidu, ir saistīta arī ar veselības

politiku. Priekšlikumi pastiprina saikni ar veselības politiku, jo īpaši attiecībā uz veselīgiem ēšanas ieradumiem un antimikrobiālo līdzekļu izmantojuma samazināšanu.

ES ir svarīga izejvielu importētāja un vērtīgu lauksaimniecības un pārtikas produktu eksportētāja, tāpēc tā rada ietekmi uz pārtikas sistēmām ārpus ES. Saskaņā ar LESD 208. pantu priekšlikumā ņemti vērā ES attīstības sadarbības mērķi jaunattīstības valstīs izskaust nabadzību un panākt ilgtspējīgu attīstību, jo īpaši nodrošinot, ka ES atbalsts lauksaimniekiem neiespaido tirdzniecību vai iespaido to minimāli.

Visbeidzot, tāpat kā citās nozarēs, arī lauksaimniecībā un lauku apgabalos varētu labāk izmantot jaunās tehnoloģijas un zināšanas, jo īpaši digitālās tehnoloģijas. Priekšlikumi pastiprina saikni ar pētniecības politiku, lielu nozīmi politikas īstenošanas modelī piešķirot zināšanu apmaiņas organizēšanai. Tāpat arī, liekot uzsvāru uz digitalizāciju, tiek radīta saikne ar ES digitalizācijas programmu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

LESD 42. pants un 43. panta 2. punkts KLP plānu regulai.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Līgumā par Eiropas Savienības darbību ir norādīts, ka lauksaimniecība ir dalītā Savienības un dalībvalstu kompetencē, bet tai pašā laikā ar Līgumu tiek izveidota kopēja lauksaimniecības politika ar kopējiem mērķiem un kopēju īstenošanu. Pašreizējās KLP īstenošanas sistēmas pamatā ir ES līmenī sīki izstrādātas prasības, un tajā ir paredzēta stingra kontrole, sankcijas un revīzijas kārtība. Šie noteikumi bieži vien ir ļoti preskriptīvi līdz pat lauku saimniecību līmenim. Vēlamo rezultātu un ES pievienotās vērtības gūšanai Savienības ļoti daudzveidīgajos lauksaimniecības un klimatiskajos apstākļos tomēr neder ne lejupējas, ne universālas pieejas.

Šajā priekšlikumā paredzētajā īstenošanas modelī Savienība nosaka rīcībpolitikas pamatparametrus (KLP mērķus, plašus intervences veidus, pamatprasības), bet dalībvalstis uzņemas lielāku atbildību un pārskatatbildību par mērķu un apstiprināto mērķrādītāju sasniegšanu.

Lielāka subsidiaritāte ļaus minēto mērķu un mērķrādītāju sasniegšanas procesā labāk ņemt vērā vietējos apstākļus un vajadzības. Dalībvalstu uzdevums būs pielāgot KLP intervences tā, lai pēc iespējas palielinātu to ieguldījumu ES mērķu sasniegšanā. Tiks saglabāti pašreizējie pārvaldības struktūrelementi, kuriem jāturpina nodrošināt visu politikas mērķu efektīvu uzraudzību un sasniegšanu, bet dalībvalstīm būs lielāka teikšana saņēmējiem piemērojamā atbilstības un kontroles satvara (tostarp kontroļu un sankciju) izstrādē.

• Proporcionalitāte

Uz ekonomiskajām, vidiskajām un sociālajām problēmām, ar ko saskaras ES lauksaimniecības nozare un lauku apgabali, ir jāreaģē pamatīgi — atbilstoši tam, ka tās ir ES nozīmes problēmas. Tam, ka dalībvalstīm tiek dotas lielākas iespējas uz rezultātiem vairāk vērsta modeļa ietvaros izvēlēties un pielāgot rīcībpolitikas rīkus, kas kopējā lauksaimniecības politikā ir pieejami mērķu sasniegšanai, vajadzētu vēl vairāk samazināt iespēju, ka rīcība KLP ietvaros kļūst neproporcionāla.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tā kā visi sākotnējie akti ir Eiropas Parlamenta un Padomes regulas, grozījumi ir jāizdara ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

KLP ir dziļi iesakņojusies Eiropas Savienības (ES) uzbūvē un attīstībā. Tā tika izveidota 20. gs. 60. gadu sākumā ar Līgumā paredzētajiem mērķiem, un kopš tā laika tā ir piedzīvojusi vairākus reformu viļņus, kuru mērķis bija uzlabot lauksaimniecības nozares konkurētspēju, sekmēt lauku attīstību, risināt jaunas problēmas un labāk reaģēt uz sabiedrības prasībām. Pēdējā lielākā reforma tika pieņemta 2013. gadā. **2013. gada reformā KLP vispārīgie mērķi** bija sakārtoti trīs blokos:

- i) ekonomiski dzīvotspējīga pārtikas ražošana;
- ii) ilgtspējīga dabas resursu apsaimniekošana un klimata politika;
- iii) līdzsvarota teritoriālā attīstība.

Lai novērtētu progresu iepriekš minēto mērķu sasniegšanā un apzinātu turpmākās problēmas, plašā apspriešanas procesā tika rosinātas strukturētas diskusijas ar visām ieinteresētajām personām, tostarp ar lauksaimniecību nesaistītiem dalībniekiem. Papildus tam no bagātīgā par KLP pieejamās informācijas klāsta (1. izcēlumā turpmāk tekstā ir sniegts īss kopsavilkums) tika ievākti pierādījumi par KLP veikumu, un uz to pamata tika novērtēts kopējās lauksaimniecības politikas gadu gaitā panāktais un KLP trūkumi, īpašu uzmanību veltot KLP nesenākās reformas rezultātiem. Konkrētāk, tie bija šādi pierādījumi:

- pierādījumi, kas savākti ar kopīgo uzraudzības un novērtēšanas sistēmu (CMEF), kuru izmanto KLP veikuma mērīšanai²,
- pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas darbības laikā (2014–2020) ieplānota virkne izvērtēšanas pētījumu, kuros tiks novērtēti pašreizējās KLP mērķi un kuru pirmie konstatējumi būs pieejami 2017./2018. gadā³;
gada īstenošanas ziņojumos (GĪZ) pieejamie rezultāti, kas attiecas uz progresu mērķrādītāju sasniegšanā un attiecīgo finansējumu lauku attīstības jomā,
- Lauksaimniecības un lauku attīstības ĢD interneta lapā ir publicēti vēl citi ar ietekmes novērtējumu saistītie dokumenti, dati, fakti un skaitļi, kas sniedz noderīgu papildinformāciju⁴.

² Izveidota ar 110. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulā (ES) Nr. 1306/2013 [par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes regulu atcelšanu](#) un Komisijas 2014. gada 22. jūlija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 834/2014, ar ko nosaka noteikumus par to, [kā piemērot kopējās lauksaimniecības politikas kopīgo uzraudzības un novērtēšanas sistēmu](#).

³ Eiropas Komisijas (2017) [izvērtējumu un pētījumu plāns 2017.–2021. gadam](#), Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts.

⁴ Skatīt:
https://ec.europa.eu/agriculture/statistics/facts-and-figures_en;
https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/eco_background_final_en.pdf;

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Tika organizēta atklāta sabiedriskā apspriešana, kurā tika iesniegts vairāk nekā 322 000 dokumentu, strukturēts dialogs ar ieinteresētajām personām, pieci ekspertu darbsemināri, saņemti *REFIT* platformas atzinumi un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas, Reģionu komitejas un valstu parlamentu pienesums. Šajā procesā tika ņemti vērā arī ieteikumi no Lauksaimniecības tirgu jautājumu darba grupas (*AMTF*)⁵ un Korkas konferences par lauku attīstību (2016)⁶.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Lai no ekspertiem ievāktu pierādījumus/zināšanas par jautājumiem, kas ir saistīti ar KLP, laikā no 2017. gada marta līdz 2018. gada februārim tika organizēta virkne speciālu darbsemināru. Šie darbsemināri deva iespēju ekspertiem un Komisijas amatpersonām savā starpā apmainīties ar viedokļiem un skaidrāk formulēt galvenos secinājumus/problēmjaudījumus, kas ir jāņem vērā modernizācijas un vienkāršošanas procesā.

Darbsemināros aplūkojamie pieci jautājumi tika izvēlēti tā, lai aptvertu vissvarīgākās jomas, kurās tika konstatēta zināšanu nepietiekamība un domstarpības par rīcībpolitikas pieejām. Darbsemināri tika veidoti, vadoties pēc līdzīgas metodikas, kuras pamatā bija šādi elementi:

- (1) visjaunāko pieejamo pierādījumu vākšana no ekspertiem, akadēmiskajām aprindām, praktiķiem un starptautiskajām iestādēm;
- (2) pievēršanās reālajos apstākļos gūtajai praktiskajai pieredzei;
- (3) novērtējums par jaunu tehnoloģiju/pieeju potenciālu uzlabot turpmākās politikas koncepciju konkrētajā aptvertajā jomā.

Darbsemināru kopsavilkumi un prezentācijas ir pieejamas šādā saitē:

https://ec.europa.eu/agriculture/events/cap-have-your-say/workshops_en.

1. darbseminārs: paraugprakse ar vidi un klimatu saistīto vajadzību apmierināšanā (2017. gada 23. un 24. marts)

Šajā divu dienu darbseminārā bija iesaistīti daudzi dažādi eksperti vides un klimata problēmu jomā. Tajā tika aplūkoti:

- ar vidi saistīto vajadzību novērtēšanai pieejamie rīki,
- pasākumu izmantojuma veicināšanas metodes (uzmanības centrā tika likta biheiviorālo pieeju nozīme).

2. darbseminārs: riska pārvaldība (2017. gada 18. un 19. maijs)

https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/env_background_final_en.pdf;

https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/soc_background_final_en.pdf.

⁵ Lauksaimniecības tirgu jautājumu darba grupas ziņojums (*AMTF* ziņojums) (2016) "[Improving market outcomes enhancing the position of farmers in the supply chain](#)" ("Tirgus iznākumu uzlabošana. Lauksaimnieku pozīciju nostiprināšana piegādes ķēdē").

⁶ Eiropas Komisijas tīmekļa lapa (2016), "[Cork 2.0: European Conference on Rural Development](#)" ("Korka 2.0: Eiropas konference par lauku attīstību").

Šajā divu dienu darbseminārā centās gūt progresu pierādījumu vākšanā diskusijai par rīkiem, ar kuriem var atbalstīt lauksaimnieku kopienas, lai tā spētu labāk stāties pretī ražošanas, cenu un ienākumu apdraudējumiem. Tajā tika aplūkoti:

- ES tirgus drošības tīkla problēmas un nesenās izmaiņas ASV spēkā esošajā riska pārvaldības sistēmā,
- nākotnes līgumu stāvoklis Eiropas Savienībā, ES lauksaimniecības apdrošināšanas un pārapirošināšanas nozare, publiskā un privātā sektora partnerības stāvoklis un sējumu apdrošināšanas shēma,
- ar uzvedību saistītie riska pārvaldības aspekti.

3. darbseminārs: pārtika un ar to saistīti jautājumi (2017. gada 31. maijs)

Darbseminārā par pārtiku un ar to saistītajiem jautājumiem tika aplūkota KLP saskaņotība ar veselības politiku un tās spēja atvieglot lauksaimnieku pielāgošanos patēriņa modeļu izmaiņām. Īpaši liela uzmanība tika pievērsta rezistencei pret antimikrobiāliem līdzekļiem.

4. darbseminārs: sociālekonomiskie jautājumi (2017. gada 9. jūnijs)

Darbseminārā par sociālekonomiskajiem jautājumiem galvenokārt pievērsās izaugsmes un darbvietau dinamikas analīzei ES lauksaimniecības pārtikas nozarē. Tajā, pamatojoties uz gadījumu pētījumiem, tika aplūkota saikne starp globālajām lauksaimniecības un pārtikas vērtības ķēdēm ES gan no konceptuālā, gan no praktiskā viedokļa.

5. darbseminārs: KLP veikuma mērīšana vides un klimata aspektā (2018. gada 26. februāris)

Darbseminārā tika izskatīts, kādus politikas pamatmērķus var noteikt ES līmenī, kā tos var īstenot dalībvalstu līmenī un kā tos var uzraudzīt, kontrolēt un izvērtēt.

• Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējums, kas pamato tiesību aktu priekšlikumus, kā arī Regulējuma kontroles padomes (RSB) atzinumi ir pieejami šādā saitē:

[Ietekmes novērtējumu saraksts un attiecīgie Regulējuma kontroles padomes atzinumi.](#)

RSB sākotnēji izdeva negatīvu atzinumu. Tā atzinīgi novērtēja vērienīgo KLP modernizācijas un vienkāršošanas mērķi un dažādo scenāriju padziļināto analīzi, kas sniedz lietderīgu informāciju par kompromisiem starp politikas mērķiem, taču uzskatīja, ka ziņojumā būtu labāk jāizskaidro ierosinātā jaunā īstenošanas modeļa loģiskais pamatojums, realizējamība un darbība. Prasītie papildinājumi tika iekļauti ietekmes novērtējuma ziņojumā, tostarp īpašā pielikumā par priekšlikumiem jaunajam īstenošanas modelim. Uz tā pamata RSB sniedza pozitīvu atzinumu ar atrunām. RSB atzina, ka ziņojums ir uzlabots, taču lūdza sniegt sīkāku informāciju par to, kādi tieši aizsardzības mehānismi tiks izmantoti konstatēto risku mazināšanai. Ietekmes novērtējuma ziņojuma 1. pielikumā (dienestu darba dokuments) ir izskaidrots, kādi pielāgojumi tika veikti, lai izpildītu padomes prasības.

Ietekmes novērtējuma ziņojumā ir izklāstīti un apspriesti dažādi politikas varianti. Ietekmes novērtējumā neviens variants nav atzīts par vēlamāko. Tā vietā dažādajos variantos tika pārbaudītas dažādas priekšlikumu elementu kombinācijas, lai mēģinātu iegūt optimālu elementu kopumu.

Variantos būtībā tika pārbaudītas pretējīgas pieejas noteikto mērķu sasniegšanai:

1. dažāda mēroga vidiskie un klimatiskie mērķi, ar analīzi par obligāto un brīvprātīgo īstenošanas sistēmu potenciālajām sekām;
2. dažādi veidi, kā atbalstīt lauku saimniecību ienākumus un jo īpaši kā sadalīt atbalstu starp dažādiem lauksaimniekiem, pievēršot uzmanību potenciālajām sekām uz mazām un vidējām lauku saimniecībām;
3. plašākas sociālekonomiskās intervences, jo īpaši lauku attīstības politikas ietvaros, kā arī transversālas pieejas modernizācijai.

Pirmajā variantā tiek pārbaudīts brīvprātīgas ekoshēmas potenciāls palielināt vidisko un klimatisko mērķu vērīgumu. Tajā tiek izskatīta arī tādu riska pārvaldības rīku potenciālā nozīme, kas paredz mazākus tiešos maksājumus lauksaimnieku ienākumu atbalstam. Divi apakšvarianti atspoguļo dažādas dalībvalstu vidisko mērķu vērīguma pakāpes un pieejas tiešajiem maksājumiem jaunajā īstenošanas modelī.

Vēl vienā variantā paredzēta tiešo maksājumu labāka orientācija uz mērķi un vērīgāka nosacījumu sistēmas ieviešana, lai uzlabotu KLP kopējo ekonomisko un vidisko veikumu, kā arī risinātu klimata problēmas. Ir izstrādāti arī apakšvarianti, kuri atspoguļo atšķirīga mēroga dalībvalstu centienus vidisko un klimatisko mērķu sasniegšanā.

Pēdējā variantā liels uzsvars ir likts uz rūpēm par vidi un uz nodarbinātību un, lai saglabātu darbvietas lauku apgabalos, uzmanība tiek pārvirzīta uz maziem un vidējiem lauksaimniekiem. Lai papildus veicinātu rīcību klimata politikas jomā un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, dalībvalstīm ir pienākums 30 % no I pīlāra maksājumiem atvēlēt piemaksām četrās brīvprātīgās shēmās, kas paredzētas lauksaimniekiem: bioloģiskajai lauksaimniecībai, ilggadīgajiem zālājiem, apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, un lineārajiem ainavas elementiem.

Ietekmes novērtējumā ir norādīti grūtie kompromisi, kas politikā, kura pievēršas tik daudziem dažādiem mērķiem, ir neizbēgami, ja ir būtiski mainījušies pamatparametri.

Viens no galvenajiem pamatparametriem ir KLP atbalsta līmenis. 5 % samazinājums, ko Komisija ierosināja 2018. gada maija paziņojumā par DFS 2021.–2027. gadam, ietilpst ietekmes novērtējumā aplūkotajā diapazonā.

Lauku saimniecību ienākumu jautājumā liela nozīme ir gan atbalsta līmenim, gan tā sadalījumam. Lai garantētu pārtikas nodrošinājumu, vidisko un klimatisko mērķu vērīgumu un lauku dzīvotspēju, nākotnē joprojām svarīga būs pienācīga atbalsta līmeņa un tātād pienācīga lauku saimniecību ienākumu līmeņa nodrošināšana. **Atbalsta mērķtiecīgāka piešķiršana** mazām un vidējām lauku saimniecībām un apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, var palīdzēt saglabāt vairāk darbvietu lauku saimniecībās, uzturēt lauksaimniecisko darbību visā teritorijā un tādējādi nostiprināt lauku apgabalu sociālekonomisko struktūru. Maksimuma noteikšana un konverģence var uzlabot tiešo maksājumu sadalījumu. Ir skaidrs, ka ikviens variants, kurš paredz būtiski pārdalīt tiešos maksājumus, tos novirzot zemāka ražīguma lauku saimniecībām un reģioniem, īstermiņā samazinās ES konkurētspēju, taču vienlaikus uzlabos vides aizsardzību. Taču mazāka skaidrība ir par to, kāda būtu vislabākā pasākumu kombinācija, kas varētu samazināt negatīvo ietekmi uz ienākumiem, tajā pašā laikā labāk risinot problēmas, kuras skar arī lauksaimniecību, piemēram, risināt vides un klimata problēmas vai apmierināt sabiedrības gaidas. Šajā nolūkā ir jāstimulē pielāgojumi, kas uzlabo nozares veikumu gan sociālekonomiskā, gan vides aspektā.

Ieinteresēto personu devums apspriešanā un veiktā analīze liecina, ka tas ir iespējams, ja vajadzīgie papildpasākumi, kuru mērķis ir **palielināt vidisko un klimatisko mērķu vērienīgumu**, dod iespēju izmantot paraugpraksi (gan tradicionālajā, gan citu veidu lauksaimniecībā), kas aptver zināšanas, inovācijas un jaunākās attiecīgās tehnoloģijas.

Pamatojoties uz analīzē izdarītajiem pieņēmumiem un izvēlēm, secināms, ka KLP ekonomisko, vidisko un sociālo mērķu sasniegšanā, kā arī attiecībā uz KLP vēlamo modernizāciju un vienkāršošanu ir iespējami kompromisi. Kopumā pārdalīšana varētu radīt pieņemamu ietekmi uz ienākumiem un palīdzēt panākt vidisko un klimatisko mērķu vērienīguma vēlamo pieaugumu, kā arī veicināt citas **KLP sinerģijas**. Taču, lai to izdarītu, nozarei un rīcībpolitikai būtu jāizmanto inovācijas un tehnoloģiju piedāvātās iespējas, ar kurām modernizāciju un vienkāršošanu var panākt jau tagad.

Citu pieņēmumu un izvēļu konkrētie rezultāti noteikti būtu citādi, taču galvenais pamatvēstījums paliktu tāds pats, proti, *vēlamajam variantam, kā veidot turpmāko KLP, būtu jāapvieno dažādo variantu elementi, kam ir vislabākais veikums, un tajā pašā laikā jānovērš to nepilnības, ieviešot vajadzīgos aizsardzības mehānismus, ar kuriem ES mērogā tiktu nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi*. Tas nozīmē, ka ir vajadzīgi skaidri kritēriji, pēc kuriem noteikt ienākumu atbalsta līmeni un sadalījumu (piem., maksimumu un/vai pakāpenisku samazināšanu), klimatisko un vidisko centienu vērienīgumu, nosacījumu sistēmu, modernizācijas stimulus un atbilstošo subsidiaritātes/vienkāršošanas līmeni.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pašreizējās rīcībpolitikas īstenošanas sarežģītība lielā mērā ir saistīta ar uzsvāru uz ES līmenī noteiktu sīki izstrādātu noteikumu ievērošanu. Ierosinātajā jaunajā īstenošanas modelī vairs nebūs ES līmeņa atbalsttiesīguma kritēriju un dalībvalstis varēs noteikt tādas atbalsttiesīguma nosacījumus, kas ir vislabāk piemēroti to konkrētajiem apstākļiem. Sagaidāms, ka tādējādi tiks panākta daudz lielāka vienkāršība.

Vēstures gaitā KLP secīgu reformu rezultātā pārtapa par dažādiem instrumentiem. Dažkārt šo instrumentu koordinēšana ir sagādājusi grūtības. Pašreizējā priekšlikumā visi dažādie KLP atbalsta elementi ir apvienoti vienā saskaņotā sistēmā, kas samazinās ar KLP īstenošanu saistīto administratīvo slogu.

- **Pamattiesības**

Priekšlikumā tiek ievērotas pamattiesības, un tas atbilst principiem, kas jo īpaši nostiprināti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Komisijas priekšlikumā par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (COM(2018) 322 *final*) paredzēts, ka ES budžeta liela daļa būtu jāturpina veltīt lauksaimniecībai, kas ir stratēģiski svarīga kopējā politika. Tāpēc tiek ierosināts, ka KLP būtu galvenā uzmanība jāvērs uz savām pamatdarbībām, atvēlot (pašreizējās cenās) 286,2 miljardus EUR Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondam (ELGF) un 78,7 miljardus EUR Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai (ELFLA).

Šos lauksaimniecības fondus papildina finansējums no programmas “Apvārsnis Eiropa”, jo šai programmai ierosinātais finansējums iekļauj 10 miljardus EUR pētniecības un inovācijas atbalstam pārtikas, lauksaimniecības, lauku attīstības un bioekonomikas jomā. ELGF tiks izveidota jauna lauksaimniecības rezerve, no kuras finansēs papildu atbalstu lauksaimniecības nozarei. Gadā neizmantotās rezerves summas tiks pārnestas uz nākamo gadu.

Attiecībā uz tiešo maksājumu sadalījumu dalībvalstu starpā tiek ierosināts, ka visas dalībvalstis, kuru tiešo maksājumu apjoms ir mazāks par 90 % no ES vidējā apjoma, turpina 2014.–2020. gada periodā aizsāktu procesu un par 50 % samazina starpību, kas tās šķir no 90 %. Visas dalībvalstis sniegs ieguldījumu šīs tiešo maksājumu līmeņu ārējās konverģences finansēšanā. Dalībvalstīm atvēlētais tiešo maksājumu piešķirums KLP stratēģisko plānu regulā ir aprēķināts uz šā pamata.

Lauku attīstības jomā tiek ierosināts rast jaunu līdzsvaru starp ES un dalībvalstu budžeta nodrošināto finansējumu. Valstu līdzfinansējuma daļas palielināšana, kas paredzēta arī attiecībā uz Eiropas strukturālajiem un ieguldījumu fondiem, dos iespēju turpināt nodrošināt Eiropas lauku apgabaliem publisko atbalstu gandrīz tādā pašā līmenī kā līdz šim. ELFLA atbalsta sadalījumu nosaka, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, kas saistīti ar politikas mērķiem, un ņemot vērā pašreizējo atbalsta sadalījumu. Tāpat kā tas tiek darīts pašlaik, mazāk attīstītajos reģionos arī turpmāk būtu jāpiemēro augstākas līdzfinansējuma likmes, kas būs piemērojamas arī atsevišķiem pasākumiem, piemēram, *Leader* un maksājumiem par apsaimniekošanas saistībām.

Dalībvalstīm būs zināma iespēja pārvietot summas no viena piešķiruma uz citu. Uz ELFLA piešķirumu var pārvietot līdz 15 % no attiecīgiem tiešajiem maksājumiem, un otrādi. No tiešajiem maksājumiem uz ELFLA piešķirumu var pārvietot lielāku procentuālo daļu intervences pasākumiem, kas ir vērsti uz vidisko un klimatisko mērķu sasniegšanu, un gados jaunu lauksaimnieku darbības sākšanas dotācijām.

Informācija par KLP priekšlikuma finansiālo ietekmi ir izklāstīta priekšlikumam pievienotajā finanšu pārskatā.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Lai pārietu uz tādu politiku, kas būtu vairāk vērsta uz veikumu, ir jāizveido spēcīgs veikuma satvars, kas dos Komisijai iespēju, pamatojoties uz virkni kopīgu rādītāju, novērtēt un uzraudzīt politikas veikumu. Par politikas veikuma uzraudzības un novērtēšanas pamatu tiktu izmantota pašreizējā **kopīgā uzraudzības un novērtēšanas sistēma (CMEF)** un pašreizējā tiešo maksājumu un lauku attīstības uzraudzības sistēma, kuras tomēr būs jāracionalizē un jāpilnveido (cita starpā jānodrošina abu pīlāru saskaņotība). Būtu vajadzīgas papildu investīcijas atbilstošu rādītāju izstrādē un pietiekamu datu plūsmu nodrošināšanā.

Jauna **veikuma uzraudzības un izvērtēšanas sistēma (PMEF)** aptvers visus turpmākās KLP instrumentus: KLP stratēģiskos plānus un arī tos KLP elementus, uz kuriem neattiecas KLP stratēģiskie plāni (dažas tirgus kopīgās organizācijas (TKO) daļas, konkrētas shēmas). Veikumu attiecībā pret politikas konkrētajiem mērķiem novērtētu pēc virknes kopīgu rādītāju.

Jaunā modeļa struktūras pamatā būtu šādi principi:

- konteksta rādītāji savu aktualitāti nezaudē, jo tie atspoguļo ekonomikas, vides un sabiedrības vispārējo tendenču attiecīgos aspektus, kuri, visticamāk, ietekmēs veikumu,
- būtu jāatlasa ierobežots, bet vairāk mērķorientēts rādītāju kopums, un pirmām kārtām būtu jāizvēlas tādi rādītāji, kas pēc iespējas precīzāk atspoguļo to, vai atbalstītā intervence veicina mērķu sasniegšanu vairāk nekā noteiktais pamatscenārijs, un tie būtu skaidri jādefinē,

- kopējais politikas veikums tiks novērtēts ik pēc vairākiem gadiem, pamatojoties uz ietekmes rādītājiem. Ikgadējā politikas veikuma izskatīšanā tiks izmantoti visi rezultātu rādītāji,
- izlaides rādītāji ik gadu atspoguļotu sakarību starp izdevumiem un veikumu politikas īstenošanā. Šis ir katru gadu veicams uzdevums, kurā izmanto virkni (galvenokārt jau pieejamu) izlaides rādītāju,
- attiecīgo veikuma rādītāju uzticamību var palielināt sinerģija starp statistikas un administratīvajiem datiem, taču tam ir vajadzīga kvalitātes kontroles sistēma.

Būtībā tiek piedāvāts izmainīt pienākumus un iespējas kopēja skaidri noteikta un ieviesta satvara robežās, lai vienlaikus sasniegtu vairāk nekā vienu pamatmērķi, proti, panāktu vienkāršošanu, orientāciju uz rezultātiem (nevis uz atbilstību) un politikas efektivitāti un lietderību.

Paredzēts, ka politikas īstenošanas pastāvīgās uzraudzības un virzīšanas galvenais elements būs veikuma ikgadēja izskatīšana. Lai varētu faktiski sagatavot veikuma ikgadējo izskatīšanu, gada ziņojumā par KLP stratēģiskā plāna īstenošanu jeb *gada veikuma ziņojumā* būs jānorāda gan atbilstoši izlaides rādītāji, gan rezultātu rādītāji. Dalībvalstis ik gadu ziņos par paveikto jeb izlaidi un realizētajiem izdevumiem, kā arī attālumu līdz mērķrādītājiem, kas ir noteikti visam periodam un izteikti ar rezultātu rādītāju vērtībām.

Tiks veikti izvērtējumi saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma⁷ 22. un 23. punktu, kurā trīs iestādes apstiprināja, ka spēkā esošo tiesību aktu un politikas izvērtēšanai jāveido pamats ietekmes novērtējumiem attiecībā uz turpmākās rīcības iespējām. Izvērtējumos, pamatojoties uz programmas rādītājiem / mērķrādītājiem, novērtēs programmas iedarbību uz vietas un veiks detalizētu analīzi par pakāpi, kādā programmu var uzskatīt par nozīmīgu, lietderīgu un efektīvu, vai tā rada pietiekamu ES pievienoto vērtību un vai tā ir saskanīga ar citām ES politikas jomām. Tajos tiks ietvertas gūtās mācības par to, kā konstatēt trūkumus / problēmas vai ikvienu iespēju uzlabot darbības vai to rezultātus un palīdzēt maksimizēt to izmantošanu / ietekmi.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikums aptver trīs regulas:

- Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 (turpmāk “KLP stratēģisko plānu regula”),

⁷ 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1.–14. lpp.).

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (turpmāk “KLP horizontālā regula”),
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām, Regulu (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību, Regulu (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem, un Regulu (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām (turpmāk “Grozījumu regula”).

Šīs regulas kopā pielāgo KLP, saskaņojot tās mērķus ar Ž. K. Junkera prioritātēm un IAM un vienlaicīgi vienkāršojot politikas īstenošanu. Līdz ar ES līmeņa atbalsttiesīguma nosacījumu atcelšanu KLP būs vairāk pielāgota vietējiem apstākļiem. Dalībvalstis varēs noteikt vairumu atbalsttiesīguma nosacījumu valsts līmenī, lai tie būtu piemēroti to konkrētajiem apstākļiem. Tai pašā laikā, ierobežojot tiešo saikni starp ES līmeņa atbalsttiesīguma nosacījumiem un galīgajiem saņēmējiem, tiks samazināts ar kontrolēm saistītais administratīvais slogs.

KLP nolūks ir panākt, ka lauksaimniecības, pārtikas un lauku apgabalu attīstība kļūst vēl ilgtspējīgāka, tāpēc KLP virsmērķi ir lauku saimniecību ekonomiskā dzīvotspēja, izturētspēja un ienākumi, uzlabots vidiskais un klimatiskais veikums un spēcīgāka lauku apvidu sociālekonomiskā struktūra. Turklāt vienojošais mērķis ir zināšanu, inovācijas un digitalizācijas veicināšana lauksaimniecībā un lauku apgabalos.

Jaunajai KLP būs šādi konkrēti mērķi:

- lai stiprinātu uzturdrošību, atbalstīt lauku saimniecību ienākumu pietiekamību un saimniecību izturētspēju visā ES teritorijā;
- pastiprināt orientēšanos uz tirgu un vairot konkurētspēju, vairāk akcentējot pētniecību, tehnoloģijas un digitalizāciju;
- uzlabot lauksaimnieku pozīcijas vērtības veidošanas ķēdē;
- sekmēt klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, kā arī attīstīt ilgtspējīgu enerģētiku;
- veicināt ilgtspējīgu attīstību un tādu dabas resursu – ūdens, augsne un gaisa – efektīvu apsaimniekošanu;
- veicināt bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanu, uzlabot ekosistēmu pakalpojumus un saglabāt biotopus un ainavas;
- piesaistīt gados jaunus lauksaimniekus un veicināt uzņēmējdarbības attīstību lauku apvidos;
- veicināt nodarbinātību, izaugsmi, sociālo iekļautību un vietējo attīstību lauku apvidos, kā arī veicināt bioekonomiku un ilgtspējīgu mežsaimniecību;
- uzlabot ES lauksaimniecības spēju reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā, tostarp uz prasībām par nekaitīgu, uzturvielām bagātu un ilgtspējīgi ražotu pārtiku, kā arī par dzīvnieku labturību.

Lai sasniegtu šos mērķus, dalībvalstis nodrošina KLP atbalsta vienkāršošanu un rezultatīvu veikumu. Tās, balstoties uz regulā minētajiem intervences tipiem, izstrādā saviem apstākļiem piemērotas intervences. Dalībvalstīm būs jāvelta īpaša uzmanība konkrētajiem mērķiem vides un klimata jomā, paaudžu maiņai un politikas īstenošanas modernizēšanai, pievēršoties labākai zināšanu, konsultāciju un jaunu (digitālu) tehnoloģiju izmantošanai.

Dalībvalstis intervences, ko tās ierosina ES konkrēto mērķu sasniegšanai, izklāstīs KLP stratēģiskajā plānā. Tiesību akti nosaka noteikumus par šāda KLP stratēģiskā plāna saturu, un Komisija plānus pārbaudīs un apstiprinās. KLP stratēģiskajos plānos būs apvienota lielākā daļa KLP atbalsta instrumentu, ko finansē no ELGF (tostarp nozaru programmas, kas līdz šim tika veidotas saskaņā ar TKO regulu) un ELFLA. Tādējādi ar dalībvalstu starpniecību katrai dalībvalstij tiks izstrādāta viena saskaņota intervences stratēģija. KLP stratēģiskajos plānos dalībvalstis, izmantojot noteiktos kopīgos rezultātu rādītājus, noteiks mērķrādītājus, ko tās vēlas sasniegt plānošanas periodā.

Pēc tam, kad KLP stratēģiskie plāni būs izveidoti, dalībvalstis, izmantojot kopīgo rādītāju sistēmu, katru gadu ziņos par īstenošanā gūtajiem panākumiem. Dalībvalstis un Komisija uzraudzīs progresu un izvērtēs intervenču lietderību.

Turpmākajā iedaļā ir sniegta informācija par visu trīs regulu konkrēto saturu.

KLP stratēģisko plānu regula

I sadaļā ir noteikta regulas darbības joma un sniegtas definīcijas.

II sadaļā ir izklāstīti KLP vispārīgie un konkrētie mērķi, kas ir jāsasniedz ar intervencēm, kuras dalībvalstis iecerējušas savos KLP stratēģiskajos plānos. III sadaļā ir noteiktas vairākas kopējas prasības attiecībā uz KLP stratēģiskajiem plāniem, kā arī elementi, ko piemēro vairākām intervencēm. Kopējās prasības attiecas uz atbilstību tādiem vispārējiem principiem un pamattiesībām kā izvairīšanās no konkurences kropļošanas, iekšējā tirgus noteikumu ievērošana, nediskriminēšana, kā arī PTO iekšzemes atbalsta noteikumu ievērošana. To starpā ir arī prasības par konkrētiem elementiem, kas jādefinē KLP plānos, piemēram, kas ir lauksaimniecības platība, lauksaimnieciska darbība, īstens lauksaimnieks, gados jauns lauksaimnieks. Šajā iedaļā ir aprakstīti pienākumi, kas ir saistīti ar nosacījumu sistēmu (prasības, kas jāizpilda ikvienam platībatkarīgā maksājuma saņēmējam un attiecas uz labu lauksaimniecības praksi, kā arī pienākumi, kas izriet no ES tiesību aktiem), un vajadzība pēc labi funkcionējošiem lauku saimniecību konsultēšanas pakalpojumiem.

Visbeidzot, šajā sadaļā ir izklāstīts, kāda tipa intervences dalībvalstis var izmantot, lai īstenotu savus KLP stratēģiskos plānus. Intervencu tipi ir plašas to intervenču kategorijas, kuras dalībvalstis var izmantot savos KLP stratēģiskajos plānos.

IV sadaļā ir paredzēti finanšu noteikumi. Tajā jo īpaši ir noteikti finanšu piešķirumi sadalījumā pa dalībvalstīm un fondiem un ir formulēta iespēja pārvietot piešķirumus no viena fonda uz otru. Tajā ir noteiktas ELFLA iemaksu likmes attiecībā pret publiskajiem izdevumiem dalībvalstīs un noteikts dažu konkrētiem mērķiem paredzētu finanšu piešķirumu minimums vai maksimums.

V sadaļā ir izklāstīti noteikumi par KLP stratēģiskajiem plāniem. Tajā ir minēti elementi, kas dalībvalstīm jāņem vērā KLP stratēģisko plānu izstrādē, un noteikts, kādam vajadzētu būt tā minimālajam saturam, ieskaitot mērķrādītājus un finanšu plānojumu. Šajā sadaļā ir arī paskaidrots, kādus noteikumus piemēro, kad Komisija apstiprina KLP stratēģiskos plānus, un kā šos plānus var grozīt.

VI sadaļā ir paredzēti nepieciešamie elementi attiecībā uz koordināciju un pārvaldību. Ar to dalībvalstu iestādēm tiek uzlikta atbildība par konkrētiem ar KLP stratēģiskajiem plāniem saistītiem uzdevumiem. Lai iesaistītu visas ieinteresētās personas, ar šo sadaļu tiek izveidota uzraudzības komiteja. Turklāt ar šo sadaļu tiek izveidoti tīkli, kam jāsekmē KLP stratēģisko plānu sekmīga īstenošana. Šie tīkli tiks ieviesti gan valsts, gan ES līmenī. Visbeidzot, lai stimulētu zināšanu un inovāciju apmaiņu, ar šo sadaļu tiek izveidota Eiropas Inovācijas partnerība.

Ar VII sadaļu tiek ieviesta veikuma uzraudzības un izvērtēšanas sistēma, kurā iekļauti noteikumi par to, kad dalībvalstīm jāziņo par progresu savu KLP stratēģisko plānu izpildē un kas jāiekļauj šajos ziņojumos, kā arī noteikumus par to, kā šis progress tiks uzraudzīts un izvērtēts. Īpaši jāpiemin, ka šajā sadaļā ir ietverti noteikumi par veikuma bonusu, ko piešķir par labu vidisko un klimatisko veikumu.

Visbeidzot, VIII un IX sadaļā ir izklāstīti konkurences noteikumi, kuros paskaidrots, kā tieši ir jāpiemēro valsts atbalsta noteikumi, un nobeiguma noteikumi, kuros paskaidrots, kuras regulas tiek atceltas un kad šo regulu jāsāk piemērot.

KLP horizontālā regula

Tiek ierosināts arī turpmāk strukturēt KLP divos pīlāros, kā tas ir pašlaik, – I pīlārā iekļaut ikgadējos vispārēji piemērojamos pasākumus, ko papildina II pīlārā iekļautie pasākumi, kuri atspoguļo valstu un reģionu specifiku un ir ieplānoti saskaņā ar daudzgadu plānošanas pieeju. Tomēr, lai dalībvalstis varētu labāk pielāgot abos pīlāros iekļautos īstenošanas pasākumus savai reālajai situācijai un konkrētajiem lauksaimnieku apstākļiem, jaunajā KLP koncepcijā laikposmam pēc 2020. gada būs paredzēta lielāka subsidiaritāte. Lielāka subsidiaritāte nozīmē, ka tiek rasts jauns līdzsvars starp pienākumiem KLP pārvaldīšanā un meklētas jaunas attiecības starp Eiropas Savienību, dalībvalstīm un lauksaimniekiem.

Uz šā pamata pašreizējā KLP horizontālā regula tiek pielāgota jaunajam īstenošanas modelim un atspoguļo gan to, ka dalībvalstīm ir lielāka rīcības brīvība politikas īstenošanā (lai tā atbilstu to vietējām vajadzībām), gan mazāku birokrātijas slogu saņēmējiem, gan arī pāreju uz politiku, kuras uzmanības centrā ir veikums.

Lai ES līmenī uzvaru pārlīktu no atbilstības uz veikumu, ir skaidri jānosaka mērķi, kas ar šo politiku ir jāpanāk; kā jau minēts, šie mērķi tiks noteikti ES līmenī. Lai virzītos uz tādu politikas mehānismu, kurā politiku vairāk virzītu rezultāti, tiks pāriets no pārliecināšanās par pamatā esošo darījumu likumību un pareizību uz pārliecināšanos par veikumu un ES pamatprasību ievērošanu, piemēram, tādos aspektos kā integrētā administrācijas un kontroles sistēma (IAKS) vai pārvaldības struktūras (maksājumu aģentūras, koordinējošās struktūras, kompetentās iestādes un sertifikācijas struktūras). Pamatīgās un uzticamās pārvaldības sistēmas, kas ir raksturīgas KLP, tiks saglabātas.

KLP horizontālajā regulā līdztekus finansēšanas noteikumiem joprojām būs iekļauti noteikumi par pārbaužu un sankciju, nosacījumu izpildes pārbaužu un IAKS vispārīgajiem principiem. Tādējādi regulā ir izklāstīti noteikumi par finansēšanas, pārvaldības un kontroles sistēmām, noskaidrošanas procesiem (ikgadējo finansiālo noskaidrošanu un ikgadējo veikuma noskaidrošanu) un atbilstīguma procedūru.

Šī regula ietver dažādus vienkāršošanas elementus. Pirmkārt, jaunā ikgadējā veikuma noskaidrošana atspoguļo uzmanības pārlīkšanu no atsevišķa saņēmēja atbilstības uz politikas veikumu dalībvalstīs.

Otrkārt, tajā ir paredzēts samazināt maksājumu aģentūru skaitu un pastiprināt koordinējošās struktūras un sertifikācijas struktūras nozīmi atbilstoši jaunajam īstenošanas modelim. Tādējādi sistēma kļūs pārredzamāka un mazāk apgrūtinās gan valstu pārvaldes iestādes, gan Komisiju. Saskaņā ar Finanšu regulu ir ieviests vienotas revīzijas pieejas jēdziens, un Komisijas revīziju skaits var būt mazāks.

Grozījumu regula

Paziņojumā par pārtikas un lauksaimniecības nākotni ir apstiprināts, ka orientācija uz tirgu ir viens no galvenajiem KLP elementiem, bet arī uzsvērtas problēmas, kas ir saistītas ar vides ilgtspēju un klimata pārmaiņām. Tas arī ierauj lauksaimniecības nozari diskusijās par pārtiku un ar to saistītajām iedzīvotāju bažām, atgādinot, ka “politikas svarīgākais uzdevums ir palīdzēt lauksaimniekiem paredzēt ēšanas ieradumu pārmaiņas un attiecīgi savu ražošanu pielāgot tirgus signāliem un patērētāju prasībām”. Tā kā ES līmenī ir noteikti sīki izstrādāti noteikumi, kas var liegt veikt nepieciešamos pielāgojumus, šī reforma ir iespēja veikt vajadzīgās izmaiņas. Turklāt KLP būtu arī jāmazina iedzīvotāju bažas par lauksaimnieciskās ražošanas ilgtspēju.

Tāpēc ir paredzēts saglabāt Regulas (ES) Nr. 1308/2013 uzbūvi un galvenos elementus, bet grozīt dažus noteikumus, ņemot vērā ekonomiskās, vidiskās un sabiedrības izmaiņas, kas novērotas kopš 2014. gada, kad regula stājās spēkā.

Pirmkārt, ir paredzēts svītrot līdzšinējos Regulas (ES) Nr. 1308/2013 noteikumus par nozariskām intervencēm, jo nākotnes KLP intervences reglamentēs [KLP plānu regula] un, lai nodrošinātu lielāku saskanību starp KLP intervencēm, tās būs ietvertas dalībvalstu stratēģiskajos plānos.

Otrkārt, lai arī vīna politikas secīgās 2008. un 2013. gada reformas kopumā ir sasniegušas savus mērķus un panākušas ekonomiski rosīgas vīna nozares izveidošanos, ir radušās jaunas ekonomiskās, vidiskās un klimatiskās problēmas. Lai tiktu galā ar šīm problēmām, regulā ir paredzēti vairāki konkrēti pasākumi spēkā esošo noteikumu grozījumi.

Treškārt, Paziņojumā par pārtikas un lauksaimniecības nākotni tika aicināts vairot ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (ĢIN) pievilcību lauksaimnieku un patērētāju acīs un padarīt šo sistēmu vieglāk pārvaldāmu. Tāpēc, lai vienkāršotu ĢIN sistēmu, paātrinātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrāciju un palielinātu produkta specifikāciju grozījumu apstiprināšanas efektivitāti, ir ierosināts grozīt četros pamataktos izklāstītos pasākumu spēkā esošos noteikumus par ĢIN. Šo izmaiņu mērķis ir panākt vienkāršāku ĢIN sistēmu, kuru patērētāji varētu labāk saprast, kuru būtu vieglāk popularizēt un kuras pārvaldība radītu mazākas administratīvās izmaksas.

Kas attiecas uz noteikumiem par vīna ĢIN – ierobežojot ES līmenī veikto pieteikumu izskatīšanu tā, ka tiktu pārbaudīts tikai tas, vai tajos nav acīmredzamu kļūdu, nošķirot intelektuālā īpašuma noteikumus no citām produkta specifikācijā izklāstītām prasībām, kā arī dodot dalībvalstīm tiesības pieņemt lēmumus par grozījumiem, kam nav ES līmeņa ietekmes, tiktu atbilstoši subsidiaritātes un proporcionālītātes principam racionalizēta apstiprināšana, sāksināti termiņi un uzlabota resursu izmantošanas racionalitāte. Tāpat arī paredzams, ka dažu konkrētu procedūru, piemēram, iebildumu procedūras, vienkāršošana palielinās apstiprināšanas procesa efektivitāti.

Precizētā vīnu “aizsargāta izcelsmes nosaukuma” definīcija dos ražotāju grupām iespēju izmantot jaunus viensšķirnes vīnus – kas ir vajadzīgs arī klimata pārmaiņu dēļ – un ļaus

pienācīgi pamatot pieteikumus atbilstoši reālajai situācijai vīnkopībā un vīndarībā. Ir ierosināts arī nostiprināt ĢIN aizsardzību pret ĢIN viltojumiem internetā un preču tranzītā.

Lai panāktu, ka vīna ĢIN shēma un lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu shēma ir savā starpā pietiekami saskaņotas, un lai iepriekšminētos labumus varētu gūt ar ĢIN apzīmēto produktu ražotāji arī šajā nozarē, ierosinātā vīna ĢIN shēmas vienkāršošana ir jāattiecina arī uz pārtikas produktu ĢIN shēmu. Aromatizēto vīnu ĢIN shēma, kurā ir tikai 5 no 3350 ĢIN, nevar darboties, un tā būtu jāapvieno ar kādu citu shēmu; tam ir piemērota lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu shēma, jo tā jau attiecas uz citiem alkoholiskajiem dzērieniem.

Papildus tam regulā ir iekļauti noteikumi, ar kuriem iekšējos tiesību aktos tiek vienkārši iekļautas saistības, ko ES un tās dalībvalstis uzņēmās saistībā ar nesenajiem Pasaules Tirdzniecības organizācijas ministru lēmumiem, jo īpaši saistības, kas attiecas uz eksporta subsīdijām un, vispārīgāk, uz eksporta konkurences pasākumiem.

Visbeidzot, tiek ierosināts svītrot virkni novecojušu noteikumu, cita starpā noteikumus par cukura nozarei piemērojamo ražošanas regulējuma sistēmu un prasības, kuru termiņš beidzās 2016./2017. tirdzniecības gada beigās.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁸,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Komisijas 2017. gada 29. novembra paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Pārtikas un lauksaimniecības nākotne” secināts, ka kopējai lauksaimniecības politikai (turpmāk “KLP”) būtu jāturpina stiprināt tās spēja nākotnē reaģēt uz grūtībām un iespējām, veicinot nodarbinātību, izaugsmi un investīcijas, cīnoties pret klimata pārmaiņām un pielāgojoties tām, kā arī pētniecību un inovāciju iznesot ārpus laboratoriju sienām un pārņemot tās laukos un tirgū. Turklāt KLP būtu arī jāmazina iedzīvotāju bažas par lauksaimnieciskās ražošanas ilgtspēju.
- (2) [Vieta atvēlēta attiecīgajām Padomes un EP rezolūcijām]
- (3) KLP īstenošanas modelis, kas orientēts uz atbilstību, būtu jākorrigē, lai lielāku uzmanību pievērstu rezultātiem un veikumam. Tāpēc Savienībai būtu jānosaka politikas pamatmērķi, intervences tipi un Savienības pamatprasības, bet dalībvalstīm būtu jāuzņemas lielāka atbildība un pārskatatbildība par minēto mērķu sasniegšanu. Lai labāk ņemtu vērā vietējos apstākļus un vajadzības, ir jānodrošina lielāka subsidiaritāte. Tātad saskaņā ar jauno īstenošanas modeli dalībvalstīm vajadzētu būt atbildīgām par savu KLP intervenču pieskaņošanu Savienības pamatprasībām tā, lai maksimizētu to ieguldījumu Savienības KLP mērķu sasniegšanā un izveidotu un izstrādātu atbilstības un kontroles satvaru saņēmējiem.
- (4) KLP ietver dažādas intervences un pasākumus, un daudzus no tiem aptver Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) .../...¹⁰ [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļā minētie KLP stratēģiskie plāni. Citos joprojām tiek ievērots ierastais atbilstības

⁸ OV C , , . lpp.

⁹ OV C , , . lpp.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes [...] Regula (ES) .../... (OV L [...], [...], [...], lpp.).

princips. Lai sekmētu KLP mērķu sasniegšanu, ir svarīgi nodrošināt finansējumu visām intervencēm un pasākumiem. Minētajām intervencēm un pasākumiem ir daži kopīgi elementi, tāpēc to finansēšanai būtu jāpiemēro viens un tas pats noteikumu kopums. Tomēr vajadzības gadījumā minētajiem noteikumiem būtu jāpieļauj atšķirīga rīkošanās. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013¹¹ reglamentēja divus Eiropas lauksaimniecības fondus, proti, Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) (turpmāk "fondi"). Minētajiem fondiem būtu jāpaliek iekļautiem šajā regulā. Ņemot vērā reformas tvērumu, Regulu (ES) Nr. 1306/2013 ir lietderīgi aizstāt.

- (5) Šajā regulā minētajām intervencēm un pasākumiem būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) .../... [jaunā Finanšu regula]¹² normas, jo īpaši tās, kas reglamentē ar dalībvalstīm dalītu pārvaldību, akreditēto struktūru funkcijas un budžeta principus.
- (6) Lai dalībvalstu starpā saskaņotu nepārvaramas varas klauzulas piemērošanas praksi, šajā regulā būtu jāparedz, kur tas vajadzīgs, atbrīvojumi no KLP noteikumiem nepārvaramas varas un ārkārtas apstākļu gadījumos, kā arī jāiekļauj neizsmelošs saraksts ar iespējamām nepārvaramas varas un ārkārtas apstākļu gadījumiem, kas jāatzīst valsts kompetentajām iestādēm. Lēmumi par nepārvaramu varu vai ārkārtas apstākļiem valsts kompetentajām iestādēm būtu jāpieņem katrā gadījumā atsevišķi, pamatojoties uz relevantiem pierādījumiem.
- (7) KLP izdevumi, tostarp izdevumi par KLP stratēģisko plānu intervencēm, kas paredzētas Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļā, būtu jāfinansē no Savienības vispārējā budžeta ("Savienības budžets") vai nu tiešā veidā no fondiem, vai arī dalītā pārvaldībā ar dalībvalstīm. Būtu jānorāda izdevumu veidi, kurus var finansēt, izmantojot fondus.
- (8) Lai sasniegtu Līguma par Eiropas Savienības darbību ("Līgums") 39. pantā noteiktos KLP mērķus un ievērotu Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 59. pantā paredzēto dalītas pārvaldības principu, dalībvalstīm būtu jānodrošina vajadzīgo pārvaldības sistēmu ieviešana. Tālab būtu jāparedz, ka tiek izraudzīta kompetentā iestāde, maksājumu aģentūra, koordinējošā struktūra un sertifikācijas struktūra.
- (9) Būtu jāparedz, ka dalībvalstis akreditē maksājumu aģentūras un koordinējošās struktūras, ka tiek izveidotas pārvaldības deklarāciju un gada veikuma ziņojumu saņemšanas, kā arī pārvaldības un uzraudzības sistēmu sertificēšanas procedūras, ka tiek izveidotas ziņošanas sistēmas un ka gada pārskatus sertificē neatkarīgas struktūras. Turklāt, lai nodrošinātu valsts līmenī veicamo pārbaužu sistēmas pārredzamību, jo īpaši attiecībā uz atļaušanas, validēšanas un maksāšanas procedūrām, un lai mazinātu administratīvo un revīzijas slogu Komisijai un tām dalībvalstīm, kurās tiek prasīta katras atsevišķas maksājumu aģentūras akreditācija, to iestāžu un struktūru skaits, kurām deleģēti šādi pienākumi, būtu jāierobežo, vienlaikus ievērojot katras dalībvalsts konstitucionālās normas.
- (10) Ja dalībvalsts akreditē vairāk nekā vienu maksājumu aģentūru, tai būtu jāizraugās viena publiska koordinējošā struktūra, kas nodrošinātu fondu pārvaldības konsekveni,

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp.).

¹² Regula (ES, *Euratom*) .../... [jaunā Finanšu regula].

uzturētu saikni starp Komisiju un dažādajām akreditētajām maksājumu aģentūrām un nodrošinātu to, ka Komisijas pieprasītā informācija par vairāku maksājumu aģentūru darbībām tiek sniegta nekavējoties. Turklāt koordinējošajai struktūrai būtu jāveic un jākoordinē rīcības, kuru mērķis ir novērst jebkādas vispārīgas dabas trūkumus, kas radušies valsts līmenī, un būtu jāinformē Komisija par jebkādu turpinājumdarbu.

- (11) Būtisks jaunā īstenošanas modeļa priekšnoteikums ir dalībvalstu akreditēto maksājumu aģentūru iesaistīšana, jo tādā veidā iespējams panākt pamatotu pārliecību par to, ka ar intervencēm, kuras finansē no Savienības budžeta, tiks sasniegti attiecīgajos KLP stratēģiskajos plānos izvirzītie mērķi un mērķrādītāji. Tāpēc šajā regulā būtu skaidri jāparedz, ka no Savienības budžeta ir atlīdzināmi tikai akreditētu maksājumu aģentūru veiktie izdevumi. Turklāt ar Savienības finansētajiem izdevumiem par KLP stratēģisko plānu regulā minētajām intervencēm būtu jāpanāk atbilstoša izlaide, un šiem izdevumiem būtu jāatbilst Savienības pamatprasībām un pārvaldības sistēmām.
- (12) Saistībā ar budžeta disciplīnas ievērošanu no ELGF finansējamo izdevumu gada maksimālais apjoms jānosaka, ņemot vērā maksimālās summas, kas minētajam fondam atvēlētas daudzgadu finanšu shēmā, kura izveidota ar Padomes Regulu (ES, *Euratom*) [COM(2018)322 *final* – DFS regula]¹³.
- (13) Budžeta disciplīna prasa arī to, lai no ELGF finansējamo izdevumu gada maksimālais apjoms tiktu ievērots jebkādos apstākļos un ikvienā budžeta procedūras un budžeta izpildes posmā. Tāpēc tiešajiem maksājumiem atvēlētais valsts maksimālais apjoms, kas katrai dalībvalstij noteikts Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula], ir jāuzskata par finanšu līdzekļu maksimālo apjomu, kas tērējams tiešajiem maksājumiem attiecīgajai dalībvalstij, un minēto maksājumu atlīdzināšanai jānotiek šā finanšu līdzekļu maksimālā apjoma robežās.
- (14) Lai nodrošinātu to, ka KLP finansējuma summas atbilst gada maksimālajiem apjomiem, būtu jāsauglabā finanšu disciplīnas mehānisms, ar kuru koriģē tiešā atbalsta līmeni. Tomēr sliekšņvērtība 2000 EUR apmērā būtu jāatceļ. Lai atbalstītu lauksaimniecības nozari gadījumos, kad lauksaimniecisko ražošanu vai produkcijas izplatīšanu ietekmē tirgus norises vai smagas krīzes, būtu jāuztur lauksaimniecības rezerve. Regulas (ES, *Euratom*) .../... [jaunā Finanšu regula] 12. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzēts, ka apropriācijas, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās, drīkst pārnest tikai uz nākamo finanšu gadu. Lai saņēmējiem un valsts pārvaldes iestādēm būtiski vienkāršotu īstenošanu, būtu jāizmanto [finansējuma] pastāvīgas pārcelšanas mehānisms, ar kuru izmanto visas neizlietotās summas no lauksaimniecības nozares krīzēm paredzētās rezerves, kas izveidota 2020. gadā. Šajā nolūkā ir vajadzīga tāda atkāpe no 12. panta 2. punkta d) apakšpunkta, kas atļauj lauksaimniecības rezerves apropriācijas, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās, pārnest bez laika ierobežojuma, lai finansētu lauksaimniecības rezervi nākamajā finanšu gadā vai gados. Turklāt attiecībā uz 2020. finanšu gadu ir vajadzīga otra atkāpe, jo kopējā neizlietotā rezerves summa, kas pieejama 2020. gada beigās, būtu jāpārnes uz 2021. gadu, uz atbilstošo jaunās lauksaimniecības rezerves pozīciju, neatgriežot to budžeta pozīcijās, kas sedz tiešo maksājumu intervences KLP stratēģisko plānu satvarā.
- (15) Lai nepieļautu pārmērīgu administratīvo slogu valsts pārvaldes iestādēm un lauksaimniekiem, būtu jāparedz, ka summas, kas no iepriekšējā finanšu gada pārnestas

¹³ Regula (ES, *Euratom*) .../... [jaunā DFS regula].

saistībā ar piemēroto finanšu disciplīnu, netiek atlīdzinātas, ja finanšu disciplīnu piemēro otro gadu pēc kārtas (N+1. gads) vai ja to apropriāciju kopsumma, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās, veido mazāk par 0,2 % no ELGF atvēlētā gada maksimālā apjoma.

- (16) Ņemot vērā tiešo maksājumu līmeņus, kas paredzēti lauksaimniekiem Horvātijā un izriet no pakāpeniskās ieviešanas mehānisma piemērošanas visiem tiešajiem maksājumiem, kurus piešķir minētajā dalībvalstī, finanšu disciplīnas instruments Horvātijā būtu jāpiemēro tikai no 2022. gada 1. janvāra.
- (17) Pasākumi, kas veikti, lai finanšu līdzekļu maksimālo apjomu aprēķināšanas kontekstā noteiktu fondu finansiālo iemaksu, neskar budžeta lēmēj institūcijas pilnvaras, kas paredzētas Līgumā. Tāpēc minēto pasākumu pamatā vajadzētu būt finansējumam, kas noteikts saskaņā ar [...] Iestāžu vienošanos [COM(2018) 322 *final* – DFS regula].
- (18) Budžeta disciplīna prasa arī nemitīgi veikt budžeta vidējā termiņa stāvokļa izskatīšanu. Vajadzības gadījumā Komisijai būtu likumdevējam jāierosina atbilstoši pasākumi, lai ar tiem nodrošinātu, ka dalībvalstis ievēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) .../... [COM(2018) 322 *final* – DFS regula] noteiktos maksimālos apjomus. Turklāt Komisijai vienmēr būtu pilnībā jāizmanto savas pārvaldības pilnvaras, lai nodrošinātu gada maksimālā apjoma ievērošanu, un vajadzības gadījumā tai būtu Eiropas Parlamentam un Padomei vai Padomei jāierosina atbilstoši pasākumi, ar kuriem izlīdzina budžeta stāvokli. Ja budžeta gada beigās dalībvalstu pieprasīto atlīdzinājumu dēļ ievērot gada maksimālo apjomu nav iespējams, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt pasākumus, kas ļautu pieejamo budžetu provizoriski sadalīt starp dalībvalstīm proporcionāli vēl neapmaksātajiem atlīdzinājumu pieprasījumiem, kā arī pasākumus, kas nodrošinātu attiecīgajam gadam noteiktā maksimālā apjoma ievērošanu. Maksājumi par attiecīgo gadu būtu jāsedz nākamajā budžeta gadā, un būtu jānosaka Savienības finansējuma galīgā kopsumma katrai dalībvalstij, kā arī kompensēšanu dalībvalstu starpā, lai tādā veidā nodrošinātu noteiktās summas ievērošanu.
- (19) Lai gadījumos, kad pastāv gada maksimālā apjoma pārsniegšanas risks, Komisija saskaņā ar tai piešķirtajām pārvaldības pilnvarām pēc iespējas drīzāk varētu veikt piemērotus pasākumus un ierosināt citus pasākumus, ja minētie pasākumi šķiet nepietiekami, Komisijai budžeta izpildē būtu jāizmanto ikmēneša agrīnās brīdināšanas un uzraudzības sistēma attiecībā uz lauksaimniecības izdevumiem. Komisijai būtu jāsniedz Eiropas Parlamentam un Padomei periodisks ziņojums, kurā līdz konkrētam datumam veikto izdevumu dinamika būtu jāsalīdzina ar izdevumu profiliem un būtu jānovērtē paredzamā izpilde budžeta gada atlikušajā posmā.
- (20) Attiecībā uz ELGF akreditēto maksājumu aģentūru veikto izdevumu segšanai vajadzīgie finanšu līdzekļi Komisijai būtu dalībvalstīm jāsniedz atlīdzinājumu veidā, pamatojoties uz iegrāmatotajiem izdevumiem, kurus veikušas minētās aģentūras. Turklāt ir jāparedz: kamēr šādi atlīdzinājumi mēneša maksājumu veidā nav veikti, finanšu līdzekļi ir jāmobilizē dalībvalstīm atkarībā no to akreditēto maksājumu aģentūru vajadzībām. Šajā regulā būtu skaidri jānosaka, ka dalībvalstīm un saņēmējiem, kas iesaistīti KLP īstenošanā, savas administratīvas un personāla izmaksas ir jāsedz pašiem.
- (21) Lai Komisijai sagādātu lauksaimniecības tirgu pārvaldīšanai vajadzīgos instrumentus, atvieglotu lauksaimniecības izdevumu uzraudzību un uzraudzītu lauksaimniecības resursus vidējā un ilgā termiņā, būtu jāparedz, ka tiek izmantota agrometeoroloģiskā sistēma un notiek satelītdatu ieguve un uzlabošana.

- (22) Attiecībā uz ELFLA finanšu pārvaldību būtu jāparedz noteikumi par budžeta saistībām, maksājumu termiņiem, saistību atcelšana un pārtraukumiem. Lauku attīstības intervences finansē no Savienības budžeta, pamatojoties uz saistībām, ko uzņemas gada maksājumu veidā. Dalībvalstīm būtu jāspēj atvēlētos Savienības līdzekļus izmantot, tiklīdz ir apstiprināti KLP stratēģiskie plāni. Tāpēc ir vajadzīga atbilstoši ierobežota priekšfinansēšanas sistēma, kas nodrošinātu līdzekļu stabilu plūsmu, lai maksājumi saņēmējiem intervenču satvarā tiktu veikti pareizajā laikā.
- (23) Līdztekus priekšfinansējumam ir jānošķir arī Komisijas starpmaksājumi un atlikuma maksājumi akreditētajām maksājumu aģentūrām. Jānosaka arī detalizēti noteikumi, kas reglamentē minētos maksājumus. Apropriāciju automatiskas atcelšanas noteikumam būtu jāpalīdz paātrināt intervenču izpildi un jāveicina pareiza finanšu pārvaldība. Arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) .../...¹⁴ [KLP stratēģisko plānu regula] izklāstītie noteikumi, kas reglamentē valsts mēroga satvaru dalībvalstīs, kurām ir reģionālas intervences, dalībvalstīm kalpo par instrumentu, ar ko nodrošināma izpilde un pareiza finanšu pārvaldība.
- (24) Lai saņēmēji varētu efektīvi izmantot Savienības atbalstu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tas tiek izmaksāts laikus. Ja dalībvalstis neievēro Savienības tiesību aktos noteiktos maksājuma termiņus, tas varētu radīt lielas grūtības saņēmējiem un apdraudēt Savienības gada budžeta plānošanu. Tāpēc izdevumi, kas veikti, neievērojot maksājumu termiņus, būtu jāizslēdz no Savienības finansējuma. Saskaņā ar proporcionalitātes principu Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai attiecībā uz abiem fondiem paredzēt izņēmumus no šā vispārējā noteikuma.
- (25) Saskaņā ar jaunā KLP īstenošanas modeļa arhitektūru un galvenajiem parametriem dalībvalstu veikto maksājumu attiecināmībai uz Savienības finansējumu vairs nevajadzētu būt atkarīgai no atsevišķiem saņēmējiem veikto maksājumu likumības un pareizības. Tā vietā – attiecībā uz Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] minētajiem intervences tipiem – dalībvalstu maksājumiem vajadzētu būt attiecināmiem, ja ar tiem ir panākta atbilstoša izlaide un tie veikti atbilstoši piemērojamajām Savienības pamatprasībām.
- (26) Lai atbalstītu likumības un pareizības kontroli, Regulā (ES) Nr. 1306/2013 bija paredzēts samazināt vai uz laiku apturēt mēneša vai starpposma maksājumus. Jaunajā īstenošanas modelī minētie instrumenti būtu jāizmanto, lai atbalstītu uz veikumu orientētu īstenošanu. Būtu jāpaskaidro arī atšķirība starp samazināšanu un apturēšanu uz laiku.
- (27) Procedūra, kādā ELGF maksājumus samazina par Savienības tiesību aktos noteikto finanšu līdzekļu maksimālo apjomu neievērošanu, būtu jāracionalizē un jāsalāgo ar procedūru, ko šādā sakarībā izmanto ELFLA maksājumiem.
- (28) Dalībvalstīm līdz N+1. gada 15. februārim būtu jānosūta Komisijai gada pārskati un gada veikuma ziņojums par KLP stratēģiskā plāna īstenošanu. Ja šie dokumenti nav nosūtīti un Komisija tāpēc nevar veikt attiecīgās maksājumu aģentūras grāmatojumu noskaidrošanu vai pārbaudīt izdevumu attiecināmību salīdzinājumā ar ziņojumā uzrādīto izlaidi, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai uz laiku apturēt mēneša maksājumus un pārtraukt ceturkšņa atlīdzināšanu līdz brīdim, kad saņemti trūkstošie dokumenti.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes [...] Regula (ES) .../... (OV L [...], [...], [...] lpp.).

- (29) Būtu jāievieš jauns maksājumu apturēšanas veids, kas izmantojams nesamērīgi mazas izlaides gadījumā. Ja paziņotā izlaide salīdzinājumā ar deklarētajiem izdevumiem ir nesamērīgi maza un dalībvalstis nespēj labi un saprotami paskaidrot situācijas iemeslus, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai ne tikai samazināt izdevumus attiecībā uz N-1. finanšu gadu, bet arī uz laiku apturēt turpmākus izdevumus, kas saistīti ar intervenci, kuras izlaide bijusi nesamērīgi maza. Šādai apturēšanai uz laiku būtu vajadzīgs apstiprinājums lēmumā par ikgadējo veikuma noskaidrošanu.
- (30) Komisija būtu jāpilnvaro uz laiku apturēt maksājumus arī saistībā ar daudzgadu veikuma uzraudzību. Tāpat gadījumos, kad virzība uz valsts KLP stratēģiskajā plānā noteiktajiem mērķrādītājiem kavējas vai ir nepietiekama, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai prasīt attiecīgajai dalībvalstij veikt vajadzīgo korektīvo rīcību saskaņā ar rīcības plānu, kurš jā sagatavo, apspriežoties ar Komisiju, un kurā jāiekļauj skaidri progresu rādītāji. Ja dalībvalsts rīcības plānu neiesniedz vai neīsteno vai ja rīcības plāns ir acīmredzami nepietiekams, lai situāciju labotu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai ar īstenošanas aktu uz laiku apturēt mēneša maksājumus vai starpmaksājumus.
- (31) Tāpat, kā tas bija saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1306/2013, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai uz laiku apturēt maksājumus, ja pārvaldības sistēmām piemīt būtiski trūkumi, tostarp neatbilstība Savienības pamatprasībām un ziņošanas neuzticamība. Tomēr, lai mehānismu padarītu efektīvāku, ir jāizskata maksājumu apturēšanas nosacījumi. Par šādas apturēšanas finansiālajām sekām būtu jāņem vērā *ad hoc* atbilstības procedūra.
- (32) Valstu kompetentajām iestādēm KLP maksājumi, kas paredzēti Savienības tiesību aktos, saņēmējiem būtu jāizmaksā pilnībā.
- (33) Lai konkrētu veidu ieņēmumus, kas saistīti ar KLP, atļautu atkārtoti izmantot KLP vajadzībām, tie būtu jāizskata par piešķirtajiem ieņēmumiem. Regulas (ES) Nr. 1306/2013 43. pantā iekļautais summu saraksts būtu jāgroza, un minētās normas būtu jāsaista un jāapvieno ar esošajām normām par piešķirtajiem ieņēmumiem.
- (34) Regulā (ES) Nr. 1306/2013 ir iekļauts saraksts ar informācijas pasākumiem, kas saistīti ar KLP, un to mērķiem un noteikti noteikumi par to finansēšanu un par atbilstošo projektu īstenošanu. Īpašās normas, kas attiecas uz finansējamo informācijas pasākumu mērķiem un veidiem, būtu jāpārnes uz šo regulu.
- (35) KLP pasākumu un intervenču finansēšana lielā mērā ir pakļauta dalītas pārvaldības principam. Lai nodrošinātu Savienības fondu pareizu pārvaldību, Komisijai būtu jāpārbauda, kā par maksājumu veikšanu atbildīgās dalībvalstu iestādes pārvalda fondus. Ir lietderīgi definēt Komisijas veicamo pārbaudi būtību, konkretizēt nosacījumus, kas reglamentē tās atbildību par Savienības budžeta izpildi, un padarīt skaidrākus dalībvalstu sadarbības pienākumus.
- (36) Lai Komisija varētu izpildīt savu pienākumu pārbaudīt, vai dalībvalstīs pastāv un pareizi darbojas Savienības izdevumu pārvaldības un inspekcijas sistēmas, neatkarīgi no pašu dalībvalstu veiktām inspekcijām būtu jāparedz pārbaudes, kas jāveic personām, kuras Komisija pilnvarojusi rīkoties tās vārdā un kurām jābūt iespējai pieprasīt no dalībvalstīm palīdzību savā darbā.
- (37) Lai sagatavotu Komisijai nosūtāmo informāciju, pēc iespējas plašāk jāizmanto informācijas tehnoloģija. Kad Komisija veic pārbaudes, tai vajadzētu būt pilnīgai un tūlītējai piekļuvei gan papīra formā, gan elektroniski reģistrētai informācijai par izdevumiem.

- (38) Lai piemērotu [jaunās] Finanšu regulas prasības attiecībā uz savstarpēju palāušanos uz revīzijām un lai mazinātu dažādu iestāžu veiktu revīziju pārklāšanās risku, ir jānosaka noteikumi par vienotas revīzijas pieeju un jānodrošina Komisijai iespēja gūt pārlicību, pamatojoties uz uzticamu sertifikācijas struktūru darbu.
- (39) Lai izveidotu finansiālu saikni starp akreditētajām maksājumu aģentūrām un Savienības budžetu, Komisijai ikgadējās finansiālās noskaidrošanas satvarā katru gadu būtu jāveic maksājumu aģentūru grāmatojumu noskaidrošana. Lēmumam par grāmatojumu noskaidrošanu būtu jāaprobežojas tikai ar grāmatojumu pilnīgumu, pareizumu un patiesumu, bet tam nebūtu jāattiecas uz izdevumu atbilstību Savienības tiesību aktiem.
- (40) Lai izdevumu attiecināmību pārbaudītu attiecībā pret ziņojumā uzrādīto izlaidi, līdz ar jauno īstenošanas modeli būtu jāiedibina ikgadējā veikuma noskaidrošana. Lai rīkotos situācijās, kad ziņojumā nav uzrādīta deklarētajiem izdevumiem atbilstoša izlaide un dalībvalstis nevar pamatot šo novirzi, būtu jāizveido maksājumu samazināšanas mehānisms.
- (41) Saskaņā ar Līguma 317. pantu Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm uzņemas atbildību par Savienības budžeta izpildi. Tālab Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai ar īstenošanas aktiem lemt par to, vai dalībvalstu veiktie izdevumi ir atbilstīgi Savienības tiesību aktiem. Būtu jāpiešķir dalībvalstīm tiesības pamatot savus lēmumus veikt maksājumus, un tām vajadzētu būt iespējai izmantot samierināšanas procedūru, ja tās nevar vienoties ar Komisiju. Lai dalībvalstīm dotu juridiskas un finansiālas garantijas par iepriekš veiktajiem izdevumiem, būtu jānosaka noilguma periods, kura laikā Komisijai jānolemj, kādām vajadzētu būt neatbilstības finansiālajām sekām.
- (42) Lai aizsargātu Savienības budžeta finanšu intereses, vienlaikus saglabājot pašreizējo stabilo pareizas finanšu pārvaldības satvaru, dalībvalstīm būtu jāizveido sistēmas, ar kuru palīdzību tās var pārliecināties par to, vai fondu finansētās intervences ir faktiski veiktas un pareizi izpildītas. Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013¹⁵, Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2988/95¹⁶, Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96¹⁷ un Padomes Regulu (ES) 2017/1939¹⁸ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu un krāpšanas novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – vajadzības gadījumā – administratīvu sankciju piemērošanu. Turklāt saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) drīkst veikt administratīvas izmeklēšanas, tostarp pārbaudes uz vietas un inspekcijas, lai konstatētu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas skar Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var veikt Eiropas

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. septembra Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

¹⁶ Padomes 1995. gada 18. decembra Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹⁷ Padomes 1996. gada 11. novembra Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

¹⁸ Padomes 2017. gada 12. oktobra Regula (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹⁹ paredzēto izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par krāpšanu un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, ir pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, OLAF, EPPO un Eiropas Revīzijas palātai (ERP) nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir visas trešās personas, kas iesaistītas Savienības fondu apgūšanā. Lai OLAF varētu īstenot savas pilnvaras un nodrošināt pārkāpumu gadījumu efektīvu analīzi, dalībvalstīm būtu jāievieš sistēmas, kas ļautu tām ziņot Komisijai par konstatētiem pārkāpumiem, tostarp krāpšanu, un citiem gadījumiem, kad pieļauta neatbilstība nosacījumiem, ko dalībvalstis noteikušas KLP stratēģiskajā plānā, un par dalībvalstu veikto turpinājumdarbu, kā arī par OLAF veikto izmeklēšanu turpinājumdarbu. Lai nodrošinātu ar fondiem saistīto sūdzību rezultātīvu izskatīšanu, dalībvalstīm būtu jāizveido vajadzīgā kārtība.

- (43) Šai regulai piemēro horizontālos finanšu noteikumus, ko Eiropas Parlaments un Padome pieņēmuši, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pantu. Šie noteikumi ir izklāstīti Finanšu regulā un reglamentē jo īpaši procedūru, kādā nosaka un izpilda budžetu, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas, netiešu izpildi, un paredz finanšu procesu dalībnieku atbildības pārbaudes. Noteikumi, kas pieņemti uz LESD 322. panta pamata, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību gadījumos, kad pastāv vispārīgas nepilnības attiecībā uz tiesiskumu dalībvalstīs, jo tiesiskuma ievērošana ir būtisks pareizas finanšu pārvaldības un Savienības finansējuma rezultativitātes priekšnoteikums.
- (44) Ir lietderīgi nodrošināt, ka tādu maksājumu atteikšana vai atgūšana, kuri izriet no neatbilstības publiskā iepirkuma noteikumiem, atspoguļo attiecīgās neatbilstības smagumu un atbilst proporcionalitātes principam, kas noteikts, piemēram, attiecīgajās Komisijas vadlīnijās par finansiālajām korekcijām, kuras šādu noteikumu neievērošanas gadījumā jāveic izdevumos, ko Savienība finansējusi dalītā pārvaldībā. Turklāt ir lietderīgi skaidri noteikt, ka darījumu likumību un pareizību šāda neatbilstība ietekmē tikai neizmaksājamās vai atsaucamās atbalsta daļas apmērā.
- (45) Lai garantētu piekritīgās summas samaksu pienākuma neizpildes gadījumā, dažādās lauksaimniecības nozarisko tiesību aktu normās ir prasīts iesniegt nodrošinājumu. Lai nostiprinātu nodrošinājumu satvaru, visām šīm normām būtu jāpiemēro viens horizontāls noteikums.
- (46) Attiecībā uz dažām intervencēm, kas paredzētas Regulā (ES) [KLP stratēģisko plānu regula], un pasākumiem, kas minēti attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013²⁰ IV nodaļā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 229/2013²¹ IV nodaļā, dalībvalstīm būtu jāizveido un jāuztur integrēta administrācijas un kontroles sistēma ("integrētā sistēma"). Lai uzlabotu Savienības

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 5. jūlija Direktīva (ES) 2017/1371 par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 13. marta Regula (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālakajiem Eiropas Savienības reģioniem un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 247/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 23. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 13. marta Regula (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1405/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 41. lpp.).

atbalsta rezultativitāti un uzraudzību, būtu jāatļauj dalībvalstīm integrēto sistēmu izmantot citām Savienības intervencēm.

- (47) Būtu jā saglabā integrētās sistēmas pašreizējie galvenie elementi un jo īpaši normas, kas attiecas uz lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmu, ģeotelpisko un dzīvniekbāzēto pieteikumu sistēmu, maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēmu, saņēmēju identitātes reģistrēšanas sistēmu un kontroles un sodu sistēmu. Lai nodrošinātu to, ka visā Savienībā ir pieejami visaptveroši un salīdzināmi dati tādām vajadzībām kā agrovīdes un klimata politikas uzraudzība un *Copernicus Sentinel* satelītu un dienestu savāktu pilnīgo, bezmaksas un atvērto datu un informācijas pastiprināta izmantošana, dalībvalstīm papildus tādām informācijas tehnoloģijām kā *GALILEO* un *EGNOS* būtu jāturpina izmantot dati vai informācijas produkti, kurus nodrošina programma *Copernicus*. Šajā nolūkā integrētajā sistēmā būtu jāiekļauj arī platību uzraudzības sistēma.
- (48) Integrētajai sistēmai kā daļai no pārvaldības sistēmām, kam vajadzētu būt ieviestām KLP īstenošanas nolūkā, būtu jānodrošina, ka gada veikuma ziņojumos sniegtie agregētie dati ir ticami un verificējami. Ņemot vērā to, cik svarīga ir integrētās sistēmas pienācīga funkcionēšana, ir jānosaka kvalitātes prasības. Dalībvalstīm katru gadu būtu jānovērtē lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas, ģeotelpisko pieteikumu sistēmas un platību uzraudzības sistēmas kvalitāte. Dalībvalstīm būtu arī jānovērš visi trūkumi un jāizstrādā rīcības plāns, ja to pieprasījusi Komisija.
- (49) Komisijas paziņojumā “Pārtikas un lauksaimniecības nākotne” kā viens no turpmākās KLP stratēģiskajiem virzieniem tika minēts uzdevums veicināt vidrūpi un klimata darbu un palīdzēt sasniegt Savienības vidiskos un klimatiskos mērķus. Tāpēc vidiskiem un klimatiskiem nolūkiem valsts un Savienības līmenī ir kļuvusi nepieciešama zemesgabalu identifikācijas sistēmas un citu integrētās administrācijas un kontroles sistēmas datu koplietošana. Tālab būtu jāparedz, ka integrētajā sistēmā savāktos datus vidiskos un klimatiskos nolūkos koplieto dalībvalstu publiskās iestādes un Savienības iestādes un struktūras. Lai kāpinātu to datu izmantošanas efektivitāti, kas dažādām publiskajām iestādēm pieejami Eiropas statistikas sagatavošanai, būtu jāparedz arī tas, ka integrētās sistēmas dati statistiskām vajadzībām ir jādara pieejami struktūrām, kas ir daļa no Eiropas Statistikas sistēmas.
- (50) To uzņēmumu komercdokumentu rūpīga pārbaude, kas saņem vai veic maksājumus, var būt ļoti rezultatīvs līdzeklis, ar kuru pārraudzīt darījumus, kas ir daļa no ELGF finansēšanas sistēmas. Minētās rūpīgas pārbaudes papildina citas pārbaudes, ko jau veic dalībvalstis. Turklāt valstu normas, kas attiecas uz rūpīgu pārbaudi, var būt plašākas par Savienības tiesību aktos paredzētajām normām.
- (51) Dokumenti, kas izmantojami par pamatu šādai rūpīgai pārbaudei, būtu jāatlasa tādā veidā, lai būtu iespējams veikt pilnīgu rūpīgo pārbaudi. Rūpīgi pārbaudāmie uzņēmumi būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to darījumu būtību, ko tie veikuši uz savu atbildību, un maksājumus saņemošo vai veicošo uzņēmumu sadalījums pa sektoriem būtu jāizvēlas atkarībā no to finansiālā svarīguma ELGF finansēšanas sistēmā.
- (52) Ir jānosaka par rūpīgās pārbaudes veikšanu atbildīgo ierēdņu pilnvaras un uzņēmumu pienākumi uz noteiktu laiku darīt komercdokumentus pieejamus šiem ierēdņiem, kā arī sniegt jebkādu informāciju, ko ierēdņi varētu pieprasīt šiem uzņēmumiem. Konkrētos gadījumos vajadzētu būt iespējamai komercdokumentu izņemšanai.

- (53) Ņemot vērā lauksaimniecības produktu tirdzniecības starptautisko struktūru un gādājot par iekšējā tirgus pienācīgu darbību, ir jāorganizē dalībvalstu sadarbība. Ir jāizveido arī Savienības līmenī centralizēta dokumentēšanas sistēma, kas attiecas uz uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību trešās valstīs un saņem vai veic maksājumus.
- (54) Lai gan dalībvalstis ir atbildīgas par savu rūpīgo pārbaūžu programmas pieņemšanu, minētās programmas ir jādara zināmas Komisijai, lai tā varētu uzņemties savu pārraudzītājas un koordinētājas lomu un tādā veidā nodrošināt to, ka programmas tiek pieņemtas, pamatojoties uz atbilstošiem kritērijiem, un garantēt, ka rūpīgā pārbaude koncentrējas uz sektoriem vai uzņēmumiem, kuros ir augsts krāpšanas risks. Ir būtiski, lai katra dalībvalsts izraudzītos dienestu, kas atbild par komercdokumentu rūpīgo pārbaūžu uzraudzību un minēto pārbaūžu koordinēšanu. Minētajiem izraudzītajiem dienestiem vajadzētu būt neatkarīgiem no dienestiem, kas veic rūpīgas pārbaudes pirms maksājuma veikšanas. Lai aizsargātu komercnoslēpumus, minēto rūpīgo pārbaūžu laikā savāktajai informācijai vajadzētu būt konfidencialai.
- (55) Nosacījumu sistēma ir svarīgs KLP elements, jo īpaši attiecībā uz tās vidiskajiem un klimatiskajiem elementiem, kā arī ar sabiedrības veselību un dzīvniekiem saistītiem jautājumiem. Tas nozīmē, ka būtu jāveic kontroles un vajadzības gadījumā jāpiemēro sodi, lai nodrošinātu nosacījumu sistēmas rezultativitāti. Lai saņēmējiem dažādās dalībvalstīs nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, daži vispārīgi noteikumi par nosacījumu sistēmas kontrolēm un sodiem būtu jāievieš Savienības līmenī.
- (56) Lai nodrošinātu to, ka nosacījumu sistēmas izpilde dalībvalstīs tiek panākta saskaņotā veidā, Savienības līmenī ir jānosaka minimālā kontroles intensitāte, savukārt kompetento kontroles struktūru un kontroļu organizēšana būtu jāatstāj dalībvalstu ziņā.
- (57) Lai gan būtu jāatļauj sodus detalizēti noteikt dalībvalstīm, minētajiem sodiem vajadzētu būt samērīgiem, iedarbīgiem un atturošiem un tiem nebūtu jāskar citi sodi, kas noteikti Savienības vai valstu tiesību aktos. Lai nodrošinātu rezultatīvu un saskanīgu pieeju dalībvalstīs, Savienības līmenī ir jāparedz minimālā naudassoda likme par neatbilstību, kas nolaidības dēļ pieļauta pirmo reizi, savukārt atkārtotai būtu jānovēd pie augstākiem procentiem, bet tīšas neatbilstības sekas varētu būt pat pilnīga izslēgšana no maksājuma saņemšanas. Lai nodrošinātu sodu samērīgumu gadījumos, kad neatbilstība ir maznozīmīga un pieļauta pirmo reizi, būtu jāatļauj dalībvalstīm ieviest agrīnās brīdināšanas sistēmu.
- (58) Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus dalībvalstīm un nosacījumu sistēmā piemērojamās sodu sistēmas iedarbīgumu un atturošo efektu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt deleģētos aktus par šādu sodu piemērošanu un aprēķināšanu.
- (59) Lai nodrošinātu Komisijas un dalībvalstu saskaņotu sadarbību KLP izdevumu finansēšanā un, konkrētāk, lai Komisija varētu uzraudzīt dalībvalstu īstenoto finanšu pārvaldību un veikt akreditēto maksājumu aģentūru grāmatojumu noskaidrošanu, dalībvalstīm ir jā saglabā konkrēta informācija un jādara tā zināma Komisijai.
- (60) Lai apkopotu Komisijai nosūtāmos datus un dotu Komisijai pilnīgu un tūlītēju piekļuvi izdevumu datiem gan papīra, gan elektroniskā formā, ir jāparedz piemēroti datu pasniegšanas un nosūtīšanas noteikumi, tostarp noteikumi par termiņiem.
- (61) Tā kā valstu kontroles sistēmu piemērošana un atbilstības noskaidrošana varētu skart personas datus vai komercnoslēpumus, dalībvalstīm un Komisijai būtu jāgarantē šādā kontekstā saņemtās informācijas konfidencialitāte.

- (62) Lai nodrošinātu Savienības budžeta pareizu finanšu pārvaldību un objektīvu attieksmi dalībvalsts un saņēmēja līmenī, būtu jānosaka noteikumi par euro izmantošanu.
- (63) Euro un valstu valūtu maiņas kurss darbības veikšanas laikā var mainīties. Tāpēc attiecīgajām summām piemērojamais kurss būtu jānosaka, ņemot vērā notikumu, ar kuru tiek sasniegts darbības ekonomiskais mērķis. Būtu jāpiemēro valūtas kurss, kas ir spēkā dienā, kurā notiek šis notikums. Ir jākonkretizē šī noteicošā diena vai jāatceļ tās piemērošana, vienlaikus ievērojot noteiktus kritērijus un jo īpaši tos, kas saistīti ar ātrumu, kādā notiek valūtas kursa svārstības. Lai nodrošinātu KLP noteiktās kārtības rezultatīvu darbību, būtu jānosaka īpaši noteikumi par rīcību ārkārtas monetārās situācijās, kuras iestājušās Savienībā vai pasaules tirgū un uz kurām jāreaģē nekavējoties.
- (64) Dalībvalstīm, kuras nav ieviesušas euro, vajadzētu būt iespējai maksājumus par izdevumiem, kas izriet no KLP tiesību aktu piemērošanas, veikt euro, nevis valsts valūtā. Lai nodrošinātu to, ka šī iespēja nerada nepamatotas priekšrocības pusēm, kuras veic vai saņem maksājumus, ir vajadzīgi īpaši noteikumi.
- (65) Personas datu vākšanai, ko dalībvalstis un Komisija veic, lai izpildītu savus attiecīgos pārvaldības, kontroles, revīzijas un uzraudzības un izvērtēšanas pienākumus, kas paredzēti šajā regulā, būtu jāpiemēro Savienības tiesību akti par personu aizsardzību saistībā ar personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001²² un Regula (ES) 2016/679²³.
- (66) Fondu atbalsta saņēmēju vārda publicēšana ir līdzeklis, kā pastiprināt sabiedrības kontroli pār fondu izlietojumu, un ir vajadzīga, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību pienācīgā līmenī. To panāk daļēji ar šādas publicēšanas preventīvo un atturošo iedarbību, daļēji ar individuālu saņēmēju atturēšanu no nelikumīgas rīcības un daļēji arī, palielinot lauksaimnieku personisko pārskatatbildību par saņemto publisko līdzekļu izlietojumu. Relevantās informācijas publicēšana ir saskanīga ar nesenu Eiropas Savienības Tiesas judikatūru un arī ar Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 izklāstīto pieeju.
- (67) Šajā sakarā būtu pienācīgi jāatzīst pilsoniskās sabiedrības, tostarp plašsaziņas līdzekļu un nevalstisko organizāciju, loma un to ieguldījums pārvaldes iestāžu kontroles satvara stiprināšanā pret krāpšanu un pret publisko līdzekļu nelikumīgu izlietojumu jebkādā citā veidā.
- (68) Regulā (ES) .../... [KNR²⁴] ir izklāstīti noteikumi, kas prasa nodrošināt pārredzamību Eiropas strukturālo un investīciju fondu īstenošanā un fondu satvarā īstenoto programmu paziņošanā. Lai nodrošinātu konsekveni, būtu jāparedz, ka minētie noteikumi attiecīgā gadījumā ir piemērojami arī ELFLA un ELGF intervenču atbalsta saņēmējiem.
- (69) Lai sasniegtu mērķi nodrošināt sabiedrības kontroli pār fondu līdzekļu izlietojumu, ir nepieciešams darīt sabiedrībai zināmu noteikta līmeņa informāciju par saņēmējiem. Minētajai informācijai būtu jāietver dati par saņēmēja identitāti, piešķirto summu un

²² Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

²⁴ Regula (ES) .../....

fondu, no kura tā piešķirta, un attiecīgā intervences tipa vai pasākuma nolūku un būtību. Minētās informācijas publicēšanai būtu jānotiek tādā veidā, kas pēc iespējas mazāk apdraud saņēmēju tiesības uz viņu privātās dzīves neaizskaramību un viņu tiesības uz personas datu aizsardzību – tiesības, kas atzītas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā.

- (70) Publicējot ziņas par pasākumu vai intervenci, kas dod lauksaimniekam tiesības saņemt atbalstu, un par atbalsta būtību un nolūku, sabiedrībai tiek sniegta konkrēta informācija par subsidēto aktivitāti un nolūku, kādā piešķirts atbalsts. Šāda publiska pārraudzība radītu preventīvu un atturošu efektu un palīdzētu aizsargāt Savienības finanšu intereses.
- (71) Publiskojot šādu informāciju kopā ar vispārīgo informāciju, kas paredzēta šajā regulā, tiek palielināta pārredzamība pār Savienības fondu līdzekļu izlietojumu KLP un tādējādi uzlabota minētās rīcībpolitikas pamanāmība un izpratne par to. Tas dod iedzīvotājiem iespēju vēl ciešāk iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesā un nodrošina lielāku pārvaldes sistēmas leģitimitāti un rezultativitāti, un nosaka tai lielāku atbildību iedzīvotāju priekšā. Tas uzskatāmi parāda iedzīvotājiem arī konkrētus piemērus tam, kā lauksaimniecība nodrošina sabiedriskos labumus, tādā veidā stiprinot lauksaimniecībai atvēlēta valsts atbalsta leģitimitāti.
- (72) No tā izriet, ka relevantās informācijas vispārēja publicēšana nesniedzas tālāk par to, kas demokrātiskā sabiedrībā vajadzīgs, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, kā arī galveno mērķi nodrošināt fondu līdzekļu izlietojuma publisko pārraudzību.
- (73) Lai izpildītu datu aizsardzības prasības, fondu līdzekļu saņēmēji pirms datu publicēšanas būtu jāinformē, ka to dati tiks publicēti. Tie būtu jāinformē arī par to, ka Savienības un dalībvalstu revīzijas un izmeklēšanas struktūras drīkst apstrādāt datus Savienības finanšu interešu aizsardzības nolūkos. Turklāt saņēmēji būtu jāinformē par viņu tiesībām, kas paredzētas Regulā (ES) 2016/679, un par procedūrām, kas piemērojamas šo tiesību izmantošanai.
- (74) Lai papildinātu vai grozītu dažus nebūtiskus šīs regulas elementus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma 290. pantu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (75) Lai papildinātu dažus nebūtiskus šīs regulas elementus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma 290. pantu. Minētais pilnvarojums būtu jāpiešķir attiecībā uz maksājumu aģentūru un koordinējošo struktūru akreditāciju, maksājumu aģentūru pienākumiem attiecībā uz valsts intervenci, noteikumiem par maksājumu aģentūru pārvaldības un kontroles pienākumu saturu, noteikumiem par to, kā aprēķināma finanšu disciplīna, kas dalībvalstīm jāpiemēro lauksaimniekiem, pasākumu veidiem, kas finansējami no Savienības budžeta valsts intervences satvarā, attiecināmības nosacījumiem un aprēķināšanas metodēm, kas pamatojas uz maksājumu aģentūru faktiski konstatēto informāciju vai pamatojas uz Komisijas noteiktām vienotām likmēm, vai pamatojas uz vienotas vai nevienotas likmes summām, kas paredzētas lauksaimniecības nozariskajos tiesību aktos, darbību vērtības noteikšanu saistībā ar valsts intervenci un pasākumiem, kas jāveic valsts intervences

produktu zaudējuma vai sabojāšanās gadījumā, un finansējamo summu noteikšanu. Minētajam pilnvarojumam būtu jāattiecas arī uz atkāpēm no to maksājumu neattiecināmības, kurus maksājumu aģentūras veikušas saņēmējiem pirms iespējamās agrākās vai vēlākās maksājuma dienas. Turklāt minētajam pilnvarojumam būtu jāattiecas uz maksājumu apturēšanas likmi saistībā ar ikgadējo noskaidrošanu, maksājumu apturēšanas likmi un ilgumu un attiecīgo summu atlīdzināšanas vai samazināšanas nosacījumu, kas saistīts ar daudzgadu veikuma uzraudzību. Minētajam pilnvarojumam būtu jāaptver arī intervences un pasākumi, par kuriem dalībvalstis drīkst izmaksāt avansus, un nosacījumi, ar kādiem jākompensē noteikti izdevumi un ieņēmumu veidi fondu satvarā. Turklāt minētajam pilnvarojumam būtu jāaptver metodes, kas piemērojamas saistībām un summu maksājumiem, ja Savienības budžets līdz finanšu gada sākumam nav pieņemts vai ja plānoto saistību kopsumma pārsniedz Finanšu regulas 170. panta 3. punktā noteikto sliekšņvērtību.

Turklāt minētajam pilnvarojumam būtu jāaptver konkrēti pienākumi, kas dalībvalstīm jāpilda saistībā ar pārbaudēm un piekļuvi dokumentiem un informācijai, kritēriji, kas attiecas uz dalībvalstu sniegto pamatojumu, metodika un kritēriji, ar kādiem piemēro samazinājumus ikgadējās veikuma noskaidrošanas sakarā, un kritēriji un metodika, ar kādiem piemēro finansiālās korekcijas atbilstības noskaidrošanas procedūras kontekstā.

Turklāt gadījumos, kad tas vajadzīgs sistēmas pienācīgas pārvaldības nolūkā, minētajam pilnvarojumam būtu jāaptver noteikumi par papildu prasībām attiecībā uz muitas procedūrām, jo īpaši tām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013²⁵, tādi noteikumi par nodrošinājumu, kas garantē nediskriminējošu attieksmi, nosaka atbildīgo personu pienākuma neizpildes gadījumā, nosaka konkrētas situācijas, kurās kompetentā iestāde drīkst atcelt prasību iesniegt nodrošinājumu, nosacījumi, kas piemērojami iesniedzamajam nodrošinājumam un garantijas sniedzējam, nodrošinājuma iesniegšanas un atbrīvošanas nosacījumi, īpaši nosacījumi, kas saistīti ar nodrošinājumu, ko iesniedz avansa maksājumu gadījumā, un noteikumi par to, kā nosakāmas sekas tādu pienākumu neizpildes gadījumā, par kuriem ir iemaksāts nodrošinājums.

Turklāt attiecībā uz integrēto sistēmu minētajam pilnvarojumam būtu jāaptver noteikumi par lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas, ģeotelpisko pieteikumu sistēmas un platību uzraudzības sistēmas kvalitātes novērtēšanu, un lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas, saņēmēju identifikācijas sistēmas un maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēmas definīcijas, pamatiezīmes un noteikumi.

Turklāt minētajam pilnvarojumam būtu jāaptver noteikumi par intervencēm, kas izslēdzamas no darījumu rūpīgām pārbaudēm, par noteicošo dienu un valūtas kursu, kas jāizmanto dalībvalstīm, kuras neizmanto euro, un par valūtas kursu, kas piemērojams, kad tiek sagatavotas izdevumu deklarācijas un intervences krājumu darbības tiek ieģrāmatotas maksājumu aģentūru kontos, par pasākumiem, kas veicami, lai aizsargātu Savienības tiesību aktu piemērošanu, ja to varētu apdraudēt ar valsts valūtu saistīta ārkārtēja monetāra rakstura prakse.

Lai grozītu dažus nebūtiskus šīs regulas elementus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras saskaņā ar Līguma 290. pantu pieņemt aktus attiecībā uz sliekšņvērtību, par kuru

25

Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regula (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

mazākas vērtības gadījumā uzņemu rūpīga pārbaude būtu jāveic tikai īpašu iemeslu dēļ.

- (76) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²⁶. Minētajām pilnvarām būtu jāattiecas uz noteikumiem par maksājumu aģentūru un koordinējošo struktūru akreditācijas piešķiršanas, atsaukšanas un izskatīšanas procedūrām, kā arī maksājumu aģentūru akreditācijas pārraudzības procedūrām; par darbu un pārbaudēm, kas ir maksājumu aģentūru pārvaldības deklarācijā pamatā; par koordinējošās struktūras funkcionēšanu un informācijas paziņošanu Komisijai, ko veic minētā koordinējošā struktūra, par sertifikācijas struktūru uzdevumiem, tostarp veicamajām pārbaudēm, un struktūrām, uz kurām attiecinā minētās pārbaudes, un par sertifikātiem un ziņojumiem un tos pavadošajiem dokumentiem, kas jā sagatavo minētajām struktūrām.
- (77) Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver arī revīzijas principi, uz kuriem balstās sertifikācijas struktūru atzinumi, tostarp riska novērtējums, iekšējās kontroles un prasīto revīzijas pierādījumu līmenis, revīzijas metodes, kas sertifikācijas struktūrām jāizmanto, lai, ņemot vērā starptautiskus revīzijas standartus, sniegtu savus atzinumus.
- (78) Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver arī valsts intervences pasākumu finansēšanai vajadzīgo summu noteikšana, noteikumi par to, kā finansējama platību uzraudzības sistēmai vajadzīgo satelītdatau ieguve, ko veic Komisija, un pasākumi, kurus Komisijas veic ar tālīzpētes lietotnēm, ko izmanto platību uzraudzības sistēmā, procedūra, kā Komisija veic minēto satelītdatau ieguvu un platību uzraudzības sistēmu, satvars, kas reglamentē satelītattēlu un meteoroloģisko datu ieguvu, uzlabošanu un izmantošanu, un piemērojamie termiņi.
- (79) Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver arī saistībā ar finanšu disciplīnas procedūru – tiešo maksājumu intervenču korekcijas koeficienta noteikšana un tā pielāgošana, kā arī noteikumi, kas piemērojami apropriācijām, kuras saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) .../... [jaunā Finanšu regula] 12. panta 2. punkta d) apakšpunktu pārnestas, lai finansētu tiešo maksājumu intervences; saistībā ar budžeta disciplīnas procedūru – maksājumu summas provizoriska noteikšana un pieejamo budžeta līdzekļu provizoriska sadalīšana starp dalībvalstīm, un mēneša maksājumu noteikšana, kurus Komisija veic, pamatojoties uz izdevumu deklarāciju.
- (80) Turklāt Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver tā perioda noteikšana, kādā akreditētajām maksājumu aģentūrām ir jā sagatavo un jānosūta Komisijai izdevumu starpposma deklarācijas, kas saistītas ar lauku attīstības intervencēm, kā arī noteikumi par procedūru un citas praktiskas detaļas, kas saistītas ar maksājumu termiņu mehānisma pienācīgu funkcionēšanu; dalībvalstīm izmaksājamo mēneša vai starpposma maksājumu samazināšana un apturēšana uz laiku, kā arī noteikumi par rīcības plānu elementiem un to izstrādes procedūru. Tām būtu jāaptver arī noteikumi, kas ārkārtas gadījumos ir vajadzīgi un pamatoti, lai atrisinātu specifiskas problēmas, kuras saistītas ar maksājumu termiņiem un avansa maksājumiem, sāki izstrādāti noteikumi par to, kā maksājumu aģentūras kārto atsevišķus grāmatvedības kontus; īpaši nosacījumi, kas piemērojami informācijai, kura jāiegrāmato maksājumu aģentūru kārtotajos kontos; noteikumi par to intervences pasākumu finansēšanu un

²⁶

Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

iegrāmatošanu, kurus īsteno intervences krājumu glabāšanas veidā, un citiem fondu finansētiem izdevumiem, noteikumi, kas reglamentē automātiskas saistību atcelšanas procedūru.

- (81) Turklāt Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver procedūras, kas saistītas ar dalībvalstu pienākumiem sadarboties attiecībā uz Komisijas veiktām pārbaudēm un piekļuvi informācijai; nosacījumi, ar kādiem jāglabā ar veiktajiem maksājumiem saistītie apliecinājošie dokumenti, ikgadējā finansiālā noskaidrošana, ieskaitot pasākumus, kas jāveic saistībā ar attiecīgo īstenošanas aktu pieņemšanu un īstenošanu, ikgadējā veikuma noskaidrošana, ieskaitot pasākumus, kas veicami saistībā ar attiecīgo īstenošanas aktu pieņemšanu un īstenošanu, un informācijas apmaiņa starp Komisiju un dalībvalstīm, procedūras un termiņi, kas jāievēro, atbilstības noskaidrošanas procedūra, tostarp pasākumi, kas jāveic saistībā ar attiecīgo īstenošanas aktu pieņemšanu un īstenošanu, informācijas apmaiņa starp Komisiju un dalībvalstīm, termiņi, kas jāievēro, un noteikumi, kas attiecas uz samierināšanas procedūru, to summu izslēgšana no Savienības finansējuma, kuras pieprasīts segt no Savienības budžeta, un to paziņojumu veidlapām, kas dalībvalstīm jāsniedz Komisijai saistībā ar līdzekļu atgūšanu neatbilstības gadījumā.
- (82) Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver arī noteikumi, kuru mērķis ir panākt ar Savienības finanšu interešu aizsardzību saistīto dalībvalstu pienākumu vienādu piemērošanu, un vajadzīgie noteikumi, kuru mērķis ir panākt pārbažu vienādu piemērošanu Savienībā.
- (83) Turklāt Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver iesniedzamo nodrošinājumu forma un nodrošinājumu iesniegšanas, akceptēšanas un sākotnējo nodrošinājumu aizstāšanas procedūra; nodrošinājumu atbrīvošanas procedūra un paziņojumi, kas dalībvalstīm vai Komisijai jāsniedz nodrošinājumu kontekstā.
- (84) Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver arī noteikumi par formu, saturu un kārtību, kādā Komisijai nosūtāmi vai darāmi pieejami lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas, ģeotelpisko pieteikumu sistēmas un platību uzraudzības sistēmas kvalitātes novērtēšanas ziņojumi, un par korektīvo rīcību, kas dalībvalstīm jāveic attiecībā uz minētajās sistēmās atklātajiem trūkumiem; ģeotelpisko pieteikumu sistēmas un platību uzraudzības sistēmas pamatiezīmes un noteikumi.
- (85) Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver arī noteikumi, kuru mērķis ir nodrošināt komercdokumentu rūpīgas pārbaudes noteikumu vienādu piemērošanu. Tām būtu jāaptver arī noteikumi, kas attiecas uz dalībvalstu informācijas paziņošanu Komisijai, un pasākumi, kas veicami, lai aizsargātu Savienības tiesību aktu piemērošanu, ja to varētu apdraudēt ar valsts valūtu saistīta ārkārtēja monetāra rakstura prakse.
- (86) Turklāt Komisijas īstenošanas pilnvarām būtu jāaptver noteikumi par fondu līdzekļu saņēmēju publiskošanas formu un laika grafiku, vienādu veidu, kā piemēro pienākumu informēt saņēmējus par to, ka viņu dati tiks publiskoti, un Komisijas un dalībvalstu sadarbību fondu līdzekļu saņēmēju publiskošanas sakarā.
- (87) Dažu īstenošanas aktu pieņemšanā būtu jāizmanto konsultēšanās procedūra. Attiecībā uz īstenošanas aktiem, kas saistīti ar Komisijas veiktiem summu aprēķiniem, konsultēšanās procedūra ļauj Komisijai pilnībā uzņemties atbildību par budžeta pārvaldību, un tās mērķis ir lielāka efektivitāte, paredzamība un ātrums, kas vajadzīgi, lai ievērotu laika ierobežojumus un budžeta procedūras. Attiecībā uz īstenošanas aktiem, kas saistīti ar dalībvalstīm veicamajiem maksājumiem un grāmatojumu

noskaidrošanas procedūras un ikgadējās veikuma noskaidrošanas norisi, konsultēšanās procedūra ļauj Komisijai pilnībā uzņemties atbildību par budžeta pārvaldību un valstu maksājumu aģentūru gada pārskatu verificēšanu, ko veic, lai akceptētu šādus pārskatus vai – gadījumos, kad izdevumi nav veikti atbilstīgi Savienības noteikumiem, – izslēgtu šādus izdevumus no Savienības finansējuma. Citu īstenošanas aktu pieņemšanai būtu jāizmanto pārbaudes procedūra.

- (88) Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai, nepiemērojot Regulu (ES) Nr. 182/2011, pieņemt īstenošanas aktus attiecībā uz ELGF izdevumiem pieejamo līdzekļu neto atlikuma noteikšanu, to mēneša maksājumu noteikšanu, kas tai būtu jāveic, pamatojoties uz dalībvalstu izdevumu deklarāciju, un papildinošiem maksājumiem vai atvilkumiem mēneša maksājumu procedūras kontekstā.
- (89) Tāpēc Regula (ES) Nr. 1306/2013 būtu jāatceļ.
- (90) Lai panāktu vienmērīgu pāreju no Regulā (ES) Nr. 1306/2013 paredzētajiem noteikumiem uz šajā regulā paredzētajiem noteikumiem, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras saskaņā ar Līguma 290. pantu pieņemt aktus par pārejas noteikumu noteikšanu.
- (91) Ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas ir pieņēmis atzinumu²⁷.
- (92) Tā kā, ņemot vērā saikni starp šo regulu un citiem KLP instrumentiem un dalībvalstu finansiālo resursu limitus, šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, izmantojot Savienības finansējuma daudzgadu garantiju un koncentrējoties uz tā prioritātēm, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

²⁷ OV C , , [...]. lpp. .

I sadaļa

Darbības joma un definīcijas

1. pants **Darbības joma**

Šajā regulā nosaka noteikumus par:

- (a) izdevumu, tostarp lauku attīstības izdevumu, finansēšanu saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP);
- (b) pārvaldības un kontroles sistēmām, kas jāizveido dalībvalstīm;
- (c) noskaidrošanas un atbilstības procedūrām.

2. pants **Definīcijas**

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (a) “pārkāpums” ir pārkāpums Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 1. panta 2. punkta nozīmē;
- (b) “pārvaldības sistēmas” ir pārvaldības struktūras, kas minētas šīs regulas II sadaļas II nodaļā, un Savienības pamatprasības, kas noteiktas šajā regulā, Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula], tostarp ziņošanas sistēma, kas izveidota, lai sniegtu Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 121. pantā minēto gada veikuma ziņojumu;
- (c) “Savienības pamatprasības” ir prasības, kas noteiktas Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] un šajā regulā.

3. pants **Atbrīvojumi nepārvaramas varas un ārkārtas apstākļu gadījumos**

KLP finansēšanas, pārvaldības un uzraudzības vajadzībām “nepārvarama vara” un “ārkārtas apstākļi” var tikt atzīti jo īpaši šādos gadījumos:

- (a) smaga dabas katastrofa, kas būtiski ietekmē saimniecību;
- (b) lauksaimniecības dzīvnieku novietņu nejauša nopostīšana saimniecībā;
- (c) epizootija vai augu slimība, kas skar, attiecīgi, visus saņēmēja lauksaimniecības dzīvniekus vai lauksaimniecības kultūras vai daļu no tiem;
- (d) visas saimniecības vai tās lielas daļas ekspropriācija, ja minēto ekspropriāciju nevarēja paredzēt pieteikuma iesniegšanas dienā.

II sadaļa

Vispārīgi noteikumi par lauksaimniecības fondiem

I NODAĻA

Lauksaimniecības fondi

4. pants

Fondi, kas finansē lauksaimniecības izdevumus

Dažādo KLP jomā ietilpstošo intervenču un pasākumu finansējumu no Savienības vispārējā budžeta ("Savienības budžets") nodrošina:

- (a) Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF);
- (b) Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA).

5. pants

ELGF izdevumi

- 1. ELGF īsteno dalībvalstu un Savienības dalītā pārvaldībā vai tiešā pārvaldībā, kā izklāstīts 2. un 3. punktā.
- 2. Dalītas pārvaldības kontekstā ELGF finansē šādus izdevumus:
 - (a) lauksaimniecības tirgus regulējoši vai atbalstoši pasākumi, kas noteikti Regulā (ES) Nr. 1308/2013²⁸;
 - (b) Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 3. nodaļā minētās nozariskās intervences;
 - (c) Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 14. pantā minētās tiešo maksājumu intervences lauksaimniekiem KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - (d) Savienības finansiālā iemaksa informācijas un veicināšanas pasākumos, ko dalībvalstis veic attiecībā uz lauksaimniecības produktiem Savienības iekšējā tirgū un trešās valstīs un ir atlasījusi Komisija;
 - (e) Savienības finansiālā iemaksa Regulā (ES) Nr. 228/2013 minētajos īpašajos pasākumos, kas paredzēti lauksaimniecībai tālākajos Savienības reģionos, un Regulā (ES) Nr. 229/2013 minētajos īpašajos pasākumos, kas veicami lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām.
- 3. Tiešā pārvaldībā ELGF finansē šādus izdevumus:
 - (a) lauksaimniecības produktu veicināšana, kuru Komisija veic tieši vai ar starptautisku organizāciju starpniecību;
 - (b) pasākumi, ko saskaņā ar Savienības tiesību aktiem veic, lai nodrošinātu lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, vākšanu un izmantošanu;

²⁸

Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.).

- (c) lauksaimniecības uzskaites informācijas sistēmu izveide un uzturēšana;
- (d) lauksaimniecības apsekojumu sistēmas, tostarp lauku saimniecību struktūras apsekojumi.

6. pants **ELFLA izdevumi**

ELFLA īsteno dalībvalstu un Savienības dalītā pārvaldībā. Tas finansē Savienības finansiālo iemaksu Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 4. nodaļā minētajās lauku attīstības intervencēs, kas ietvertas KLP stratēģiskajā plānā.

7. pants **Citi izdevumi, ieskaitot tehnisko palīdzību**

Pēc Komisijas iniciatīvas vai tās vārdā fondi katrs tiešā veidā var finansēt sagatavošanas, uzraudzības, administratīvā un tehniskā atbalsta aktivitātes un izvērtēšanu, revīziju un inspekciju, kas vajadzīga KLP īstenošanai. Minētais jo īpaši ietver:

- (a) pasākumus, kas vajadzīgi KLP analizēšanai, pārvaldībai, uzraudzībai, informācijas apmaiņai un īstenošanai, kā arī pasākumus, kas saistīti ar kontroles sistēmu īstenošanu un tehnisko un administratīvo palīdzību;
- (b) platību uzraudzības sistēmai vajadzīgo satelītdata ieguvī, ko veic Komisija saskaņā ar 22. pantu;
- (c) rīcību, kuru Komisija veic ar to tālīzpētes lietotņu palīdzību, ko izmanto lauksaimniecības resursu uzraudzībai saskaņā ar 23. pantu;
- (d) pasākumus, kas vajadzīgi, lai uzturētu un izstrādātu metodes un tehniskus līdzekļus KLP finansēšanai izmantoto fondu informēšanai, savstarpējai savienošanai, uzraudzībai un finanšu pārvaldības kontrolei;
- (e) informācijas sniegšanu par KLP saskaņā ar 44. pantu;
- (f) pētījumus par KLP un fondu finansēto pasākumu izvērtējumus, tostarp izvērtēšanas metožu uzlabošanu un informācijas apmaiņu par KLP izmantotajām praksēm, kā arī pētījumus, kas veikti kopā ar Eiropas Investīciju banku (EIB);
- (g) attiecīgā gadījumā iemaksa izpildaģentūrām, kas izveidotas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003²⁹ un darbojas saistībā ar KLP;
- (h) iemaksu lauku attīstības intervenču kontekstā veiktos pasākumos, kas attiecas uz informācijas izplatīšanu, informētības palielināšanu, sadarbības veicināšanu un pieredzes apmaiņu Savienības līmenī un ietver attiecīgo pušu tīklošanu;
- (i) informācijas tehnoloģiju tīklus, kuru galvenais uzdevums ir informācijas apstrāde un apmaiņa, tostarp korporatīvās informācijas tehnoloģijas sistēmas, kas vajadzīgas saistībā ar KLP pārvaldību;
- (j) pasākumus, kas vajadzīgi logotipu izstrādei, reģistrēšanai un aizsardzībai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012³⁰ 44. panta 2. punktā minētās

²⁹ Padomes 2002. gada 19. decembra Regula (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus (OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp.).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 21. novembra Regula (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.).

Savienības kvalitātes politikas satvarā un ar to saistīto intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai, un nepieciešamo informācijas tehnoloģiju (IT) izstrādi.

II NODAĻA

Pārvaldības struktūras

8. pants

Maksājumu aģentūras un koordinējošās struktūras

1. Maksājumu aģentūras ir dalībvalstu dienesti vai struktūras, kas atbild par 5. panta 2. punktā un 6. pantā minēto izdevumu pārvaldību un kontroli.

Minēto uzdevumu izpildi, izņemot maksājumu veikšanu, drīkst deleģēt.

2. Dalībvalstis par maksājumu aģentūrām akreditē tādus dienestus vai struktūras, kuru administratīvā organizācija un iekšējās kontroles sistēma sniedz pietiekamas garantijas tam, ka maksājumi ir likumīgi, pareizi un pienācīgi uzskaitīti. Šajā nolūkā maksājumu aģentūras atbilst minimālajiem akreditācijas nosacījumiem, kuri attiecas uz iekšējo vidi, kontroles aktivitātēm, informāciju un komunikāciju, un uzraudzību un kurus Komisija noteikusi saskaņā ar 10. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

Katra dalībvalsts tās akreditēto maksājumu aģentūru skaitu ierobežo šādi:

- (a) viena aģentūra valsts līmenī vai attiecīgā gadījumā viena aģentūra katrā reģionā un

- (b) viena aģentūra, kas pārvalda gan ELGF, gan ELFLA izdevumus.

Tomēr, ja maksājumu aģentūras tiek izveidotas reģionālā līmenī, dalībvalstis papildus tām vai nu akreditē maksājumu aģentūru valsts līmenī attiecībā uz tām atbalsta shēmām, kuras to būtības dēļ jāpārvalda valsts līmenī, vai arī uztic šo shēmu pārvaldību reģionālajām maksājumu aģentūrām.

Tādu maksājumu aģentūru akreditācija, kas vismaz trīs gadus nav pārvaldījušas ELGF vai ELFLA izdevumus, tiek atsaukta.

Pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas dalībvalstis jaunas maksājumu aģentūras vairs nenorīko.

3. Regulas (ES, Euratom) 2018/... [jaunā Finanšu regula] ("Finanšu regula") 63. panta 5. un 6. punkta piemērošanas vajadzībām persona, kura atbild par akreditēto maksājumu aģentūru, līdz tā gada 15. februārim, kas seko attiecīgajam finanšu gadam, sagatavo un iesniedz Komisijai:

- (a) kā paredzēts Finanšu regulas 63. panta 5. punkta a) apakšpunktā – gada pārskatus par izdevumiem, kas radušies, pildot akreditētajai maksājumu aģentūrai uzticētos uzdevumus, kopā ar informāciju, kas vajadzīga to noskaidrošanai saskaņā ar 51. pantu;

- (b) gada veikuma ziņojumu, kas minēts 52. panta 1. punktā un parāda, ka izdevumi ir veikti saskaņā ar 35. pantu;

- (c) kā paredzēts Finanšu regulas 63. panta 6. punktā – pārvaldības deklarāciju par:

- i) faktu, ka minētā informācija ir pienācīgi izklāstīta, pilnīga un pareiza, kā tas noteikts Finanšu regulas 63. panta 6. punkta a) apakšpunktā,

- ii) izveidoto pārvaldības sistēmu pareizu funkcionēšanu, kas dod vajadzīgās garantijas par gada veikuma ziņojumā uzrādīto izlaidi, kā tas paredzēts Finanšu regulas 63. panta 6. punkta b) un c) apakšpunktā,
- iii) analīzi par to kļūdu un nepilnību būtību un apmēru, kas sistēmās identificētas revīzijas un kontroļu rezultātā, kā arī par veikto vai plānoto korektīvo rīcību, kā tas paredzēts Finanšu regulas 63. panta 5. punkta b) apakšpunktā.

Pirmajā daļā minēto termiņu – 15. februāri – Komisija pēc attiecīgās dalībvalsts lūguma izņēmuma kārtā var pagarināt līdz 1. martam, kā tas paredzēts Finanšu regulas 63. panta 7. punkta otrajā daļā.

4. Ja ir akreditēta vairāk nekā viena maksājumu aģentūra, dalībvalsts norīko publisku koordinējošo struktūru, kurai tā uztic šādus uzdevumus:
 - (a) vākt Komisijai sniedzamo informāciju un minēto informāciju nosūtīt Komisijai;
 - (b) iesniegt 52. panta 1. punktā minēto gada veikuma ziņojumu;
 - (c) veikt vai koordinēt rīcību ar mērķi novērst jebkādas vispārīga rakstura trūkumus un informēt Komisiju par jebkādu turpinājumdarbu;
 - (d) veicināt un nodrošināt Savienības noteikumu saskaņotu piemērošanu.

Attiecībā uz pirmās daļas a) apakšpunktā minētās finansiālās informācijas apstrādi dalībvalstis veic īpašu koordinējošās struktūras akreditāciju.

Gada veikuma ziņojums, ko iesniegusi koordinējošā struktūra, ietilpst 11. panta 1. punktā minētā atzinuma tvērumā, un nosūtīšanas brīdī tam pievieno pārvaldības deklarāciju, kas minēto ziņojumu aptver pilnībā.

5. Ja akreditēta maksājumu aģentūra neatbilst vai vairs neatbilst vienam vai vairākiem no 2. punktā minētajiem akreditācijas kritērijiem, dalībvalsts pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma atsauc akreditāciju, ja vien maksājumu aģentūra neveic vajadzīgās izmaiņas termiņā, kas kompetentajai iestādei jānosaka atkarībā no problēmas smaguma.
6. Maksājumu aģentūras pārvalda un kontrolē to atbildībā esošās darbības, kas saistītas ar valsts intervenci, un saglabā vispārējo atbildību minētajā jomā.
Ja atbalstu sniedz ar tāda finanšu instrumenta starpniecību, ko īsteno EIB vai cita starptautiska finanšu iestāde, kurā dalībvalsts ir akcionārs, maksājumu aģentūra paļaujas uz kontroles ziņojumu, kas pamato pieteikumus uz maksājumu un ko iesniegusi EIB vai cita starptautiska iestāde.

9. pants

Kompetentā iestāde

1. Dalībvalstis ministrijas līmenī izraugās iestādi, kas ir atbildīga par:
 - (a) 8. panta 2. punktā minētās maksājumu aģentūru akreditācijas piešķiršanu, izskatīšanu un atcelšanu;
 - (b) 8. panta 4. punktā minēto koordinējošās struktūras akreditāciju;
 - (c) 11. pantā minētās sertifikācijas struktūras norīkošanu;
 - (d) saskaņā ar šo nodaļu kompetentajai iestādei uzticēto uzdevumu veikšanu.

2. Kompetentā iestāde, pamatojoties uz to akreditācijas kritēriju pārbaudīšanu, kas Komisijai jāpieņem saskaņā ar 10. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ar oficiālu aktu lemj par maksājumu aģentūras un koordinējošās struktūras akreditācijas piešķiršanu vai – pēc izskatīšanas – akreditācijas atsaukšanu. Kompetentā iestāde nekavējoties informē Komisiju par akreditēšanu un akreditāciju atsaukšanu.

10. pants **Komisijas pilnvaras**

1. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par:
 - (a) 8. panta 2. punktā minēto maksājumu aģentūru un 8. panta 4. punktā minēto koordinējošo struktūru minimālajiem akreditācijas nosacījumiem;
 - (b) maksājumu aģentūru pienākumiem, kas saistīti ar valsts intervenci, un noteikumiem par to pārvaldības un kontroles pienākumu saturu.
2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz noteikumus par:
 - (a) maksājumu aģentūru un koordinējošo struktūru akreditācijas piešķiršanas, atsaukšanas un izskatīšanas procedūrām, kā arī maksājumu aģentūru akreditācijas pārraudzības procedūrām;
 - (b) darbu un pārbaudēm, kas ir 8. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētās maksājumu aģentūru pārvaldības deklarācijas pamatā;
 - (c) 8. panta 4. punktā minētās koordinējošās struktūras funkcionēšanu un informācijas paziņošanu Komisijai.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

11. pants **Sertifikācijas struktūras**

1. Sertifikācijas struktūra ir publiska vai privāta revīzijas struktūra, ko dalībvalsts izraudzījusies uz vismaz trim gadiem, neskarot valsts tiesību aktus. Ja tā ir privāta revīzijas struktūra un ja to prasa piemērojamie Savienības vai valsts tiesību akti, dalībvalsts to izvēlas publiskā konkursa procedūrā.

Finanšu regulas 63. panta 7. punkta pirmās daļas piemērošanas vajadzībām sertifikācijas struktūra sniedz atzinumu, kurš sagatavots atbilstoši starptautiski atzītiem revīzijas standartiem un kurā konstatē, vai:

- (a) pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu;
- (b) dalībvalstu ieviestās pārvaldības sistēmas darbojas pienācīgi;
- (c) 52. pantā minētajai ikgadējai veikuma noskaidrošanai vajadzīgie veikuma ziņojumi par izlaides rādītājiem un Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 115. pantā minētajai daudzgadu veikuma uzraudzībai vajadzīgie veikuma ziņojumi par rezultātu rādītājiem, kuri parāda atbilstību šīs regulas 35. pantam, ir pareizi;
- (d) izdevumi, kuri radušies par Regulā (ES) Nr. 1308/2013 paredzētajiem pasākumiem un kuru atlīdzināšana pieprasīta no Komisijas, ir likumīgi un pareizi.

Minētajā atzinumā norāda arī to, vai pārbaudīšanā ir radušās šaubas par apgalvojumiem, kas izteikti 8. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā pārvaldības deklarācijā.

Ja atbalstu sniedz ar tāda finanšu instrumenta starpniecību, ko īsteno EIB vai cita starptautiska finanšu iestāde, kurā dalībvalsts ir akcionārs, sertifikācijas struktūra paļaujas uz gada revīzijas ziņojumu, ko sagatavojuši minēto iestāžu ārējie revidenti.

2. Sertifikācijas struktūrai ir vajadzīgās tehniskās zināšanas. Tā darbojas neatkarīgi no attiecīgās maksājumu aģentūras un koordinējošās struktūras, kā arī no iestādes, kas akreditējusi minēto aģentūru, un no struktūrām, kas ir atbildīgas par KLP īstenošanu un uzraudzību.
3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz noteikumus par sertifikācijas struktūru uzdevumiem, tostarp to veicamajām pārbaudēm, un struktūrām, kas pakļautas minētajām pārbaudēm, un par sertifikātiem un ziņojumiem un tos pavadošajiem dokumentiem, kas jā sagatavo minētajām struktūrām.

Īstenošanas aktos nosaka arī:

- (a) revīzijas principus, uz kuriem balstās sertifikācijas struktūru atzinumi, arī riska novērtējumu, iekšējās kontroles un prasīto revīzijas pierādījumu līmeni;
- (b) revīzijas metodes, kas sertifikācijas struktūrām jāizmanto, lai, ņemot vērā starptautiskus revīzijas standartus, sniegtu savus atzinumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

III SADAĻA

Fondu finanšu pārvaldība

I NODAĻA

ELGF

1. IEDAĻA

BUDŽETA DISCIPLĪNA

12. pants

Budžeta līdzekļu maksimālais apjoms

1. ELGF izdevumu gada maksimālo apjomu veido maksimālās summas, kas tam noteiktas Regulā (ES, *Euratom*) [COM(2018) 322 *final*].
2. Ja Savienības tiesību aktos ir paredzētas summas, kas jāatvelk no 1. punktā minētajām summām vai tām jāpieskaita, Komisija, nepiemērojot 101. pantā minēto procedūru, pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem ELGF izdevumiem pieejamo neto atlikumu nosaka, pamatojoties uz Savienības tiesību aktos minētajiem datiem.

13. pants

Maksimālā apjoma ievērošana

1. Ja attiecībā uz dalībvalsti lauksaimniecības izdevumiem atvēlētais finanšu līdzekļu maksimālais apjoms Savienības tiesību aktos ir noteikts euro, šādus izdevumus atlīdzina, ievērojot minēto limitu, kas noteikts euro, un – ja piemēro 37.–40. pantu – veicot visas nepieciešamās korekcijas.
2. Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 81. pantā minētos dalībvalstu piešķirumus tiešo maksājumu intervencēm, kuri koriģēti, veicot šīs regulas 15. pantā paredzētās korekcijas, uzskata par finanšu līdzekļu maksimālo apjomu, kas noteikts euro.

14. pants

Lauksaimniecības rezerve

1. ELGF katra gada sākumā izveido rezervi, kas iecerēta, lai lauksaimniecības nozarei sniegtu papildu atbalstu tirgus pārvaldības vai stabilizācijas nolūkā vai gadījumā, kad lauksaimniecisko ražošanu vai produkcijas izplatīšanu ietekmē krīzes (“lauksaimniecības rezerve”).

Lauksaimniecības rezervei paredzētās apropriācijas tieši iekļauj Savienības budžetā.

Lauksaimniecības rezerves līdzekļus dara pieejamus Regulas (ES) Nr. 1308/2013 8.–21. pantā un 219., 220. un 221. pantā paredzētajiem pasākumiem gadā vai gados, kuros ir vajadzīgs papildu atbalsts.

2. Lauksaimniecības rezerves summa katra gada sākumā 2021.–2027. gada periodā ir vismaz 400 miljoni EUR pašreizējās cenās. Komisija gada gaitā var koriģēt lauksaimniecības rezerves summu, kad tas ir lietderīgi, ņemot vērā tirgus norises vai perspektīvas kārtējā vai nākamajā gadā un ņemot vērā pieejamās ELGF apropriācijas.

Atkāpjoties no Finanšu regulas 12. panta 2. punkta d) apakšpunkta, lauksaimniecības rezerves apropriācijas, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās, pārnēs bez laika ierobežojuma, lai finansētu lauksaimniecības rezervi nākamajos finanšu gados.

Turklāt, atkāpjoties no Finanšu regulas 12. panta 2. punkta d) apakšpunkta, krīzes rezerves kopējo neizlietoto summu, kas pieejama 2020. gada beigās, pārnēs uz 2021. gadu, neatgriežot to budžeta pozīcijās, kas sedz 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētās rīcības, un dara pieejamu lauksaimniecības rezerves finansēšanai.

15. pants *Finanšu disciplīna*

1. Korekcijas likmi, kuru piemēro tiešo maksājumu intervencēm, kas minētas šīs regulas 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā, un Savienības finansiālajai iemaksai īpašajos pasākumos, kas minēta šīs regulas 5. panta 2. punkta f) apakšpunktā un piešķirta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 228/2013 IV nodaļu un Regulas (ES) Nr. 229/2013 IV nodaļu (turpmāk "korekcijas likme"), Komisija nosaka tad, kad prognozes par to intervenču un pasākumu finansējumu, ko finansē saskaņā ar attiecīgo maksimālo apakšapjomu, attiecībā uz konkrētu finanšu gadu liecina, ka piemērojamais gada maksimālais apjoms tiks pārsniegts.

Īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka korekcijas likmi, Komisija pieņem līdz tā kalendārā gada 30. jūnijam, attiecībā uz kuru korekcijas likmi piemēro. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

2. Īstenošanas aktus, ar kuriem pielāgo saskaņā ar 1. punktu noteikto korekcijas likmi, Komisija, pamatojoties uz jaunu informāciju, var pieņemt līdz tā kalendārā gada 1. decembrim, attiecībā uz kuru korekcijas likmi piemēro. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

3. Ja ir tikusi piemērota finanšu disciplīna, apropriācijas, kas pārnestas saskaņā ar Finanšu regulas 12. panta 2. punkta d) apakšpunktu, izmanto, lai finansētu šīs regulas 5. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētos izdevumus, tādā apmērā, kāds vajadzīgs, lai nepieļautu finanšu disciplīnas atkārtotu piemērošanu.

Ja pirmajā daļā minētās pārnēsamās apropriācijas paliek pieejamas, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar ko katrai dalībvalstij nosaka apropriāciju summas, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās un kuras ir jāatlīdzina galasaņēmējiem, izņemot gadījumus, kad to apropriāciju kopsumma, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās un kuras ir pieejamas atlīdzināšanas vajadzībām, veido mazāk par 0,2 % no ELGF izdevumiem atvēlētajā gada maksimālā apjoma.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

4. Summas, kuras Komisija noteikusi saskaņā ar 3. punkta otro daļu, dalībvalstis galasaņēmējiem atlīdzina saskaņā ar objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem. Dalībvalstis var piemērot atlīdzinājuma summas minimālo sliekšņvērtību vienam galasaņēmējam.

Pirmajā daļā minētā atlīdzināšana attiecas tikai uz galasaņēmējiem tajās dalībvalstīs, kurās iepriekšējā finanšu gadā ir piemērota finanšu disciplīna.

5. Regulas (ES) .../... 140. panta 2. punktā [KLP stratēģisko plānu pakāpeniska ieviešana] paredzētās tiešo maksājumu intervenču pakāpeniskas ieviešanas rezultātā finanšu disciplīnu Horvātijai piemēro no 2022. gada 1. janvāra.
6. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par to, kā aprēķināma finanšu disciplīna, kas dalībvalstīm jāpiemēro lauksaimniekiem.

16. pants

Budžeta disciplīnas procedūra

1. Ja, sagatavojot N finanšu gada budžeta projektu, šķiet, ka pastāv risks N finanšu gadā pārsniegt 12. pantā minēto summu, Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei vai Padomei ierosina pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību minētajai summai.
2. Ja Komisija jebkurā laikā uzskata, ka pastāv risks pārsniegt 12. pantā minēto summu un ka tā nevar veikt pietiekamus pasākumus, lai stāvokli labotu, tā ierosina citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību minētajai summai. Minētos pasākumus pieņem Padome, ja attiecīgā pasākuma juridiskais pamats ir Līguma 43. panta 3. punkts, vai Eiropas Parlaments un Padome, ja attiecīgā pasākuma juridiskais pamats ir Līguma 43. panta 2. punkts.
3. Ja N finanšu gada beigās dalībvalstu atlīdzinājumu pieprasījumi pārsniedz vai varētu pārsniegt 12. pantā minēto summu, Komisija:
 - (a) izskata dalībvalstu iesniegtos pieprasījumus proporcionāli un pieejamā budžeta robežās un pieņem īstenošanas aktus, kuros provizoriski nosaka attiecīgā mēneša maksājumu summu;
 - (b) N+1. finanšu gada 28. februārī vai pirms tā nosaka visu dalībvalstu situāciju attiecībā uz Savienības finansējumu N finanšu gadā;
 - (c) pieņem īstenošanas aktus, kuros, pamatojoties uz vienotu Savienības finansējuma likmi, nosaka Savienības finansējuma kopējo summu sadalījumā pa dalībvalstīm atkarībā no budžeta, kas bija pieejams mēneša maksājumu veikšanai;
 - (d) vēlākais tad, kad veic mēneša maksājumus par N+1. gada martu, izmaksā iespējamās kompensācijas dalībvalstīm.

Pirmās daļas a) un c) apakšpunktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

17. pants

Agrīnās brīdināšanas un uzraudzības sistēma

Lai nodrošinātu, ka netiek pārsniegts atvēlētā budžeta maksimālais apjoms, kas minēts 12. pantā, Komisija attiecībā uz ELGF izdevumiem ievieš mēneša agrīnās brīdināšanas un uzraudzības sistēmu.

Šajā nolūkā Komisija katra finanšu gada sākumā nosaka mēneša izdevumu profilus, kas attiecīgā gadījumā pamatojas uz vidējiem mēneša izdevumiem iepriekšējos trijos gados.

Komisija periodiski sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā radušos izdevumu dinamika analizēta salīdzinājumā ar profiliem un kurā iekļauts prognozētās izpildes novērtējums attiecībā uz kārtējo finanšu gadu.

2. IEDAĻA IZDEVUMU FINANSĒŠANA

18. pants

Mēneša maksājumi

1. Apropriācijas, kas vajadzīgas, lai finansētu 5. panta 2. punktā minētos izdevumus, Komisija dara pieejamas dalībvalstīm mēneša maksājumu veidā, pamatojoties uz izdevumiem, ko atsaucis periodā veikšanas akreditētās maksājumu aģentūras.
2. Līdz brīdim, kad Komisija pārskaita mēneša maksājumus, dalībvalstis mobilizē izdevumu segšanai vajadzīgos līdzekļus atkarībā no to akreditēto maksājumu aģentūru vajadzībām.

19. pants

Mēneša maksājumu procedūra

1. Neskarot 51., 52. un 53. pantu, Komisija veic mēneša maksājumus par izdevumiem, ko akreditētās maksājumu aģentūras veikšanas mēnesī.
2. Mēneša maksājumus katrai dalībvalstij veic otrā mēneša trešajā darb dienā pēc mēneša, kurā izdevumi radušies, vai pirms minētās dienas, ņemot vērā maksājumu samazināšanu vai apturēšanu uz laiku, kas piemērota saskaņā ar 37.–40. pantu, vai jebkādas citas korekcijas. Dalībvalstu izdevumus, kas radušies no 1. līdz 15. oktobrim, uzskaita kā izdevumus, kas radušies oktobrī. Izdevumus, kas radušies no 16. līdz 31. oktobrim, uzskaita kā izdevumus, kas radušies novembrī.
3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka mēneša maksājumus, ko tā veic, pamatojoties uz dalībvalstu izdevumu deklarāciju un saskaņā ar 88. panta 1. punktu sniegto informāciju.
4. Komisija nekavējoties informē dalībvalsti par to, ka dalībvalsts ir pārsniegusi finanšu līdzekļu maksimālo apjomu.
5. Komisija, nepiemērojot 101. pantā minēto procedūru, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka 3. punktā minētos mēneša maksājumus.
6. Komisija, nepiemērojot 101. pantā minēto procedūru, var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka papildu maksājumus vai atvilkumus, ar kādiem koriģē saskaņā ar 3. punktu veiktos maksājumus.

20. pants

Administratīvās un personāla izmaksas

Dalībvalstu un ELGF atbalsta saņēmēju izdevumus, kas saistīti ar administratīvajām un personāla izmaksām, fonds nesedz.

21. pants

Valsts intervences izdevumi

1. Ja tirgu kopīgās organizācijas satvarā valsts intervencei nav noteikta summa par vienību, ELGF attiecīgo pasākumu finansē, pamatojoties uz vienādām standarta summām; tas jo īpaši attiecas uz dalībvalstu līdzekļiem, kurus izmanto produktu iepirkšanai, fiziskajām darbībām, kas saistītas ar krājumu uzglabāšanu, un attiecīgā

gadījumā to intervencei atbilstīgo produktu pārstrādei, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1308/2013 11. pantā.

2. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par:
 - (a) to pasākumu veidu, kas ir attiecināmi uz Savienības finansējumu, un izdevumu atlīdzināšanas nosacījumiem;
 - (b) attiecināmības nosacījumiem un aprēķina metodēm, kas pamatojas uz maksājumu aģentūru faktiski konstatēto informāciju vai uz Komisijas noteiktām vienotām likmēm, vai uz vienotas vai nevienotas likmes summām, kas paredzētas lauksaimniecības nozariskajos tiesību aktos.
3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par darbību vērtības noteikšanu saistībā ar valsts intervenci, pasākumiem, kas jāveic valsts intervences produktu zaudējuma vai sabojāšanās gadījumā, un finansējamo summu noteikšanu.
4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka 1. punktā minētās summas. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

22. pants

Satelītdatau ieguve

Par sarakstu ar satelītdatiem, kas vajadzīgi 64. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajai platību uzraudzības sistēmai, Komisija un dalībvalstis vienojas saskaņā ar katras dalībvalsts sagatavotu specifikāciju.

Saskaņā ar 7. panta b) punktu Komisija satelītdataus bez maksas piegādā par platību uzraudzības sistēmu kompetentajām iestādēm vai pakalpojumu sniedzējiem, kurus minētās struktūras ir pilnvarējušas sevi pārstāvēt.

Komisija paliek satelītdatau īpašniece un pēc darba pabeigšanas tos atgūst.

Uzdevumus, kas attiecas uz paņēmieniem vai darba metodēm, saistībā ar 64. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto platību uzraudzības sistēmu Komisija var uzticēt specializētiem subjektiem.

23. pants

Lauksaimniecības resursu uzraudzība

Saskaņā ar 7. panta c) punktu finansēto rīcību mērķis ir dot Komisijai iespējas:

- (a) pārvaldīt Savienības lauksaimniecības tirgus globālā kontekstā;
- (b) nodrošināt lauksaimniecības zemes izmantojuma un lauksaimniecības zemes izmantojuma maiņas, tostarp agromežsaimniecības platību, agroekonomisko un agrovidisko uzraudzību un lauksaimniecības kultūru stāvokļa uzraudzību tā, lai būtu iespējams sagatavot aplēses, jo īpaši attiecībā uz ražām un lauksaimniecisko ražošanu, un ar ārkārtas apstākļiem saistīto ietekmi uz lauksaimniecību;
- (c) koplietot piekļuvi šādām aplēsēm starptautiskā līmenī, piemēram, ANO organizāciju vai citu starptautisku aģentūru koordinētās iniciatīvās, ieskaitot siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanu UNFCCC satvarā;
- (d) veicināt pasaules tirgu pārredzamību;

(e) nodrošināt agrometeoroloģiskās sistēmas tehnoloģisko turpinājumdarbu.

Ievērojot 7. panta c) punktu, Komisija finansē rīcības, kas attiecas uz KLP īstenošanai un uzraudzībai vajadzīgo datu, tostarp satelītdata, ģeotelpisko datu un meteoroloģisko datu, vākšanu vai iegādi, telpisko datu infrastruktūras un tīmekļa vietnes izveidi, specifisku, ar klimatiskajiem apstākļiem saistītu pētījumu veikšanu, tālīzpēti, ko izmanto, lai palīdzētu uzraudzīt lauksaimniecības zemes izmantojuma maiņu un augsnes veselību, un agrometeoroloģisko un ekonometrisko modeļu atjaunināšanu. Minētās rīcības vajadzības gadījumā veic sadarbībā ar EVA, JRC, valsts laboratorijām un struktūrām vai ar privātā sektora iesaistīšanos.

24. pants ***Īstenošanas pilnvaras***

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka:

- (a) noteikumus, kas attiecas uz finansēšanu atbilstīgi 7. panta b) un c) punktam;
- (b) procedūru, kādā tiek veikti 22. un 23. pantā minētie pasākumi nolūkā sasniegt izvirzītos mērķus;
- (c) satvaru, kas reglamentē satelītdata un meteoroloģisko datu ieguvi, uzlabošanu un izmantošanu, un piemērojamās termiņus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

II nodaļa **ELFLA**

1. IEDAĻA **VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR ELFLA**

25. pants ***Noteikumi, kas piemērojami visiem maksājumiem***

- 1. Komisijas maksājumi, kas nodrošina 6. pantā minēto ELFLA iemaksu, nepārsniedz budžeta saistības.
Neskarot 32. panta 1. punktu, minētos maksājumus nokārto no pieejamajām budžeta saistībām, kuru uzņemšanās notikusi visagrāk.
- 2. Piemēro Finanšu regulas 110. pantu.

2. IEDAĻA **ELFLA FINANSĒJUMS SASKAŅĀ AR KLP STRATĒGISKO PLĀNU**

26. pants ***ELFLA finansiālā iemaksa***

ELFLA finansiālo iemaksu KLP stratēģisko plānu izdevumos katram KLP stratēģiskajam plānam nosaka, nepārsniedzot maksimālos apjomus, kas Savienības tiesību aktos noteikti attiecībā uz ELFLA atbalstu KLP stratēģisko plānu intervencēm.

27. pants
Budžeta saistības

1. Komisijas lēmums, ar ko pieņem KLP stratēģisko plānu, ir finansēšanas lēmums Finanšu regulas 110. panta 1. punkta nozīmē, un tūlīt pēc paziņošanas attiecīgajai dalībvalstij tas kļūst par juridiskām saistībām minētās regulas nozīmē. Šajā lēmumā norāda gada iemaksu.
2. Savienības budžeta saistības attiecībā uz katru KLP stratēģisko plānu izpilda ar gada daļmaksājumiem, ko veic no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim.
Attiecībā uz katru KLP stratēģisko plānu budžeta saistības par pirmo daļmaksājumu uzņemas pēc tam, kad Komisija ir pieņēmusi KLP stratēģisko plānu.
Budžeta saistības par turpmākiem daļmaksājumiem Komisija uzņemas katru gadu līdz 1. maijam (neieskaitot), pamatojoties uz šā panta 1. punktā minēto lēmumu, izņemot gadījumus, kad piemēro Finanšu regulas 16. pantu.

3. IEDAĻA
FINANSIĀLĀ IEMAKSA LAUKU ATTĪSTĪBAS INTERVENCĒS

28. pants
Noteikumi, kas piemērojami maksājumiem lauku attīstības intervencēm

1. Apropriācijas, kas vajadzīgas 6. pantā minēto izdevumu finansēšanai, dalībvalstīm dara pieejamas priekšfinansējuma, starpmaksājumu un atlikuma maksājuma veidā, kā aprakstīts šajā iedaļā.
2. Priekšfinansējuma un starpmaksājumu apvienotā kopsumma nepārsniedz 95 % no ELFLA iemaksas katrā KLP stratēģiskajā plānā.
Dalībvalstis turpina sūtīt Komisijai maksājumu pieprasījumus arī tad, kad ir sasniegts maksimālais apjoms 95 %.

29. pants
Priekšfinansējuma kārtība

1. Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums apstiprināt KLP stratēģisko plānu, Komisija izmaksā dalībvalstij sākotnējo priekšfinansējuma summu par visu KLP stratēģiskā plāna darbības laiku. Šo sākotnējo priekšfinansējuma summu izmaksā pa daļām šādi:
 - (a) 2021. gadā: 1 % no ELFLA atbalsta summas visam KLP stratēģiskā plāna darbības laikam;
 - (b) 2022. gadā: 1 % no ELFLA atbalsta summas visam KLP stratēģiskā plāna darbības laikam;
 - (c) 2023. gadā: 1 % no ELFLA atbalsta summas visam KLP stratēģiskā plāna darbības laikam.

Ja KLP stratēģiskais plāns tiek pieņemts 2022. gadā vai vēlāk, agrākās daļas izmaksā tūlīt pēc šādas pieņemšanas.
2. Ja 24 mēnešu laikā pēc dienas, kad Komisija izmaksā pirmo priekšfinansējuma summas daļu, izdevumi nav veikti un izdevumu deklarācija par KLP stratēģisko plānu nav iesniegta, izmaksātā priekšfinansējuma kopsummu atlīdzina Komisijai. Šo priekšfinansējumu atskaita no visagrāk deklarētajiem KLP stratēģiskā plāna izdevumiem.

3. Ja ir notikusi līdzekļu pārvietošana uz vai no ELFLA saskaņā ar Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 90. pantu, papildu priekšfinansējumu neizmaksā un neatgūst.
4. Priekšfinansējuma procentus izmanto attiecīgajam KLP stratēģiskajam plānam un atvelk no galīgajā izdevumu deklarācijā norādītās publisko izdevumu summas.
5. Pirms KLP stratēģiskā plāna slēgšanas veic priekšfinansējuma kopsummas noskaidrošanu saskaņā ar 51. pantā minēto procedūru.

30. pants ***Starpmaksājumi***

1. Starpmaksājumus veic attiecībā uz katru KLP stratēģisko plānu. Tos aprēķina, ar plānu saistītajiem publiskajiem izdevumiem piemērojot katram intervences tipam noteikto iemaksu likmi, kas minēta Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 85. pantā.
2. Komisija, ņemot vērā samazināšanu vai apturēšanu uz laiku, kas piemērota saskaņā ar 37.–40. pantu, atkarībā no līdzekļu pieejamības veic starpmaksājumus, lai atlīdzinātu izdevumus, kas akreditētajām maksājumu aģentūrām radušies KLP stratēģisko plānu īstenošanā.
3. Ja īsteno finanšu instrumentus saskaņā ar Regulas (ES) .../... [KNR] 52. pantu, izdevumu deklarācijā iekļauj kopējās summas, kuras vadošā iestāde izmaksājusi galasaņēmējam, vai – garantiju gadījumā – garantiju līgumos noteiktās summas, kuras vadošā iestāde rezervējusi galasaņēmējam, kā tas aprakstīts [Regulas (ES) .../... 74. panta 5. punkta – KLP stratēģisko plānu regula – finanšu instrumentu attiecināmības noteikumi] a), b) un c) apakšpunktā.
4. Ja īsteno finanšu instrumentus saskaņā ar Regulas (ES) .../... [KNR] 52. pantu, izdevumu deklarācijas, kurās iekļauti izdevumi par finanšu instrumentiem, iesniedz saskaņā ar šādiem nosacījumiem:
 - (a) summa, kas iekļauta pirmajā izdevumu deklarācijā, ir tikusi iepriekš iemaksāta finanšu instrumentā un var veidot līdz 25 % no KLP stratēģiskā plāna iemaksas kopsummas, kas saskaņā ar attiecīgo finansēšanas nolīgumu atvēlēta finanšu instrumentiem;
 - (b) summas, kas iekļautas secīgajās izdevumu deklarācijās, kuras iesniedz Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 80. panta 3. punktā noteiktajā atbalsttiesīguma periodā, ietver [KLP stratēģisko plānu regulas 74. panta 5. punktā – finanšu instrumentu attiecināmības noteikumi] minētos atbalsttiesīgos izdevumus.
5. Pirmajā izdevumu deklarācijā iekļauto summu, kas minēta 4. punkta a) apakšpunktā, dzēš no Komisijas kontiem ne vēlāk kā tad, kad tiek noskaidroti gada pārskati par attiecīgā KLP stratēģiskā plāna pēdējo izpildes gadu.
6. Katru starpmaksājumu Komisija veic, ja ir izpildītas šādas prasības:
 - (a) Komisijai ir nosūtīta akreditētās maksājumu aģentūras parakstīta izdevumu deklarācija saskaņā ar 88. panta 1. punkta c) apakšpunktu;
 - (b) kopējā ELFLA iemaksa, kas katram intervences tipam paredzēta visā periodā, kuru aptver attiecīgais KLP stratēģiskais plāns, nav pārsniegta;

- (c) Komisijai ir nosūtīti dokumenti, kas iesniedzami saskaņā ar 8. panta 3. punktu un 11. panta 1. punktu;
 - (d) ir iesniegti gada pārskati.
7. Ja kāda no 6. punktā noteiktajām prasībām nav izpildīta, Komisija par to nekavējoties informē akreditēto maksājumu aģentūru vai koordinējošo struktūru, ja tāda ir norīkota. Ja kāda no 6. punkta a), c) vai d) apakšpunktā noteiktajām prasībām nav izpildīta, izdevumu deklarāciju uzskata par nepieņemamu.
8. Neskarot 51., 52. un 53. pantu, Komisija starpmaksājumus veic 45 dienu laikā pēc šā panta 6. punktā noteiktajām prasībām atbilstošas izdevumu deklarācijas reģistrēšanas.
9. Akreditētas maksājumu aģentūras periodos, kas jānosaka Komisijai, sagatavo starpposma deklarācijas par KLP stratēģisko plānu izdevumiem un nosūta tās Komisijai vai nu tieši, vai arī ar koordinējošās struktūras starpniecību, ja tāda ir norīkota.

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka periodus, kādos akreditētajām maksājumu aģentūrām jā sagatavo un jānosūta minētās starpposma izdevumu deklarācijas. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Izdevumu deklarācijas aptver izdevumus, ko maksājumu aģentūras veikušas katrā attiecīgajā periodā. Tomēr gadījumos, kad Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 107. panta 8. punktā minētos izdevumus nevar deklarēt Komisijai attiecīgajā periodā, jo no Komisijas tiek gaidīts KLP stratēģiskā plāna grozījumu apstiprinājums, tos drīkst deklarēt nākamajos periodos.

Starpposma izdevumu deklarācijas attiecībā uz izdevumiem, kas radušies, sākot ar 16. oktobri, grāmato nākamā gada budžetā.

10. Ja pastarpināti deleģētais kredītrīkotājs pieprasa papildu verifikāciju tāpēc, ka ir iesniegta nepilnīga vai neskaidra informācija vai pastāv nesaskaņas, interpretācijas atšķirības vai kādas citas nesakritības, kas saistītas ar atsauces perioda izdevumu deklarāciju un radušās jo īpaši tāpēc, ka nav darīta zināma informācija, kas prasīta Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] un saskaņā ar minēto regulu pieņemtos Komisijas aktos, attiecīgā dalībvalsts pēc pastarpināti deleģētā kredītrīkotāja pieprasījuma sniedz papildu informāciju termiņā, kas norādīts minētajā pieprasījumā un ir atkarīgs no problēmas smaguma pakāpes.

Starpmaksājumu termiņu, kas noteikts 8. punktā, drīkst pārtraukt attiecībā uz visu summu vai daļu no summas, par kuru pieprasīts maksājums, ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem, skaitot no dienas, kurā nosūtīts informācijas pieprasījums, līdz dienai, kad saņemta pieprasītā informācija, kas tiek uzskatīta par apmierinošu. Dalībvalsts var piekrist pārtraukuma perioda pagarināšanai vēl uz trim mēnešiem.

Ja attiecīgā dalībvalsts atbildi uz minēto pieprasījumu nesniedz papildu informācijas pieprasījumā noteiktajā termiņā vai ja atbilde tiek uzskatīta par neapmierinošu vai tādu, kas liecina, ka piemērojamie noteikumi nav ievēroti vai ka Savienības fondi ir izmantoti nepareizi, Komisija var uz laiku apturēt vai samazināt maksājumus saskaņā ar šīs regulas 37.–40. pantu.

31. pants

Atlikuma maksājums un KLP stratēģiskajā plānā ietvertu lauku attīstības intervencu slēgšana

1. Pēc tam, kad Komisija ir saņēmusi pēdējo gada veikuma ziņojumu par KLP stratēģiskā plāna īstenošanu, tā atkarībā no līdzekļu pieejamības izmaksā atlikumu, pamatojoties uz finanšu plānu, kas ir spēkā ELFLA intervences tipu līmenī, attiecīgā KLP stratēģiskā plāna pēdējā izpildes gada pārskatiem un atbilstošajiem noskaidrošanas lēmumiem. Minētos pārskatus iesniedz Komisijai ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 80. panta 3. punktā paredzētās izdevumu attiecināmības pēdējās dienas, un tie aptver izdevumus, kas maksājumu aģentūrai radušies līdz pēdējai izdevumu attiecināmības dienai.
2. Atlikumu izmaksā ne vēlāk kā sešus mēnešus no dienas, kad Komisija 1. punktā minēto informāciju un dokumentus uzskata par pieņemamiem un ir veikta pēdējā gada pārskata noskaidrošana. Neskarot 32. panta 5. punktu, summas, par kurām uzņemtas saistības paliek spēkā arī pēc atlikuma izmaksāšanas, Komisija atbrīvo no saistībām sešu mēnešu laikā.
3. Ja līdz 1. punktā noteiktajam termiņam Komisija nav saņēmusi pēdējo gada veikuma ziņojumu un dokumentus, kas vajadzīgi, lai veiktu grāmatojumu noskaidrošanu par plāna izpildes pēdējo gadu, saistības attiecībā uz atlikuma maksājumu automātiski atceļ saskaņā ar 32. pantu.

32. pants

KLP stratēģisko plānu saistību automātiska atcelšana

1. Komisija automātiski atceļ ikvienu tādu daļu no KLP stratēģiskajā plānā ietvertām lauku attīstības intervencēm atvēlētām budžeta saistībām, kura nav izmantota priekšfinansējumam vai starpmaksājumiem vai par kuru saistībā ar izdevumiem, kas veikti līdz 31. decembrim otrajā gadā pēc budžeta saistību uzņemšanās gada, nav iesniegta neviena izdevumu deklarācija, kas atbilst 30. panta 3. punktā noteiktajām prasībām.
2. Budžeta saistību daļa, kura joprojām ir pieejama Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 80. panta 3. punktā minētajā izdevumu attiecināmības pēdējā dienā un par kuru sešu mēnešu laikā pēc minētās dienas nav saņemta izdevumu deklarācija, tiek automātiski atcelta.
3. Ja ir ierosināta tiesvedība vai administratīvā pārsūdzība, kam ir apturošs efekts, 1. vai 2. punktā minētās automātiskas saistību atcelšanas periodu attiecībā uz summu, kura saistīt ar attiecīgajām rīcībām, aptur uz minētās tiesvedības vai administratīvās pārsūdzības laiku ar noteikumu, ka Komisija līdz N+3. gada 31. janvārim saņem pamatotu paziņojumu no attiecīgās dalībvalsts.
4. Aprēķinot summas, uz ko attiecas saistību automātiska atcelšana, neņem vērā:
 - (a) budžeta saistību daļu, par kuru ir iesniegta izdevumu deklarācija, bet kuras atlīdzinājumu Komisija N+2. gada 31. decembrī ir samazinājusi vai uz laiku apturējusi;
 - (b) budžeta saistību daļu, kuru maksājumu aģentūra nav varējusi izmaksāt tādu nepārvaramas varas apstākļu dēļ, kas būtiski ietekmē KLP stratēģiskā plāna īstenošanu. Valsts iestādes, kas atsaucas uz nepārvaramas varas apstākļiem, pierāda to tiešo ietekmi uz visa KLP stratēģiskā plāna vai tā daļas īstenošanu.

Dalībvalsts līdz 31. janvārim nosūta Komisijai informāciju par pirmajā daļā minētajiem izņēmumiem attiecībā uz summām, kas deklarētas līdz iepriekšējā gada beigām.

5. Komisija laikus informē dalībvalstis par automatiskas saistību atcelšanas risku. Tā informē dalībvalstis par iesaistīto summu, ko norāda saskaņā ar tās rīcībā esošo informāciju. Pēc šīs informācijas saņemšanas dalībvalstīm ir divi mēneši, lai piekristu attiecīgajai summai vai iesniegtu apsvērumus. Saistību automatisku atcelšanu Komisija veic vēlākais deviņus mēnešus pēc tā pēdējā termiņa beigām, kas izriet no 1., 2. un 3. punkta piemērošanas.
6. Automatiskas saistību atcelšanas gadījumā ELFLA iemaksu attiecīgajā KLP stratēģiskajā plānā konkrētajā gadā samazina par summu, kuras saistības automatiski atceltas. Dalībvalsts iesniedz Komisijas apstiprināšanai pārskatītu finanšu plānu, kurā atbalsta samazinājums ir sadalīts starp intervences tipiem. Ja tas netiek izdarīts, Komisija proporcionāli samazina katram intervences tipam piešķirto summu.

III NODAĻA

Kopīgie noteikumi

33. pants

Lauksaimniecības finanšu gads

Neskarot īpašos noteikumus, kuri piemērojami ar valsts intervenci saistīto izdevumu un ieņēmumu deklarācijām un kuras Komisija noteikusi saskaņā ar 45. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, lauksaimniecības finanšu gads aptver maksājumu aģentūru samaksātos izdevumus un saņemtos ieņēmumus, ko tās iegrāmatojušas fondu budžeta kontos attiecībā uz “N” finanšu gadu, kurš sākas “N-1” gada 16. oktobrī un beidzas “N” gada 15. oktobrī.

34. pants

Divkārša finansējuma nepieļaušana

Dalībvalstis nodrošina, ka ELGF vai ELFLA finansētie izdevumi netiek finansēti no citiem Savienības budžeta līdzekļiem.

ELFLA satvarā darbība var saņemt dažāda veida atbalstu no KLP stratēģiskā plāna un no citiem Eiropas strukturālajiem un investīciju (ESI) fondiem vai Savienības instrumentiem tikai tad, ja kumulētā atbalsta kopsumma, kas piešķirta kā dažāda veida atbalsts, nepārsniedz lielāko atbalsta intensitāti vai atbalsta summu, kas piemērojama attiecīgajam intervences tipam, kurš minēts Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļā. Tādos gadījumos dalībvalstis nedeklarē Komisijai izdevumus attiecībā uz:

- a) atbalstu no cita ESI fonda vai Savienības instrumenta vai
- b) atbalstu no tā paša KLP stratēģiskā plāna.

Izdevumu deklarācijā norādāmo izdevumu summu var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentu, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi.

35. pants

Maksājumu aģentūru izdevumu attiecināmība

Izdevumus, kas minēti 5. panta 2. punktā un 6. pantā, Savienība drīkst finansēt tikai tad, ja:

- (a) tos veikušas akreditētas maksājumu aģentūras;

- (b) tie veikti saskaņā ar piemērojamajiem Savienības noteikumiem, vai
- (c) attiecībā uz Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] minētajiem intervences tipiem:
 - i) ziņojumā ir uzrādīta tiem atbilstoša izlaide un
 - ii) tie veikti saskaņā ar piemērojamajām pārvaldības sistēmām, kas neaptver attiecināmības nosacījumus, kuri individuāliem saņēmējiem noteikti valsts KLP stratēģiskajos plānos.

Pirmās daļas c) punkta i) apakšpunktu nepiemēro avansiem, kas saņēmējiem izmaksāti saskaņā ar Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] minētajiem intervences tipiem.

36. pants

Maksājuma termiņu ievērošana

Ja Savienības tiesību aktos ir noteikti maksājuma termiņi, neviens maksājums, ko maksājumu aģentūras ir veikušas saņēmējiem pirms iespējamās agrākās maksājuma dienas un pēc iespējamās vēlākās maksājuma dienas, nav attiecināms uz Savienības finansējumu.

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par apstākļiem un nosacījumiem, ar kādiem šā panta pirmajā daļā minētos maksājumus drīkst uzskatīt par attiecināmiem, ņemot vērā proporcionalitātes principu.

37. pants

Mēneša maksājumu un starpmaksājumu samazināšana

1. Ja Komisija no izdevumu deklarācijām vai 88. pantā minētās informācijas secina, ka Savienības tiesību aktos noteiktie finanšu līdzekļu maksimālie apjomi ir pārsniegti, Komisija mēneša maksājumus vai starpmaksājumus attiecīgajai dalībvalstij samazina ar 19. panta 3. punktā minētajiem īstenošanas aktiem, kas attiecas uz mēneša maksājumiem, vai 30. pantā minēto starpmaksājumu satvarā.
2. Ja Komisija no izdevumu deklarācijām vai 88. pantā minētās informācijas secina, ka 36. pantā minētie maksājuma termiņi nav ievēroti, dalībvalstij tiek dota iespēja iesniegt savus komentārus laikā, kas nedrīkst būt īsāks par 30 dienām. Ja dalībvalsts komentārus minētajā laikā neiesniedz vai ja Komisija atbildi uzskata par neapmierinošu, Komisija var mēneša maksājumus vai starpmaksājumus attiecīgajai dalībvalstij samazināt ar 19. panta 3. punktā minētajiem īstenošanas aktiem, kas attiecas uz mēneša maksājumiem, vai 30. pantā minēto starpmaksājumu satvarā.
3. Saskaņā ar šo pantu veiktie samazinājumi neskar 51. pantu.
4. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka turpmākus noteikumus par procedūru un citiem praktiskiem kārtības aspektiem, kas vajadzīgi 36. pantā paredzētā mehānisma pienācīgai funkcionēšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

38. pants

Maksājumu apturēšana uz laiku, kas saistīta ar ikgadējo noskaidrošanu

1. Ja 8. panta 3. punktā un 11. panta 1. punktā minētos dokumentus dalībvalstis neiesniedz 8. panta 3. punktā paredzētajos termiņos, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem uz laiku aptur 19. panta 3. punktā minēto mēneša

maksājumu kopsummu. Uz laiku apturēto maksājumu summas Komisija atlīdzina, kad tā no attiecīgās dalībvalsts ir saņēmusi trūkstošos dokumentus, ja saņemšanas datums nav vēlāks kā seši mēneši pēc termiņa.

Attiecībā uz 30. pantā minētajiem starpmaksājumiem izdevumu deklarāciju par nepieņemamu atzīst saskaņā ar minētā panta 6. punktu.

2. Ja 52. pantā minētās ikgadējās veikuma noskaidrošanas satvarā Komisija konstatē, ka starpība starp deklarētajiem izdevumiem un attiecīgajai ziņojumā uzrādītajai izlaidei atbilstošo summu ir lielāka par 50 %, un dalībvalsts nevar norādīt pienācīgi pamatotus iemeslus, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem uz laiku aptur 19. panta 3. punktā minētos mēneša maksājumus vai 30. pantā minētos starpmaksājumus.

Apturēšanu uz laiku piemēro attiecīgajiem izdevumiem, kas saistīti ar intervencēm, kurām piemērots 52. panta 2. punktā minētā samazināšana, un uz laiku apturamā summa nepārsniedz procentus, kas atbilst saskaņā ar 52. panta 2. punktu piemērotajai samazināšanai. Uz laiku apturētās summas Komisija atlīdzina dalībvalstīm vai samazina galīgi, izmantojot 52. pantā minēto īstenošanas aktu.

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par maksājumu apturēšanas likmi.

3. Šajā pantā paredzētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

Pirms minēto īstenošanas aktu pieņemšanas Komisija informē attiecīgo dalībvalsti par savu nodomu un dod dalībvalstij iespēju iesniegt savus komentārus laikā, kas nav īsāks par 30 dienām.

Īstenošanas aktos, ar kuriem nosaka 19. panta 3. punktā minētos mēneša maksājumus vai 30. pantā minētos starpmaksājumus, ņem vērā īstenošanas aktus, kas pieņemti saskaņā ar šo punktu.

39. pants

Maksājumu apturēšana uz laiku, kas saistīta ar daudzgadu veikuma uzraudzību

1. Ja progress valsts KLP stratēģiskajā plānā noteikto un saskaņā ar Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 115. un 116. pantu uzraudzīto mērķrādītāju sasniegšanā kavējas vai ir nepietiekams, Komisija var lūgt attiecīgajai dalībvalstij īstenot vajadzīgo korektīvo rīcību saskaņā ar rīcības plānu, kurā ir skaidri progresa rādītāji, kas jānosaka, apspriežoties ar Komisiju.

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka turpmākus noteikumus par rīcības plānu elementiem un rīcības plānu sagatavošanas procedūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Ja dalībvalstis 1. punktā minēto rīcības plānu neiesniedz vai neīsteno vai ja minētais rīcības plāns ir acīmredzami nepietiekams, lai stāvokli labotu, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem uz laiku aptur 19. panta 3. punktā minētos mēneša maksājumus vai 30. pantā minētos starpmaksājumus.

Apturēšanu uz laiku piemēro attiecīgajiem izdevumiem, kas saistīti ar intervencēm, kuras bija jāaptver minētajam rīcības plānam, saskaņā ar proporcionalitātes principu. Uz laiku apturētās summas Komisija atlīdzina tad, kad, pamatojoties uz Regulas

(ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 121. pantā minēto veikuma izskatīšanu, ir konstatēts apmierinošs progress mērķrādītāju sasniegšanā. Ja līdz valsts KLP stratēģiskā plāna slēgšanai stāvoklis nav labots, Komisija var pieņemt īstenošanas aktu, ar kuru uz laiku apturētā summa attiecīgajai dalībvalstij tiek samazināta galīgi.

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par maksājumu apturēšanas likmi un ilgumu un minēto summu atlīdzināšanas vai samazināšanas nosacījumiem, kas piemērojami saistībā ar daudzgadu veikuma uzraudzību.

3. Īstenošanas aktus, kas paredzēti 1. un 2. punktā, pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

Pirms minēto īstenošanas aktu pieņemšanas Komisija informē attiecīgo dalībvalsti par savu nodomu un lūdz šo dalībvalsti atbildēt laikā, kas nav īsāks par 30 dienām.

40. pants

Maksājumu apturēšana uz laiku, kas saistīta ar trūkumiem pārvaldības sistēmās

1. Gadījumos, kad pārvaldības sistēmu funkcionēšanā tiek konstatēti būtiski trūkumi, Komisija var lūgt attiecīgo dalībvalsti īstenot vajadzīgo korektīvo rīcību saskaņā ar rīcības plānu, kurā noteikti skaidri progresā rādītāji, kas nosakāmi, apspriežoties ar Komisiju.

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka turpmākus noteikumus par rīcības plānu elementiem un rīcības plānu sagatavošanas procedūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Ja dalībvalsts 1. punktā minēto rīcības plānu neiesniedz vai neīsteno vai ja minētais rīcības plāns ir acīmredzami nepietiekams, lai stāvokli labotu, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem uz laiku aptur 19. panta 3. punktā minētos mēneša maksājumus vai 30. pantā minētos starpmaksājumus.

Apturēšanu piemēro attiecīgajiem izdevumiem, ko veikusi dalībvalsts, kurā pastāv trūkumi, saskaņā ar proporcionalitātes principu un uz laiku, kas jānosaka pirmajā daļā minētajos īstenošanas aktos un nav ilgāks par 12 mēnešiem. Ja apturēšanas nosacījumi joprojām ir izpildīti, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem šo periodu pagarina uz turpmākiem periodiem, kas kopā nepārsniedz 12 mēnešus. Uz laiku apturētās summas ņem vērā, kad pieņem 53. pantā minētos īstenošanas aktus.

3. Šajā pantā paredzētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

Pirms 2. punktā minēto īstenošanas aktu pieņemšanas Komisija informē attiecīgo dalībvalsti par savu nodomu un lūdz šo dalībvalsti atbildēt laikā, kas nav īsāks par 30 dienām.

Īstenošanas aktos, ar kuriem nosaka 19. panta 3. punktā minētos mēneša maksājumus vai 30. pantā minētos starpmaksājumus, ņem vērā īstenošanas aktus, kas pieņemti saskaņā ar šā punkta pirmo daļu.

41. pants

Atsevišķu grāmatvedības kontu kārtošana

Savienības budžetā iekļautajām fondu apropriācijām katra maksājumu aģentūra kārto vairākus atsevišķus grāmatvedības kontus.

42. pants

Maksājums saņēmējiem

1. Izņemot gadījumus, kad Savienības tiesību aktos skaidri noteikts citādi, ar šajā regulā paredzēto finansējumu saistītie maksājumi saņēmējiem tiek izmaksāti pilnībā.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka maksājumus 63. panta 2. punktā minētajām intervencēm un pasākumiem veic laikā no 1. decembra līdz nākamā kalendārā gada 30. jūnijam.

Neatkarīgi no pirmās daļas dalībvalstis var:

- (a) tiešo maksājumu intervencēm avansus līdz 50 % apmērā izmaksāt pirms 1. decembra, bet ne agrāk kā 16. oktobrī;
 - (b) atbalstam, kas piešķirts 63. panta 2. punktā minētajām lauku attīstības intervencēm, avansus līdz 75 % apmērā izmaksāt pirms 1. decembra.
3. Dalībvalstis var nolemt Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 68. un 71. pantā minētajām intervencēm izmaksāt avansus līdz 50 % apmērā.
 4. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par intervencēm vai pasākumiem, kuriem dalībvalstis var izmaksāt avansus.
 5. Ārkārtas situācijā Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, lai risinātu konkrētas problēmas, kas saistītas ar šā panta piemērošanu. Ar minētajiem īstenošanas aktiem var atkāpties no 2. punkta, bet tikai tādā apmērā un uz tādu laiku, kāds noteikti vajadzīgs.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

43. pants

Ieņēmumu piešķiršana

1. “Piešķirtie ieņēmumi” Finanšu regulas 21. panta nozīmē ir:
 - (a) attiecībā uz ELGF un ELFLA izdevumiem – summas saskaņā ar šīs regulas 36., 52. un 53. pantu un Regulas (ES) Nr. 1306/2013 54. pantu, kas piemērojams saskaņā ar šīs regulas 102. pantu, un – attiecībā uz ELGF izdevumiem – summas saskaņā ar šīs regulas 51. un 54. pantu, kuras jāiemaksā Savienības budžetā, ieskaitot procentus par šīm summām;
 - (b) attiecībā uz ELGF izdevumiem – summas, kas atbilst sodiem, kuri piemēroti saskaņā ar noteikumiem par nosacījumu sistēmu, kas aprakstīta Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 11. pantā;
 - (c) ikviens nodrošinājums, noguldījums vai garantija, kas iesniegta, ievērojot KLP satvarā pieņemtos Savienības tiesību aktus, izņemot lauku attīstības intervences, un vēlāk atsavināta. Tomēr atsavinātos nodrošinājumus, kas iemaksāti laikā, kad tiek izdotas eksporta vai importa licences, vai konkursa

procedūrā ar vienīgo mērķi nodrošināt, ka konkursa dalībnieki iesniedz reālus konkursa piedāvājumus, patur dalībvalstis;

- (d) summas, kas galīgi samazinātas saskaņā ar 39. panta 2. punktu.
2. Summas, kas minētas 1. punktā, iemaksā Savienības budžetā, un atkārtotas izmantošanas gadījumā tās izmanto tikai ELGF vai ELFLA izdevumu finansēšanai.
 3. Piešķirtajiem ieņēmumiem, kas minēti 1. punktā, *mutatis mutandis* piemēro šo regulu.
 4. Attiecībā uz ELGF šajā regulā minēto piešķirto ieņēmumu grāmatvedības uzskaites kārtīšanai *mutatis mutandis* piemēro Finanšu regulas 113. pantu.

44. pants

Informācijas pasākumi

1. Saskaņā ar 7. panta e) punktu finansētās informācijas sniegšanas mērķis ir jo īpaši palīdzēt izskaidrot, īstenot un izstrādāt KLP un uzlabot sabiedrības informētību par tās saturu un mērķiem, ar informācijas kampaņu palīdzību atjaunot krīžu dēļ zaudēto patērētāju uzticēšanos, informēt lauksaimniekus un citas lauku apvidos aktīvas personas un popularizēt Eiropas lauksaimniecības modeli, kā arī palīdzēt iedzīvotājiem to izprast.

Mērķis ir sniegt saskanīgu, objektīvu un visaptverošu informāciju gan Savienībā, gan ārpus tās.

2. Šā panta 1. punktā minētajos pasākumos var ietilpt:
 - (a) gada darba programmas vai citi īpaši pasākumi, ko sagatavojušas trešās personas;
 - (b) aktivitātes, ko īsteno pēc Komisijas iniciatīvas.

Tiesību aktos prasīti pasākumi vai pasākumi, kuri jau saņēmuši finansējumu no citām Savienības programmām, no finansējuma ir izslēgti.

Pirmās daļas b) apakšpunktā minēto aktivitāšu īstenošanā Komisijai var palīdzēt ārēji eksperti.

Pirmajā daļā minētie pasākumi palīdz arī veicināt korporatīvo komunikāciju attiecībā uz Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl minētās prioritātes ir saistītas ar šīs regulas vispārīgajiem mērķiem.

3. Komisija reizi gadā publicē uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, ievērojot Finanšu regulā izklāstītos nosacījumus.
4. Par pasākumiem, kas ieplānoti un veikti saskaņā ar šo pantu, informē 101. panta 1. punktā minēto komiteju.
5. Komisija reizi divos gados sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā panta īstenošanu.

45. pants

Komisijas pilnvaras

1. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai šo regulu papildinātu attiecībā uz nosacījumiem, ar kādiem jākompensē konkrētu veidu izdevumi un ieņēmumi no fondiem.

Ja Savienības budžets līdz finanšu gada sākumam nav pieņemts vai ja plānoto saistību kopsumma pārsniedz Finanšu regulas 11. panta 2. punktā noteikto sliekšņvērtību, Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar šīs regulas 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par metodi, kas piemērojama saistībām un summu izmaksāšanai.

2. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka turpmākus noteikumus par 41. pantā noteikto pienākumu un īpašus nosacījumus, kas piemērojami informācijai, kas jāiegrāmato maksājumu aģentūru kārtotajos grāmatvedības kontos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
3. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus par:
 - (a) intervences krājumu glabāšanas pasākumu finansēšanu un uzskaiti un par citiem fondu finansētiem izdevumiem;
 - (b) nosacījumiem, kas reglamentē automātiskas saistību atcelšanas procedūras īstenošanu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

IV nodaļa

Grāmatojumu noskaidrošana

1. IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

46. pants

Vienotas revīzijas pieeja

Finanšu regulas 127. panta piemērošanas vajadzībām Komisija gūst pārliecību no šīs regulas 11. pantā minēto sertifikācijas struktūru darba, ja vien Komisija nav informējusi dalībvalsti, ka attiecībā uz konkrētu finanšu gadu tā nevar paļauties uz sertifikācijas struktūras darbu, un tā ņem šo faktu vērā uz risku balstītā novērtējumā par vajadzību pēc Komisijas veiktām revīzijām attiecīgajā dalībvalstī.

47. pants

Komisijas veiktas pārbaudes

1. Neskarot pārbaudes, ko dalībvalstis veic saskaņā ar valsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem vai Līguma 287. pantu, vai jebkādas citas pārbaudes, ko organizē saskaņā ar Līguma 322. pantu vai uz Padomes Regulas (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 pamata, Komisija var organizēt dalībvalstīs pārbaudes, kuru nolūks ir verificēt jo īpaši:
 - (a) administratīvās prakses atbilstību Savienības noteikumiem;
 - (b) to, vai izdevumiem, kas ietilpst 5. panta 2. punkta un 6. panta darbības jomā un atbilst Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] minētajām intervencēm, ir atbilstoša izlaide, kas uzrādīta gada veikuma ziņojumā;
 - (c) to, vai sertifikācijas struktūras darbs ir veikts saskaņā ar 11. pantu un šīs nodaļas 2. iedaļas nolūkos;

- (d) to, vai maksājumu aģentūra atbilst 8. panta 2. punktā noteiktajiem akreditācijas kritērijiem un vai dalībvalsts 8. panta 5. punkta noteikumus piemēro pareizi.

Personām, kuras Komisija ir pilnvarojusi veikt pārbaudes tās vārdā, vai Komisijas pārstāvjiem, kuri darbojas saskaņā ar tiem piešķirtajām pilnvarām, ir piekļuve grāmatvedības grāmatām un visiem citiem dokumentiem, tostarp dokumentiem un metadatiem, kas sagatavoti vai saņemti un reģistrēti elektroniskā datu nesējā un ir saistīti ar ELGF vai ELFLA finansētiem izdevumiem.

Pilnvaras veikt pārbaudes neietekmē to attiecīgo valsts noteikumu piemērošanu, kuri paredz, ka konkrētas darbības drīkst veikt tikai ar attiecīgās valsts tiesību aktiem īpaši norīkoti pārstāvji. Neskarot Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Regulas (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 īpašos noteikumus, personas, kuras Komisija pilnvarojusi rīkoties tās vārdā, nepiedalās *inter alia* personu mājas apmeklējumos vai oficiālā nopratināšanā, ko veic uz attiecīgās dalībvalsts tiesību aktu pamata. Tomēr tām ir piekļuve šādi iegūtai informācijai.

2. Ņemot vērā pārbažu organizēšanas radīto administratīvo ietekmi uz maksājumu aģentūrām, Komisija par pārbaudi laikus informē attiecīgo dalībvalsti vai dalībvalsti, kuras teritorijā pārbaudei jānotiek. Šādās pārbaudēs drīkst piedalīties attiecīgās dalībvalsts pārstāvji.

Pēc Komisijas pieprasījuma un ar attiecīgās dalībvalsts piekrišanu minētās dalībvalsts kompetentās struktūras veic papildu pārbaudes vai izziņas darbu attiecībā uz darbībām, ko aptver šī regula. Šajās pārbaudēs drīkst piedalīties Komisijas pārstāvji vai personas, kuras Komisija pilnvarojusi rīkoties tās vārdā.

Lai uzlabotu pārbaudes, Komisija ar attiecīgo dalībvalstu piekrišanu var lūgt minēto dalībvalstu iestāžu palīdzību konkrētu pārbažu vai izziņas darba veikšanā.

48. pants

Piekļuve informācijai

1. Dalībvalstis dara Komisijai pieejamu visu informāciju, kas vajadzīga raitai fondu darbībai, un veic visus atbilstošos pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu pārbaudes, kuras Komisija uzskata par lietderīgām saistībā ar Savienības finansējuma pārvaldību.
2. Dalībvalstis pēc Komisijas pieprasījuma tai dara zināmus normatīvos un administratīvos aktus, ko tās ir pieņēmušas, lai īstenotu Savienības tiesību aktus, kuri attiecas uz KLP, ja minētie akti finansiāli ietekmē ELGF vai ELFLA.
3. Dalībvalstis dara Komisijai pieejamu informāciju par konstatētiem pārkāpumiem Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 2988/95 nozīmē un citiem gadījumiem, kad konstatēta neatbilstība nosacījumiem, ko dalībvalstis noteikušas stratēģiskajā plānā, un iespējamās krāpšanas gadījumiem, un informāciju par pasākumiem, kas atbilstīgi šīs nodaļas 3. iedaļai veikti, lai atgūtu minēto pārkāpumu un krāpšanas rezultātā nepamatoti veiktos maksājumus.

49. pants

Pieklūve dokumentiem

Akreditētās maksājumu aģentūras glabā apliecinošus dokumentus, kas saistīti ar veiktajiem maksājumiem, un dokumentus, kas saistīti ar Savienības tiesību aktos prasīto pārbaužu veikšanu, un dara šos dokumentus un informāciju pieejamus Komisijai.

Minētos apliecinošos dokumentus drīkst glabāt elektroniskā formā saskaņā ar nosacījumiem, kurus Komisija noteikusi uz 50. panta 2. punkta pamata.

Ja minētos dokumentus glabā iestāde, kam maksājumu aģentūra ir deleģējusi pilnvaras un kas ir atbildīga par izdevumu atļaušanu, minētā iestāde sūta akreditētajai maksājumu aģentūrai ziņojumus par veikto pārbaužu skaitu, to saturu un pasākumiem, kas veikti, ņemot vērā pārbaužu rezultātus.

Šo pantu *mutatis mutandis* piemēro sertifikācijas struktūrām.

50. pants

Komisijas pilnvaras

1. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar konkrētiem pienākumiem, kas dalībvalstīm jāpilda saskaņā ar šo nodaļu, un ar noteikumiem par kritērijiem, pēc kuriem nosaka paziņojamos pārkāpumus Regulas (ES, Euratom) Nr. 2988/95 nozīmē un citus paziņojamos gadījumus, kad pieļauta neatbilstība nosacījumiem, ko dalībvalstis noteikušas stratēģiskajā plānā, un sniedzamos datus.
2. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus par:
 - (a) procedūrām, kas saistītas ar sadarbības pienākumiem, kuri dalībvalstīm jāpilda 47. un 48. panta īstenošanas nolūkā;
 - (b) nosacījumiem, saskaņā ar kuriem jāglabā 49. pantā minētie apliecināšie dokumenti, tostarp par to formātu un glabāšanas termiņu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. IEDAĻA

NOSKAIDROŠANA

51. pants

Ikgadējā finansiālā noskaidrošana

1. Pirms tā gada 31. maija, kurš seko attiecīgajam budžeta gadam, Komisija, pamatojoties uz 8. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktā minēto informāciju, pieņem īstenošanas aktus, kuros ir lēmums par akreditēto maksājumu aģentūru grāmatojumu noskaidrošanu attiecībā uz 5. panta 2. punktā un 6. pantā minētajiem izdevumiem.

Minētie īstenošanas akti aptver iesniegto gada pārskatu pilnīgumu, pareizumu un ticamību un neskar vēlāk saskaņā ar 52. un 53. pantu pieņemto īstenošanas aktu saturu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka noteikumus par 1. punktā paredzēto grāmatojumu noskaidrošanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic saistībā

ar 1. punkta otrajā daļā minēto īstenošanas aktu pieņemšanu un to īstenošanu, tostarp par informācijas apmaiņu starp Komisiju un dalībvalstīm un termiņiem, kas tajā jāievēro.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

52. pants

Ikgadējā veikuma noskaidrošana

1. Ja izdevumiem, kas minēti 5. panta 2. punktā un 6. pantā un atbilst Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļā minētajām intervencēm, gada veikuma ziņojumā nav uzrādīta atbilstoša izlaide, Komisija pirms tā gada 15. oktobra, kas seko attiecīgajam finanšu gadam, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka summas, par kādām jāsamazina Savienības finansējums. Minētie īstenošanas akti neskar vēlāk saskaņā ar šīs regulas 53. pantu pieņemto īstenošanas aktu saturu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

2. Komisija samazināmās summas novērtē, pamatojoties uz starpību starp gada izdevumiem, kas deklarēti attiecībā uz intervenci, un summu, kas atbilst ziņojumā uzrādītajai attiecīgajai izlaidei saskaņā ar valsts KLP stratēģisko plānu, un ņemot vērā dalībvalsts sniegto pamatojumu.
3. Pirms 1. punktā minēto īstenošanas aktu pieņemšanas Komisija dod attiecīgajai dalībvalstij iespēju iesniegt komentārus un pamatot visas atšķirības.
4. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par kritērijiem, kas piemērojami attiecīgās dalībvalsts sniegtajiem pamatojumiem, un samazinājumu piemērošanas metodiku un kritērijiem.
5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka noteikumus par pasākumiem, kas jāveic saistībā ar 1. punktā minētā īstenošanas akta pieņemšanu un tā īstenošanu, tostarp par informācijas apmaiņu starp Komisiju un dalībvalstīm un procedūru un termiņiem, kas tajā jāievēro.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

53. pants

Atbilstības procedūra

1. Ja Komisija konstatē, ka 5. panta 2. punktā un 6. pantā minētie izdevumi nav veikti atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka no Savienības finansējuma izslēdzamās summas.

Tomēr attiecībā uz Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] minētajiem intervences tipiem pirmajā daļā minēto izslēgšanu no Savienības finansējuma piemēro tikai tad, ja dalībvalstu pārvaldības sistēmu funkcionēšanā ir konstatēti nopietni trūkumi.

Pirmo daļu nepiemēro gadījumos, kuros nav ievēroti attiecināmības nosacījumi, kas jāievēro individuāliem saņēmējiem un noteikti valsts KLP stratēģiskajos plānos un valsts noteikumos.

Pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

2. No finansējuma izslēdzamās summas Komisija novērtē, pamatojoties uz atklāto trūkumu smagumu.
3. Pirms 1. punktā minētā īstenošanas akta pieņemšanas tiek rakstiski paziņoti Komisijas konstatējumi un dalībvalsts atbildes, un pēc tam abas puses cenšas vienoties par veicamo rīcību. Pēc tam dalībvalstīm tiek dota iespēja parādīt, ka faktiskais neatbilstības apmērs ir mazāks par Komisijas novērtējumā norādīto.

Ja vienošanās panākta netiek, dalībvalsts var lūgt sākt procedūru, kuras mērķis ir četru mēnešu laikā samierināt pušu nostājas. Ziņojumu par procedūras iznākumu iesniedz Komisijai. Ziņojumā sniegtos ieteikumus Komisija ņem vērā, pirms tā pieņem lēmumu atteikt finansējumu, un sniedz pamatojumu, ja tā nolemj minētos ieteikumus neievērot.

4. Netiek atteikts finansējums attiecībā uz:
 - (a) izdevumiem, kas norādīti 5. panta 2. punktā un ir radušies vairāk nekā 24 mēnešus pirms Komisijas rakstiska paziņojuma dalībvalstij par tās konstatējumiem;
 - (b) izdevumiem par daudzgadu intervencēm, kas ietilpst 5. panta 2. punkta darbības jomā vai 6. pantā minēto lauku attīstības intervencu darbības jomā, ja pēdējais pienākums saņēmējam ir uzlikts vairāk nekā 24 mēnešus pirms Komisijas rakstiska paziņojuma dalībvalstij par tās konstatējumiem;
 - (c) izdevumiem par 6. pantā minētajām lauku attīstības intervencēm, izņemot šā punkta b) apakšpunktā minētās intervences, par kurām maksājumu aģentūra maksājumu vai attiecīgā gadījumā galīgo maksājumu ir veikusi vairāk nekā 24 mēnešus pirms Komisijas rakstiska paziņojuma dalībvalstij par tās konstatējumiem.
5. Šā panta 4. punktu nepiemēro šādos gadījumos:
 - (a) dalībvalsts piešķirts atbalsts, par kuru Komisija ir ierosinājusi Līguma 108. panta 2. punktā izklāstīto procedūru, vai pārkāpumi, par kuriem Komisija attiecīgajai dalībvalstij ir nosūtījusi argumentētu atzinumu saskaņā ar Līguma 258. pantu;
 - (b) šīs regulas IV sadaļas III nodaļā noteikto pienākumu pārkāpumi, ko pieļāvušas dalībvalstis, ja Komisija rakstiski paziņo dalībvalstij par saviem konstatējumiem 12 mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts dalībvalsts ziņojums par attiecīgo izdevumu pārbaužu rezultātiem.
6. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par finansiālo korekciju piemērošanas kritērijiem un metodiku.
7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus par pasākumiem, kas jāveic saistībā ar 1. punktā minētā īstenošanas akta pieņemšanu un tā īstenošanu, tostarp par informācijas apmaiņu starp Komisiju un dalībvalstīm un termiņiem, kas tajā jāievēro, un 3. punktā paredzēto samierināšanas procedūru, tostarp par samierināšanas struktūras izveidi, uzdevumiem, sastāvu un darba kārtību.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. IEDAĻA

ATGŪŠANA NEATBILSTĪBAS GADĪJUMĀ

54. pants

ELGF īpašie noteikumi

Summas, ko dalībvalstis atguvušas pēc tam, kad saņēmēji pieļāvuši pārkāpumus un citas neatbilstības KLP stratēģiskajā plānā minēto intervencu nosacījumiem, un to procentus pārskaita maksājumu aģentūrai, kas tos iegrāmato kā ELGF piešķirtos ieņēmumus mēnesī, kurā summas faktiski saņemtas.

Kad tiek veikta pirmajā daļā minētā kreditēšana Savienības budžetā, 20 % no atbilstošajām summām dalībvalsts drīkst paturēt kā vienotas likmes atgūšanas izmaksas, izņemot gadījumus, kad neatbilstību ir pieļāvušas tās pārvaldes iestādes vai citas oficiālas struktūras.

55. pants

ELFLA īpašie noteikumi

1. Ja tiek konstatēts, ka saņēmēji pieļāvuši pārkāpumus un citas neatbilstības KLP stratēģiskajā plānā minēto lauku attīstības intervencu nosacījumiem, dalībvalstis veic finansiālas korekcijas, pilnībā vai daļēji anulējot attiecīgo Savienības finansējumu. Dalībvalstis ņem vērā konstatētās neatbilstības būtību un smagumu un ELFLA finansiālā zaudējuma apmēru.

Anulētās Savienības finansējuma summas no ELFLA un atgūtās summas, un to procentus pārdala citām lauku attīstības intervencēm KLP stratēģiskajā plānā. Tomēr anulētos vai atgūtos Savienības līdzekļus dalībvalstis drīkst atkārtoti izmantot tikai lauku attīstības darbībai, kas iekļauta valsts KLP stratēģiskajā plānā, un ar nosacījumu, ka līdzekļus nepārdala lauku attīstības darbībām, kurām tikušas piemērotas finansiālas korekcijas.

2. Attiecībā uz lauku attīstības intervencēm, kas saņem atbalstu no Regulā (ES) .../... [KNR 52. pants] minētajiem finanšu instrumentiem, iemaksu, kas saskaņā ar šā panta 1. punktu anulēta par individuālu neatbilstību, drīkst atkārtoti izmantot tajā pašā finanšu instrumentā šādi:
 - (a) ja neatbilstība, kas izraisa iemaksas anulēšanu, ir atklāta Regulas (ES) .../... [KNR 2. panta 17. punktā] minētā galasaņēmēja līmenī, – tikai citiem galasaņēmējiem tā paša finanšu instrumenta satvarā;
 - (b) ja neatbilstība, kas izraisa iemaksas anulēšanu, ir atklāta Regulas (ES) .../... [KNR 2. panta 21. punktā] minētā īpašā fonda līmenī vienā līdzdalības fondā, kas minēts Regulas (ES) .../... [KNR 2. panta 20. punktā], – tikai citiem īpašajiem fondiem.

56. pants

Īstenošanas pilnvaras

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus par paziņojumu veidlapām, kas dalībvalstīm jāsniedz Komisijai saistībā ar šajā iedaļā izklāstītajiem pienākumiem.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

IV SADAĻA

Kontroles sistēmas un sodi

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

57. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Dalībvalstis KLP satvarā pieņem visus normatīvos un administratīvos aktus un visus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu faktisku aizsardzību. Minētie noteikumi un pasākumi attiecas jo īpaši uz šādiem aspektiem:
 - (a) pārbaudīt fondu finansēto darbību likumību un pareizību;
 - (b) nodrošināt iedarbīgu krāpšanas novēršanu, īpaši jomās, kurās pastāvošais risks ir augstāks, un iedarbotos atturoši, ņemot vērā izmaksas un ieguvumus, un pasākumu samērīgumu;
 - (c) novērst, konstatēt un labot pārkāpumus un krāpšanu;
 - (d) saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai, ja tas nav iespējams, saskaņā ar valsts tiesību aktiem uzlikt sodus, kas ir iedarbīgi, atturoši un samērīgi, un vajadzības gadījumā sākt tiesvedību šajā sakarā;
 - (e) atgūt nepamatoti veiktos maksājumus un procentus par tiem un vajadzības gadījumā sākt tiesvedību šajā sakarā.
2. Lai nodrošinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem, kas reglamentē Savienības intervences, dalībvalstis izveido efektīvas pārvaldības un kontroles sistēmas.
3. Dalībvalstis ievēro atbilstošu piesardzību, lai nodrošinātu to, ka 1. punkta d) apakšpunktā minētie piemērotie sodi ir samērīgi un noteikti pakāpēs atkarībā no konstatētās neatbilstības smaguma, apmēra, ilguma un atkārtotības.

Dalībvalstu noteiktā kārtība jo īpaši nodrošina to, ka sodus neuzliek:

 - (a) ja neatbilstība ir radusies nepārvaramas varas dēļ;
 - (b) ja neatbilstība ir radusies kompetentās iestādes vai citas iestādes kļūdas dēļ un ja persona, kam uzlikts administratīvais sods, kļūdu nav varējusi pamanīt pamatotu iemeslu dēļ;
 - (c) ja attiecīgā persona kompetentajai iestādei var pārliecinoši pierādīt, ka tā nav vainīga 1. punktā minētajā pienākumu neievērošanā, vai ja kompetentā iestāde kā citādi ir pārliecinājusies, ka attiecīgā persona nav vainīga.

Ja neatbilstība atbalsta piešķiršanas nosacījumiem radusies nepārvaramas varas dēļ, saņēmējs saglabā tiesības saņemt atbalstu.
4. Dalībvalstis ievieš kārtību, kas vajadzīga, lai nodrošinātu ar fondiem saistīto sūdzību rezultātīvu izskatīšanu un pēc Komisijas pieprasījuma izskata Komisijai iesniegtās sūdzības, kas ietilpst to KLP stratēģiskā plāna darbības jomā. Dalībvalstis informē Komisiju par minēto izskatīšanu rezultātiem.
5. Dalībvalstis informē Komisiju par noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar 1. un 2. punktu, un pasākumiem, kas veikti saskaņā ar minētajiem punktiem.

Visi nosacījumi, kurus dalībvalstis nosaka, lai papildinātu nosacījumus, kas noteikti Savienības noteikumos par ELGF vai ELFLA finansētā atbalsta saņemšanu, ir verificējami.

6. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus, kas vajadzīgi, lai panāktu šā panta vienādu piemērošanu attiecībā uz:
- (a) procedūrām, termiņiem un informācijas apmaiņu saistībā ar 1. un 2. punktā noteiktajiem pienākumiem;
 - (b) paziņojumu, kas dalībvalstīm jāsniedz Komisijai saistībā ar 3. un 4. punktā noteiktajiem pienākumiem.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

58. pants

Noteikumi par veicamajām pārbaudēm

1. Sistēma, ko dalībvalstis izveidojušas saskaņā ar 57. panta 2. punktu, ietver sistemātiskas pārbaudes, kuras mērķtiecīgi vērstas uz jomām, kurās kļūdu risks ir visaugstākais.

Dalībvalstis nodrošina pārbaucēju līmeni, kas vajadzīgs rezultatīvai risku pārvaldībai.

2. Darbības, kas saņem atbalstu no Regulā (ES) .../... [KNR 52. pants] minētajiem finanšu instrumentiem, pārbauda tikai to struktūru līmenī, kas īsteno finanšu instrumentus.

Pārbaudes neveic EIB vai tādas citas starptautiskas finanšu iestādes līmenī, kurā dalībvalsts ir akcionāre.

3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem gadījumos, kad tas vajadzīgs sistēmas pienācīgai pārvaldībai, šo regulu papildina ar noteikumiem par papildu prasībām, kas attiecas uz muitas procedūrām, un jo īpaši tām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013.

4. Attiecībā uz pasākumiem, kas minēti lauksaimniecības nozariskajos tiesību aktos, izņemot Regulu (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula], Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka šā panta vienādei piemērošanai vajadzīgos noteikumus, jo īpaši:

- (a) attiecībā uz kaņepēm, kas minētas Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 4. panta c) apakšpunktā, – noteikumus par īpašajiem kontroles pasākumiem un tetrahidrokanabinola satura noteikšanas metodēm;
- (b) attiecībā uz kokvilnu, kas minēta Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 2. nodaļas 2. iedaļas 2. apakšiedaļā, – apstiprināto starpnozaru organizāciju pārbaucēju sistēmu;
- (c) attiecībā uz vīna nozari, kas minēta Regulā (ES) Nr. 1308/2013, – noteikumus par platību mērīšanu, par pārbaudēm un noteikumus, kas reglamentē īpašas finanšu procedūras pārbaucēju uzlabošanai;
- (d) testus un metodes, kas jāpiemēro, lai noteiktu produktu atbilstību valsts intervencei un privātai uzglabāšanai, un konkursa procedūru izmantošanu gan valsts intervences, gan privātās uzglabāšanas gadījumā;

- (e) citus noteikumus par pārbaudēm, kas dalībvalstīm jāveic saistībā ar pasākumiem, kuri noteikti attiecīgi Regulas (ES) Nr. 228/2013 IV nodaļā un Regulas (ES) Nr. 229/2013 IV nodaļā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

59. pants

Neatbilstība publiskā iepirkuma noteikumiem

Ja neatbilstība attiecas uz valsts vai Savienības noteikumiem par publisko iepirkumu, dalībvalstis nodrošina to, ka atbalsta neizmaksājamo vai atsaucamo daļu nosaka, pamatojoties uz neatbilstības smagumu un ievērojot samērīguma principu.

Dalībvalstis nodrošina to, ka darījuma likumība un pareizība tiek ietekmēta tikai neizmaksājamās vai atsaucamās atbalsta daļas apmērā.

60. pants

Apiešanas klauzula

Neskarot īpašos noteikumus, dalībvalstis veic iedarbīgus un samērīgus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nepieļautu Savienības tiesību aktu noteikumu apiešanu, un nodrošina jo īpaši to, ka lauksaimniecības nozariskajos tiesību aktos paredzētās priekšrocības netiek piešķirtas fiziskai vai juridiskai personai, attiecībā uz kuru ir konstatēts, ka tā pretēji minēto tiesību aktu mērķiem ir mākslīgi radījusi šādu priekšrocību iegūšanai vajadzīgos apstākļus.

61. pants

Intervenču saderība vīna nozarē veicamo pārbaužu vajadzībām

Lai Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] minētās intervences piemērotu vīna nozarē, dalībvalstis nodrošina, ka minētajām intervencēm piemērotās administrācijas un kontroles procedūras ir saderīgas ar šīs sadaļas II nodaļā minēto integrēto sistēmu šādu elementu ziņā:

- (a) lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas;
- (b) pārbaudes.

62. pants

Nodrošinājumi

1. Ja tā paredzēts lauksaimniecības nozariskajos tiesību aktos, dalībvalstis pieprasa iesniegt nodrošinājumu, kas garantē to, ka naudas summa tiks samaksāta vai atsavināta par labu kompetentajai iestādei, ja konkrēts pienākums, kas noteikts lauksaimniecības nozariskajos tiesību aktos, nebūs izpildīts.
2. Izņemot nepārvaramas varas gadījumus, nodrošinājumu pilnībā vai daļēji atsavina, ja konkrētais pienākums nav izpildīts vai ir izpildīts tikai daļēji.
3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem:
 - (a) kas nodrošina nediskriminējošu attieksmi, taisnīgumu un samērīguma ievērošanu nodrošinājuma iesniegšanā;
 - (b) kas nosaka atbildīgo personu gadījumā, kad kāds pienākums nav izpildīts;

- (c) kas nosaka konkrētas situācijas, kurās kompetentā iestāde drīkst atcelt prasību iesniegt nodrošinājumu;
 - (d) kas paredz nosacījumus, kuri piemērojami iesniedzamajam nodrošinājumam un garantijas sniedzējam, un nodrošinājuma iesniegšanas un atbrīvošanas nosacījumus;
 - (e) kas nosaka īpašus nosacījumus, kuri saistīti ar avansa maksājumu gadījumā iesniegtu nodrošinājumu;
 - (f) kuri paredz sekas, kas rodas, ja tiek pārkāpti pienākumi, par kuriem iesniegts nodrošinājums, kā paredzēts 1. punktā, un kas ietver nodrošinājumu atsavināšanu, samazinājuma likmi, kāda jāpiemēro, kad atbrīvo nodrošinājumus saistībā ar kompensācijām, licencēm, piedāvājumiem, konkursa piedāvājumiem vai īpašiem pieteikumiem, un ja pienākums, kuru sedz minētais nodrošinājums, nav izpildīts pilnībā vai daļēji, ņemot vērā pienākuma būtību, daudzumu, par kādu pienākums nav izpildīts, laiku, kas pārsniedz termiņu, līdz kuram pienākums būtu bijis jāizpilda, un laiku, līdz kuram ir iesniegts pierādījums par pienākuma izpildi.
4. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus par:
- (a) iesniedzamā nodrošinājuma formu un nodrošinājuma iesniegšanas, tā pieņemšanas un sākotnējā nodrošinājuma aizstāšanas procedūru;
 - (b) nodrošinājuma atbrīvošanas procedūru;
 - (c) dalībvalstu un Komisijas sniedzamajiem paziņojumiem.
- Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

II nodaļa

Integrētā administrācijas un kontroles sistēma

63. pants

Darbības joma un definīcijas

1. Katra dalībvalsts izveido un izmanto integrētu administrācijas un kontroles sistēmu ("integrētā sistēma").
2. Integrēto sistēmu piemēro platībībāzētām un dzīvniekbāzētām intervencēm, kas uzskaitītas Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas II un IV nodaļā, un pasākumiem, kas minēti attiecīgi Regulas (ES) Nr. 228/2013³¹ IV nodaļā un Regulas (ES) Nr. 229/2013³² IV nodaļā.

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 13. marta Regula (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 247/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 23. lpp.).

³² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 13. marta Regula (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1405/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 41. lpp.).

3. Ciktāl tas nepieciešams, integrēto sistēmu izmanto arī nosacījumu sistēmas un pasākumu pārvaldībai un kontrolei vīna nozarē, kā paredzēts Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļā.
4. Šajā nodaļā:
 - (a) “ģeotelpiskais pieteikums” ir elektroniska pieteikuma veidlapa, kurā iekļauta IT lietotne, kas balstās uz ģeogrāfiskās informācijas sistēmu un ļauj saņēmējiem telpiski deklarēt saimniecības lauksaimniecības zemesgabalus un nelauksaimnieciskas platības, par kurām pieprasīts maksājums;
 - (b) “platību uzraudzības sistēma” ir lauksaimniecības platībās veiktu lauksaimniecisko darbību un prakšu regulāras un sistemātiskas novērošanas, izsekošanas un novērtēšanas procedūra, kurā izmanto *Copernicus Sentinel* satelītdatus vai citus datus ar vismaz ekvivalentu vērtību;
 - (c) “dzīvnieku identifikācijas un reģistrācijas sistēma” ir attiecīgi liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēma, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1760/2000³³, vai aitu un kazu identifikācijas un reģistrācijas sistēma, kas noteikta Padomes Regulā (EK) Nr. 21/2004³⁴;
 - (d) “lauksaimniecības zemesgabals” ir zemes vienība, kas pārstāv lauksaimniecības platību, kura definēta Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 4. pantā;
 - (e) “ģeogrāfiskās informācijas sistēma” ir datorizēta sistēma, kas spēj tvert, uzglabāt, analizēt un attēlot informāciju ar ģeogrāfiskām atsaucēm;
 - (f) “bezpieprasījumu sistēma” ir sistēma, kurā piesakās uz platībām vai dzīvniekbāzētām intervencēm un kurā vajadzīgie dati, ko prasa administrācija, vismaz par atsevišķām platībām vai dzīvniekiem, par kuriem pieprasīts atbalsts, ir pieejama oficiālās datorizētās datubāzes, ko pārvalda dalībvalsts.

64. pants

Integrētās sistēmas elementi

1. Integrētā sistēma ietver šādus elementus:
 - (a) lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēma;
 - (b) ģeotelpisko un dzīvniekbāzēto pieteikumu sistēma;
 - (c) platību uzraudzības sistēma;
 - (d) 63. panta 2. punktā minētā intervenču un pasākumu atbalsta saņēmēju identifikācijas sistēma;
 - (e) kontroles un sodu sistēma;
 - (f) attiecīgā gadījumā – maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēma;
 - (g) attiecīgā gadījumā – dzīvnieku identifikācijas un reģistrācijas sistēma.

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 17. jūlija Regula (EK) Nr. 1760/2000, ar ko izveido liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un paredz liellopu gaļas un liellopu gaļas produktu marķēšanu, kā arī atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 820/97 (OV L 204, 11.8.2000., 1. lpp.)

³⁴ Padomes 2003. gada 17. decembra Regula (EK) Nr. 21/2004, ar ko izveido aitu un kazu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1782/2003 un Direktīvas 92/102/EEK un 64/432/EEK (OV L 5, 9.1.2004., 8. lpp.).

2. Integrētā sistēma darbojas, pamatojoties uz elektroniskām datubāzēm un ģeogrāfiskās informācijas sistēmām, un padara iespējamu datu apmaiņu un integrēšanu starp elektroniskajām datubāzēm un ģeogrāfiskās informācijas sistēmām.
3. Neskarot dalībvalstu atbildību par integrētās sistēmas īstenošanu un piemērošanu, Komisija var lūgt specializētu struktūru vai personu palīdzību, lai atvieglotu integrētās sistēmas izveidi, uzraudzību un darbību, jo īpaši lai sniegtu tehniskas konsultācijas dalībvalstu kompetentajām iestādēm.
4. Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas vajadzīgi integrētās sistēmas pareizai izveidei un darbībai, un sniedz savstarpēju palīdzību, kas vajadzīga šīs nodaļas piemērošanai.

65. pants

Datu glabāšana un koplietošana

1. Dalībvalstis reģistrē un glabā visus datus un dokumentus par ikgadējo izlaidi, kas uzrādīta 52. pantā minētās gada veikuma noskaidrošanas kontekstā, un par ziņojumā uzrādīto progresu, kas panākts KLP stratēģiskajā plānā izvirzīto un saskaņā ar Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 115. pantu uzraudzīto mērķrādītāju sasniegšanā.

Pirmajā daļā minētie dati un dokumenti, kas attiecas uz kārtējo kalendāro gadu vai tirdzniecības gadu un uz iepriekšējiem desmit kalendārajiem gadiem vai tirdzniecības gadiem, ir pieejami uzziņai dalībvalsts kompetentās iestādes digitālajās datubāzēs.

Atkāpjoties no otrās daļas, dalībvalstīm, kuras Savienībai pievienojušās 2013. gadā vai pēc tā, tiek prasīts nodrošināt, lai uzziņai būtu pieejami dati, sākot no to pievienošanās gada.

Atkāpjoties no otrās daļas, dalībvalstīm tiek prasīts nodrošināt tikai to, ka dati un dokumenti, kas saistīti ar 64. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto platību uzraudzības sistēmu, ir pieejami uzziņai no platību uzraudzības sistēmas īstenošanas dienas.

2. Dalībvalstis 1. punktā noteiktās prasības var piemērot reģionālā līmenī ar nosacījumu, ka minētās prasības un administratīvās procedūras, kas attiecas uz datu reģistrēšanu un piekļušanu datiem, ir izstrādātas tā, lai būtu vienādas visā dalībvalsts teritorijā un dotu iespēju agregēt datus valsts līmenī.
3. Dalībvalstis nodrošina to, ka datu kopas, kas savāktas ar integrēto sistēmu un ir relevantas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/2/EK³⁵ piemērošanas vajadzībām vai Savienības rīcībpolitiku uzraudzībai, bez maksas koplieto to publiskā sektora iestādes un ka tās tiek darītas publiski pieejamas valsts līmenī. Arī Savienības iestādēm un struktūrām dalībvalstis nodrošina piekļuvi šīm datu kopām.
4. Dalībvalstis nodrošina to, ka datu kopas, kas savāktas ar integrēto sistēmu un ir relevantas Regulā (EK) Nr. 223/2009³⁶ minētās Eiropas statistikas sagatavošanai, bez

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 14. marta Direktīva 2007/2/EK, ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 11. marta Regula (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistiku komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

maksas koplieto Kopienas statistikas iestāde, valstu statistikas institūti un vajadzības gadījumā citas valstu iestādes, kas atbild par Eiropas statistikas sagatavošanu.

5. Dalībvalstis ierobežo publisko piekļuvi 3. un 4. punktā minētajām datu kopām, ja saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 šāda piekļuve negatīvi ietekmētu personas datu konfidencialitāti.

66. pants

Lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēma

1. Lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēma ir ģeogrāfiskās informācijas sistēma, ko dalībvalstis izveido un regulāri atjaunina, par pamatu izmantojot no gaisa vai kosmosa uzņemtus ortofotoattēlus saskaņā ar vienotu standartu, kurš garantē precizitātes līmeni, kas ir vismaz līdzvērtīgs tam, kādu nodrošina kartogrāfija mērogā 1:5000.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēma:
 - (a) unikāli identificē katru tādu lauksaimniecības zemesgabalu un nelauksaimnieciskas platības ietverošu zemes vienību, ko dalībvalsts uzskata par tiesīgu saņemt atbalstu par Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļā minētajām intervencēm;
 - (b) ietver jaunākos datus par platībām, ko dalībvalstis uzskata par tiesīgām saņemt atbalstu par 63. panta 2. punktā minētajām intervencēm;
 - (c) nodrošina iespēju pareizi lokalizēt lauksaimniecības zemesgabalus un nelauksaimnieciskas platības, par kurām pieprasīts maksājums;
 - (d) ietver visu informāciju, kas ir relevanta saistībā ar ziņošanu par Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 7. pantā minētajiem rādītājiem.
3. Dalībvalstis katru gadu novērtē lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas kvalitāti saskaņā ar Savienības līmenī izveidotu metodiku.

Ja novērtējumā tiek konstatēti sistēmas trūkumi, dalībvalstis pieņem attiecīgas korektīvas rīcības vai arī tām pieprasa izveidot rīcības plānu saskaņā ar 40. pantu.

Novērtējuma ziņojumu un, attiecīgā gadījumā, veicamās korektīvās rīcības un to īstenošanas grafiku nosūta Komisijai līdz tā gada 15. februārim, kas seko attiecīgajam kalendārajam gadam.

67. pants

Ģeotelpisko un dzīvniekbāzēto pieteikumu sistēma

1. Attiecībā uz atbalstu par 63. panta 2. punktā minētajām platībībāzētajām intervencēm, ko īsteno saskaņā ar valstu KLP stratēģiskajiem plāniem, dalībvalstis pieprasa iesniegt pieteikumu, izmantojot ģeotelpisko lietotni, ko kompetentā iestāde nodrošinājusi pieteikuma iesniegšanai.
2. Attiecībā uz atbalstu par 63. panta 2. punktā minētajām dzīvniekbāzētajām intervencēm, ko īsteno saskaņā ar valstu KLP stratēģiskajiem plāniem, dalībvalstis pieprasa iesniegt pieteikumu.
3. Dalībvalstis iepriekš daļēji aizpilda 1. un 2. punktā minētos pieteikumus ar informāciju no sistēmām, kas minētas 64. panta 1. punkta g) apakšpunktā un 66., 68., 69. un 71. pantā, vai no jebkuras citas attiecīgas publiskās datubāzes.

4. Dalībvalstis var nolemt, ka uz 1. un 2. punktā minētajiem pieteikumiem attiecas bezpieprasījumu sistēma.
5. Dalībvalstis katru gadu novērtē ģeotelpisko pieteikumu sistēmas kvalitāti saskaņā ar Savienības līmenī izveidotu metodiku.

Ja novērtējumā tiek konstatēti sistēmas trūkumi, dalībvalstis pieņem attiecīgas korektīvas rīcības vai arī Komisija tām pieprasa izveidot rīcības plānu saskaņā ar 40. pantu.

Novērtējuma ziņojumu un, attiecīgā gadījumā, veicamās korektīvās rīcības un to īstenošanas grafiku nosūta Komisijai līdz tā gada 15. februārim, kas seko attiecīgajam kalendārajam gadam.

68. pants

Platību uzraudzības sistēma

1. Dalībvalstis izveido un uztur platību uzraudzības sistēmu.
2. Dalībvalstis katru gadu novērtē platību uzraudzības sistēmas kvalitāti saskaņā ar Savienības līmenī izveidotu metodiku.

Ja novērtējumā tiek konstatēti sistēmas trūkumi, dalībvalstis pieņem attiecīgas korektīvas rīcības vai arī tām pieprasa izveidot rīcības plānu saskaņā ar 40. pantu.

Novērtējuma ziņojumu un, attiecīgā gadījumā, veicamās korektīvās rīcības un to īstenošanas grafiku nosūta Komisijai līdz tā gada 15. februārim, kas seko attiecīgajam kalendārajam gadam.

69. pants

Saņēmēju identifikācijas sistēma

63. panta 2. punktā minētā sistēma, kurā reģistrē katra intervenču un pasākumu atbalsta saņēmēja identitāti, garantē to, ka ir iespējams identificēt visus pieteikumus, kurus iesniedzis viens un tas pats saņēmējs.

70. pants

Kontroles un sodu sistēma

Saistībā ar atbalstu dalībvalstis izveido kontroles un sodu sistēmu, kā minēts 63. pantā.

57. panta 1.–5. punktu piemēro *mutatis mutandis*.

71. pants

Maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēma

Maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēma ļauj verificēt tiesību atbilstību pieteikumiem un lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmai.

72. pants

Deleģētās pilnvaras

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina attiecībā uz:

- (a) papildu noteikumiem par 66., 67. un 68. pantā minēto kvalitātes novērtējumu;

- (b) papildu definīcijām, pamatiezīmēm un noteikumiem attiecībā uz 66., 69. un 71. pantā minēto lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmu, saņēmēju identifikācijas sistēmu un maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēmu.

73. pants

Īstenošanas pilnvaras

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus par:

- (a) to, kādā formā, ar kādu saturu un kādā kārtībā Komisijai nosūtīt vai darīt pieejamu šādu informāciju:
- i) lauksaimniecības zemesgabalu identifikācijas sistēmas, ģeotelpisko pieteikumu sistēmas un platību uzraudzības sistēmas kvalitātes novērtējuma ziņojumi,
 - ii) dalībvalstu veicamās korektīvās rīcības, kas minētas 66., 67. un 68. pantā;
- (b) pamatiezīmēm un noteikumiem attiecībā uz 67. un 68. pantā minēto ģeotelpisko pieteikumu sistēmu un platību uzraudzības sistēmu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

III nodaļa

Darījumu rūpīga pārbaude

74. pants

Darbības joma un definīcijas

1. Šajā nodaļā ir noteikti īpaši noteikumi par rūpīgu pārbaudi, kurai pakļauj tādu subjektu komercdokumentus, kas saņem vai veic ar ELGF finansēšanas sistēmu tieši vai netieši saistītus maksājumus, vai šādu subjektu pārstāvju (turpmāk “uzņēmumi”) komercdokumentus un kuras nolūks ir pārliecināties par to, vai ELGF finansēšanas sistēmā ietilpstošie darījumi ir faktiski īstenoti un pareizi izpildīti.
2. Šo nodaļu nepiemēro intervencēm, uz kurām attiecas šīs sadaļas II nodaļā minētā integrētā sistēma un Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas III nodaļa. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar tādu intervenču sarakstu, kuras savas uzbūves un kontroles prasību dēļ nav piemērotas papildu *ex post* kontrolēm, kas izpaužas kā komercdokumentu rūpīga pārbaude, un uz kurām šajā nodaļā paredzēto rūpīgo pārbaudi tāpēc neattiecina.
3. Šajā nodaļā piemēro šādas definīcijas:
 - (a) “komercdokuments” ir visi grāmatvedības dokumenti, reģistri, kvītis un apliecinātie dokumenti, pārskati, ražošanas un kvalitātes dokumentācija, sarakste, kas attiecas uz uzņēmuma darījumdarbību, un komercdati jebkādā formā, tostarp elektroniski uzglabāti dati, ciktāl šie dokumenti vai dati tieši vai netieši attiecas uz 1. punktā minētajiem darījumiem;
 - (b) “trešā persona” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kura ir tieši vai netieši saistīta ar ELGF finansēšanas sistēmas satvarā veiktajiem darījumiem.

75. pants

Dalībvalstu veiktās rūpīgās pārbaudes

1. Dalībvalstis sistemātiski veic uzņēmumu komercdokumentu rūpīgu pārbaudi, ņemot vērā rūpīgi pārbaudāmo darījumu būtību. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumu atlase rūpīgo pārbaudīto veikšanai nodrošina vislielāko iespējamo pārliecību par pārkāpumu novēršanas un konstatēšanas pasākumu rezultativitāti. Atlasē ņem vērā arī uzņēmumu finansiālo nozīmīgumu šajā sistēmā un citus riska faktorus.
2. Attiecīgā gadījumā 1. punktā paredzēto rūpīgo pārbaudi attiecina arī uz fiziskām un juridiskām personām, ar kurām uzņēmumi ir saistīti, un citām fiziskām vai juridiskām personām gadījumos, kad tas varētu būt relevanti 76. pantā noteikto mērķu sasniegšanai.
3. Saskaņā ar šo nodaļu veiktās rūpīgās pārbaudes neskar atbilstīgi šīs regulas 47. un 48. pantam veiktās pārbaudes.

76. pants

Kontrolpārbaudes

1. Veicot rūpīgo pārbaudi, primāro datu pareizību atkarībā no radītās riska pakāpes pārbauda ar vairākām kontrolpārbaudēm, kurās vajadzības gadījumā pārbauda arī trešo personu komercdokumentus un kuras ietver:
 - (a) salīdzinājumus ar piegādātāju, klientu, pārvadātāju un citu trešo personu komercdokumentiem;
 - (b) vajadzības gadījumā – krājumu daudzuma un veida fiziskās pārbaudes;
 - (c) salīdzināšanu ar to finanšu plūsmu uzskaiti, kuru rezultātā tiek noslēgti darījumi, kas veikti ELGF finansēšanas sistēmā, vai kuras izriet no šādiem darījumiem;
 - (d) grāmatvedības vai finanšu darījumu uzskaites pārbaudes, kas rūpīgas pārbaudes izdarīšanas brīdī liecina, ka dokumenti, kuri atrodas maksājumu aģentūras rīcībā un pamato atbalsta maksājumu saņēmējam, ir pareizi.
2. Kad uzņēmumiem jāveic īpaša krājumu uzskaites saskaņā ar Savienības vai attiecīgās valsts noteikumiem, šādas uzskaites rūpīga pārbaude attiecīgos gadījumos ietver salīdzināšanu ar komercdokumentiem un vajadzības gadījumā – ar faktisko krājumu daudzumu.
3. Pārbaudāmo darījumu atlasē pilnībā ņem vērā radītā riska pakāpi.

77. pants

Piekluve komercdokumentiem

1. Par uzņēmumu atbildīgās personas vai trešā persona ierēdņiem, kuri ir atbildīgi par rūpīgo pārbaudi, vai personām, kas ir pilnvarotas to veikt viņu vārdā, nodrošina visu komercdokumentu un papildinformācijas sniegšanu. Elektroniski uzglabātos datus nodrošina, izmantojot atbilstīgu datu nesēju.
2. Ierēdņi, kuri ir atbildīgi par rūpīgo pārbaudi, vai personas, kas ir pilnvarotas to veikt viņu vārdā, var pieprasīt, lai viņiem iesniegtu 1. punktā minēto dokumentu izrakstus vai kopijas.

3. Gadījumos, kad saskaņā ar šo nodaļu veiktās rūpīgās pārbaudes laikā uzņēmuma kārtotie komercdokumenti tiek atzīti par rūpīgas pārbaudes vajadzībām nepiemērotiem, uzņēmumam tiek noteikts turpmāk kārtot uzskaiti atbilstīgi tās dalībvalsts prasībām, kas ir atbildīga par rūpīgo pārbaudi, neskarot pienākumus, kuri noteikti citās ar attiecīgo sektoru saistītās regulās.

Dalībvalstis nosaka datumu, no kura šāda uzskaitē ir jāievieš.

Gadījumos, kad visi saskaņā ar šo nodaļu rūpīgi pārbaudāmie komercdokumenti vai to daļa atrodas uzņēmumā, kas ietilpst tajā pašā uzņēmumu grupā, līgumsabiedrībā vai uzņēmumu apvienībā, kuras vadībai ir vienots pamats ar rūpīgi pārbaudāmo uzņēmumu, neatkarīgi no tā, vai tie atrodas Savienības teritorijā vai ārpus tās, uzņēmums dara minētos komercdokumentus pieejamus par rūpīgo pārbaudi atbildīgajiem ierēdņiem to dalībvalstu noteiktajā vietā un laikā, kas ir atbildīgas par rūpīgās pārbaudes veikšanu.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka ierēdņi, kuri atbild par rūpīgām pārbaudēm, ir tiesīgi izņemt komercdokumentus vai panākt to izņemšanu. Šīs tiesības ir izmantojamas, ievērojot attiecīgos valsts noteikumus, un tās neskar procesuālo noteikumu piemērošanu krimināllietās attiecībā uz dokumentu izņemšanu.

78. pants

Savstarpēja palīdzība

1. Dalībvalstis palīdz cita citai veikt šajā nodaļā paredzētās rūpīgās pārbaudes šādos gadījumos:

- (a) ja uzņēmums vai trešā persona veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī nekā tā, kurā ir veikts vai saņemts attiecīgās summas maksājums vai kurā tam vajadzētu būt veiktam vai saņemtam;
- (b) ja uzņēmums vai trešā persona veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī nekā tā, kurā atrodas rūpīgai pārbaudei vajadzīgie dokumenti un informācija.

Kopīgas rīcības, kas ietver savstarpējo palīdzību starp divām vai vairākām dalībvalstīm, var koordinēt Komisija.

2. Dalībvalstis nosūta Komisijai sarakstu ar uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību trešā valstī un kuriem attiecīgās summas maksājums ir veikts vai saņemts vai tam vajadzētu būt veiktam vai saņemtam minētajā dalībvalstī.
3. Ja uzņēmuma rūpīgai pārbaudei saskaņā ar 75. pantu un jo īpaši kontrolpārbaudēm saskaņā ar 76. pantu nepieciešama papildinformācija no citas dalībvalsts, var iesniegt īpašus rūpīgas pārbaudes pieprasījumus, kuros norāda pieprasījuma iemeslus.

Pieprasījumu par rūpīgu pārbaudi izpilda ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tā saņemšanas; rūpīgās pārbaudes rezultātus nekavējoties dara zināmus dalībvalstij, kas iesniegusi pieprasījumu.

79. pants

Programmas

1. Dalībvalstis izstrādā programmas rūpīgajām pārbaudēm, kas saskaņā ar 75. pantu jāveic nākamajā rūpīgo pārbaudžu periodā.
2. Katru gadu līdz 15. aprīlim (neieskaitot) dalībvalstis nosūta Komisijai savu 1. punktā minēto programmu, kurā norāda:

- (a) rūpīgi pārbaudāmo uzņēmumu skaitu un to sadalījumu pa sektoriem, pamatojoties uz summām, kuras uz tiem attiecas;
 - (b) programmas izstrādei pieņemtos kritērijus.
3. Ja astoņu nedēļu laikā Komisija nav darījusi zināmas savas piezīmes, dalībvalstis īsteno to izstrādātās un Komisijai nosūtītās programmas.
4. Šā panta 3. punktu *mutatis mutandis* piemēro dalībvalstu izdarītajiem programmu grozījumiem.
5. Komisija jebkurā posmā var pieprasīt konkrētas uzņēmumu kategorijas iekļaušanu kādas dalībvalsts programmā.
6. Uzņēmumus, kuru saņemto vai veikto maksājumu summa ir mazāka par 40 000 EUR, saskaņā ar šo nodaļu rūpīgi pārbauda tikai tādu īpašu iemeslu dēļ, kuri dalībvalstīm jānorāda savā gada programmā, kas minēta 1. punktā, vai Komisijai jānorāda jebkurā ierosinātā minētās programmas grozījumā.

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 101. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem groza pirmajā daļā noteikto sliekšņvērtību.

80. pants ***Īpašie dienesti***

1. Par šīs nodaļas piemērošanas uzraudzību katrā dalībvalstī atbild īpašs dienests. Minētais dienests atbild jo īpaši par:
- (a) to, ka šajā nodaļā paredzētās rūpīgās pārbaudes veic šajā īpašajā dienestā tieši nodarbināti ierēdņi, vai
 - (b) citu dienestu ierēdņu veikto rūpīgo pārbaūžu koordinēšanu un vispārējo pārraudzību.
- Dalībvalstis turklāt var noteikt, ka rūpīgās pārbaudes, kas jāveic saskaņā ar šo nodaļu, sadala starp īpašo dienestu un citiem valsts dienestiem, ar noteikumu, ka par to koordinēšanu ir atbildīgs īpašais dienests.
2. Par šīs nodaļas piemērošanu atbildīgo dienestu vai dienestus organizē tā, lai tie būtu neatkarīgi no dienestiem vai dienestu nodaļām, kas atbild par maksājumiem un pirms tiem veiktajām rūpīgajām pārbaudēm.
3. Šā panta 1. punktā minētais īpašais dienests veic visus šajā nodaļā minēto uzdevumu veikšanai vajadzīgos pasākumus, un attiecīgā dalībvalsts tam uztic visas šajā nodaļā minēto uzdevumu veikšanai vajadzīgās pilnvaras.
4. Dalībvalstis pieņem attiecīgus pasākumus to fizisko vai juridisko personu sodīšanai, kuras nepilda šajā nodaļā paredzētos pienākumus.

81. pants ***Ziņojumi***

1. Līdz 1. janvārim (neieskaitot) pēc rūpīgo pārbaūžu perioda dalībvalstis nosūta Komisijai detalizētu ziņojumu par šīs nodaļas piemērošanu.
- Pirmajā daļā minētais ziņojums satur arī kopainu par 78. panta 3. punktā minētajiem īpašajiem rūpīgas pārbaudes pieprasījumiem un pēc šiem pieprasījumiem veiktās rūpīgās pārbaudes rezultātiem.

2. Dalībvalstis un Komisija regulāri apmainās ar viedokļiem par šīs nodaļas piemērošanu.

82. pants

Komisijas piekļuve informācijai un tās veiktās rūpīgās pārbaudes

1. Saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem Komisijas ierēdņiem ir pieejami visi dokumenti, kas sagatavoti, lai veiktu šajā nodaļā paredzētās rūpīgās pārbaudes, vai kas sagatavoti pēc minētajām pārbaudēm, kā arī visi dati, tostarp datu apstrādes sistēmās uzglabātie dati. Minētos datus nodrošina pēc pieprasījuma, izmantojot atbilstīgu datu nesēju.
2. Šīs regulas 75. pantā minētās rūpīgās pārbaudes veic dalībvalstu ierēdņi. Rūpīgajās pārbaudēs drīkst piedalīties Komisijas ierēdņi. Tie paši nedrīkst īstenot attiecīgās valsts ierēdņiem piešķirtās rūpīgās pārbaudes pilnvaras. Tomēr tiem ir piekļuve tām pašām telpām un tiem pašiem dokumentiem, kas pieejami dalībvalstu ierēdņiem.
3. Saskaņā ar 78. pantu veiktās rūpīgās pārbaudes gadījumā pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts ierēdņi drīkst ar pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts piekrišanu būt klāt pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī veiktās rūpīgās pārbaudes laikā un piekļūt tām pašām telpām un tiem pašiem dokumentiem, kam piekļūst šīs dalībvalsts ierēdņi.

Pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts ierēdņiem, kuri ir klāt pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī veikto rūpīgo pārbaudi laikā, ir jāspēj jebkurā laikā sniegt pierādījumu par savu oficiālo statusu. Rūpīgās pārbaudes vienmēr veic pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts ierēdņi.
4. Neskarot Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013, (*Euratom*, EK) Nr. 2988/95, (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un (ES) 2017/1939 noteikumus, gadījumos, kad attiecīgās valsts kriminālprocesa noteikumi paredz atsevišķu darbību veikšanu tikai valsts tiesību aktos īpaši noteiktiem ierēdņiem, šajās darbībās nepiedalās ne Komisijas ierēdņi, ne 3. punktā minētie dalībvalstu ierēdņi. Jebkurā gadījumā tie jo īpaši nepiedalās personu mājas apmeklējumos vai oficiālā personu nopratināšanā attiecīgās dalībvalsts krimināltiesību kontekstā. Tomēr tiem ir pieejama šādi iegūtā informācija.

83. pants

Īstenošanas pilnvaras

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredzēti šīs nodaļas vienādei piemērošanai vajadzīgie noteikumi, kas attiecas jo īpaši uz:

- (a) šīs regulas 75. pantā minētās rūpīgās pārbaudes veikšanu uzņēmumu atlases, rūpīgās pārbaudes intensitātes un laika plānojuma ziņā;
- (b) komercdokumentu saglabāšanu un uzglabājamo dokumentu vai reģistrējamo datu veidiem;
- (c) šīs regulas 78. panta 1. punktā minēto kopīgo rīcību veikšanu un koordinēšanu;
- (d) detalizētām norādēm un īpašām prasībām, kas attiecas uz pieprasījumu saturu, formu un iesniegšanas veidiem, paziņojuma saturu, formu un iesniegšanas veidiem un saistībā ar šo nodaļu pieprasītās informācijas iesniegšanu un apmaiņu;

- (e) publicēšanas nosacījumiem un veidiem vai īpašiem noteikumiem un nosacījumiem par to, kā Komisija valstu kompetentajām iestādēm izplata vai dara pieejamu informāciju, kas nepieciešama saistībā ar šo regulu;
- (f) 80. pantā minētā īpašā dienesta pienākumiem;
- (g) 81. pantā minēto ziņojumu saturu un jebkuru citu šajā nodaļā paredzēto paziņojumu saturu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

IV nodaļa

Ar nosacījumu sistēmu saistītā kontroles sistēma un sodi

84. pants

Ar nosacījumu sistēmu saistītā kontroles sistēma

1. Lai nodrošinātu, ka Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 11. pantā un attiecīgi Regulas (ES) Nr. 228/2013 IV nodaļā un Regulas (ES) Nr. 229/2013 IV nodaļā minētie atbalsta saņēmēji pilda Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 1. nodaļas 2. iedaļā minētos pienākumus, dalībvalstis izveido kontroles sistēmu.

Lai nodrošinātu atbilstību nosacījumu sistēmai, dalībvalstis drīkst izmantot savas pašreizējās administrācijas un kontroles sistēmas.

Minētās sistēmas ir saderīgas ar šā punkta pirmajā daļā minēto kontroles sistēmu.

Dalībvalstis katru gadu izskata pirmajā daļā minēto kontroles sistēmu, ņemot vērā sasniegtos rezultātus.

2. Šajā nodaļā piemēro šādas definīcijas:
 - (a) “prasība” ir katra atsevišķa Savienības tiesību aktos noteiktā pārvaldības prasība, kas ir noteikta ar kādu konkrētu tiesību aktu un pēc būtības atšķiras no visām pārējām prasībām tajā pašā tiesību aktā, kā minēts Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 11. pantā;
 - (b) “tiesību akts” ir katra atsevišķā direktīva un regula, kas minēta Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 11. pantā.
3. Dalībvalstis savā kontroles sistēmā, kas minēta 1. punktā:
 - (a) iekļauj pārbaudes uz vietas, kurās verificē to, kā saņēmēji pilda Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 1. nodaļas 2. iedaļā noteiktos pienākumus;
 - (b) ņemot vērā attiecīgās prasības, standartus, tiesību aktus vai nosacījumu sistēmas jomas, dalībvalstis var nolemt veikt pārbaudes, kas jau ir paredzētas kontroles sistēmās, kuras piemērojamas attiecīgajai prasībai, standartam, tiesību aktam vai nosacījumu sistēmas jomai, ar noteikumu, ka šādu pārbažu rezultativitāte ir vismaz līdzvērtīga a) apakšpunktā minēto pārbažu uz vietas rezultativitātei;
 - (c) lai veiktu a) apakšpunktā minētās pārbaudes uz vietas, tās attiecīgā gadījumā var izmantot tālizpēti vai platību uzraudzības sistēmu;

- (d) attiecībā uz a) apakšpunktā minētajām pārbaudēm, kas katru gadu jāveic, pamatojoties uz riska analīzi, izveido kontrolizlasi, kurā iekļauj nejaušības komponentu un aptver vismaz 1 % saņēmēju, kas saņem Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 1. nodaļas 2. iedaļā paredzēto atbalstu.

85. pants

Ar nosacījumu sistēmu saistītā administratīvo sodu sistēma

1. Dalībvalstis izveido sistēmu, kura paredz administratīvu sodu piemērošanu saņēmējiem, kuri minēti Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 11. pantā un kuri jebkurā attiecīgā kalendārā gada laikā neatbilst nosacījumu sistēmas noteikumiem, kas paredzēti minētās regulas III sadaļas 1. nodaļas 2. iedaļā (“sodu sistēma”).

Atbilstoši šai sistēmai pirmajā daļā minēto administratīvo sodu piemēro tikai tad, ja neatbilstība ir tieši uz attiecīgo saņēmēju attiecināmas darbības vai bezdarbības rezultāts un ja ir izpildīts viens vai abi no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

- (a) neatbilstība ir saistīta ar saņēmēja lauksaimniecisko darbību;
- (b) ir skarta saņēmēja saimniecības platība.

Tomēr attiecībā uz meža platībām pirmajā daļā minēto administratīvo sodu nepiemēro, ja par attiecīgo platību atbalsts saskaņā ar Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] 65. un 66. pantu nav pieprasīts.

2. Dalībvalstis savā sodu sistēmā, kas minēta 1. punktā:

- (a) iekļauj noteikumus par administratīvo sodu piemērošanu gadījumos, kad zeme attiecīgā kalendārā gada laikā vai attiecīgo gadu laikā tiek nodota citām personām. Šie noteikumi balstās uz taisnīgu un objektīvu par neatbilstībām piekritīgās atbildības sadali starp personām, kuras nodod zemi, un personām, kuras to pārņem.

Šajā punktā “nodošana” ir jebkāda veida darījums, ar ko lauksaimniecības zeme pārstāj būt tās personas rīcībā, kura nodod zemi;

- (b) neatkarīgi no 1. punkta var nolemt nepiemērot sodu katram saņēmējam par katru kalendāro gadu, ja soda summa nepārsniedz 100 EUR. Par konstatējumu un pienākumu veikt korektīvu rīcību paziņo saņēmējam;
- (c) paredz, ka administratīvs sods netiek uzlikts gadījumos, kad neatbilstību izraisījusi nepārvarama vara.

3. Administratīvā soda piemērošana neietekmē to izdevumu likumību un pareizību, uz kuriem tas attiecas.

86. pants

Soda aprēķināšana

1. Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 1. nodaļas 2. iedaļā paredzētos administratīvos sodus piemēro, samazinot vai izslēdzot no finansējuma minētās regulas minētajā iedaļā uzskaitīto maksājumu kopsummu, kas attiecīgajam saņēmējam ir piešķirta vai ir piešķirama saistībā ar atbalsta pieteikumiem, kurus tas iesniedzis vai iesniegs konstatējuma kalendārājā gadā.

Lai aprēķinātu minētos samazinājumus vai no finansējuma izslēdzamās summas, ņem vērā konstatētās neatbilstības smagumu, apmēru, pastāvīgumu, atkārtošanos vai tīšumu. Uzliktie sodi ir atturoši un samērīgi, un atbilstīgi šā panta 2. un 3. punktā norādītajiem kritērijiem.

2. Ja neatbilstība radusies nolaidības dēļ, samazinājuma procentuālais apmērs parasti ir 3 % no šā panta 1. punktā minētās maksājumu kopsummas.

Dalībvalstis var izveidot agrinās brīdināšanas sistēmu, kas piemērojama atsevišķiem neatbilstības gadījumiem, kuri rodas pirmo reizi un sava maznozīmīgā smaguma, apmēra un pastāvīguma dēļ nenoved pie maksājuma samazināšanas vai izslēgšanas. Ja vēlākā pārbaudē trīs secīgu kalendāro gadu laikā tiek konstatēts, ka neatbilstība nav novērsta, pirmajā daļā paredzēto samazinājumu piemēro ar atpakaļejošu spēku.

Tomēr neatbilstības, kas rada tiešu risku sabiedrības vai dzīvnieku veselībai, vienmēr izraisa maksājuma samazināšanu vai izslēgšanu.

Dalībvalstis Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] III sadaļas 1. nodaļas 3. iedaļā paredzētās lauksaimniecisko konsultācijas sistēmas ietvaros var paredzēt obligātu apmācību saņēmējiem, kuri saņēmuši agrīnu brīdinājumu.

3. Atkārtošanās gadījumā procentuālais samazinājums ir lielāks par to, ko piemēro par neatbilstību, kas pieļauta nolaidības dēļ un tiek sodīta pirmo reizi.
4. Tīšas neatbilstības gadījumā procentuālais samazinājums ir lielāks par to, ko atbilstīgi 3. punktam piemēro atkārtošanās gadījumā, tas var būt pat tik bargs kā pilnīga izslēgšana no maksājumiem, un to var piemērot vienu vai vairākus kalendāros gadus.
5. Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus dalībvalstīm un sodu sistēmas iedarbīgumu un atturošo efektu, Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar turpmākiem noteikumiem par sodu piemērošanu un aprēķināšanu.

87. pants

Summas, kas izriet no administratīvajiem sodiem par nosacījumu sistēmas neievērošanu

Dalībvalstis drīkst paturēt 20 % no summām, kas izriet no 86. pantā minētās samazināšanas un izslēgšanas piemērošanas.

V sadaļa

Kopīgie noteikumi

I NODAĻA

Informācijas nosūtīšana

88. pants

Informācijas paziņošana

1. Papildus Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] paredzētajiem noteikumiem dalībvalstis nosūta Komisijai šādu informāciju, deklarācijas un dokumentus:
 - (a) par akreditētām maksājumu aģentūrām un akreditētām koordinējošām struktūrām:
 - i) akreditācijas dokumentu,
 - ii) funkciju (akreditēta maksājumu aģentūra vai akreditēta koordinējošā struktūra),
 - iii) attiecīgā gadījumā – akreditācijas atsaukumu;
 - (b) par sertifikācijas struktūrām:
 - i) nosaukumu,
 - ii) adresi;
 - (c) par pasākumiem, kas saistīti ar fondu finansētām darbībām:
 - i) akreditētās maksājumu aģentūras vai akreditētās koordinējošās struktūras parakstītas izdevumu deklarācijas, ko izmanto arī kā maksājuma pieprasījumus, kopā ar vajadzīgo informāciju,
 - ii) attiecībā uz ELGF – finansējuma vajadzību aplēses, bet attiecībā uz ELFLA – atjauninātas aplēses par izdevumu deklarācijām, ko iesniedz gada laikā, un aplēses par izdevumu deklarācijām attiecībā uz nākamo finanšu gadu,
 - iii) akreditēto maksājumu aģentūru pārvaldības deklarāciju un gada pārskatus.

Akreditēto maksājumu aģentūru gada pārskatus, kas attiecas uz ELFLA izdevumiem, iesniedz par katru KLP stratēģisko plānu.

2. Dalībvalstis regulāri informē Komisiju par IV sadaļas II nodaļā minētās integrētās sistēmas piemērošanu. Komisija par šo tematu organizē viedokļu apmaiņu ar dalībvalstīm.

89. pants

Konfidencialitāte

1. Dalībvalstis un Komisija veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu tās informācijas konfidencialitāti, kura darīta zināma vai iegūta, veicot inspekcijas vai grāmatojumu noskaidrošanas pasākumus saskaņā ar šo regulu.

Uz minēto informāciju attiecas Regulas (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 8. pantā paredzētie noteikumi.

2. Neskarot valstu noteikumus tiesvedības jomā, IV sadaļas III nodaļā minētajā rūpīgajā pārbaudē savāktu informāciju aizsargā kā dienesta noslēpumu. To neizpauž nevienai personai, izņemot personas, kurām sakarā ar to pienākumiem dalībvalstīs vai Savienības iestādēs tā ir jāzina, lai varētu veikt minētos pienākumus.

90. pants ***Īstenošanas pilnvaras***

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka noteikumus par:

- (a) to, kādā formā, ar kādu saturu, cik bieži, kādos termiņos un kādā kārtībā Komisijai nosūta vai dara pieejamu šādu informāciju:
 - i) izdevumu deklarācijas un izdevumu aplēses un to atjauninājumus, tostarp piešķirtos ieņēmumus,
 - ii) maksājumu aģentūru pārvaldības deklarāciju un gada pārskatus,
 - iii) ziņojumus par pārskatu apliecināšanu,
 - iv) akreditēto maksājumu aģentūru, akreditēto koordinējošo struktūru un sertifikācijas struktūru nosaukumus un identifikācijas datus,
 - v) kārtību, kādā iegrāmatojami un izmaksājami fondu finansētie izdevumi,
 - vi) paziņojumi par finanšu korekcijām, ko dalībvalstis veikušas saistībā ar lauku attīstības intervencēm,
 - vii) informāciju par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 57. pantu;
- (b) kārtību, kādā organizējama informācijas un dokumentu apmaiņa starp Komisiju un dalībvalstīm, un informācijas sistēmu ieviešanu, tostarp ar šīm sistēmām apstrādājamo datu veidu, formu un saturu un šo datu uzglabāšanas noteikumus;
- (c) dalībvalstu paziņojumiem Komisijai par informāciju, dokumentiem, statistiku un ziņojumiem, kā arī par to paziņošanas termiņiem un metodēm.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

II nodaļa **Euro izmantošana**

91. pants ***Vispārēji principi***

1. Summas, kas norādītas Komisijas lēmumos, ar kuriem pieņem KLP stratēģiskos plānus, Komisijas saistību un maksājumu summas, dalībvalstu apliecinātās vai sertificētās izdevumu summas un summas dalībvalstu izdevumu deklarācijās izsaka un izmaksā euro.
2. Lauksaimniecības nozariskajos tiesību aktos noteiktās cenas un summas izsaka euro.
Tās piešķir vai iekasē euro dalībvalstīs, kuras ir pieņēmušas euro, un valsts valūtā dalībvalstīs, kuras euro nav pieņēmušas.

92. pants

Valūtas kurss un noteicošā diena

1. Dalībvalstīs, kuras nav pieņēmušas euro, 91. panta 2. punktā minētās cenas un summas konvertē valsts valūtā, izmantojot valūtas kursu.
2. Valūtas kursa noteicošā diena ir:
 - (a) attiecībā uz summām, ko iekasē vai piešķir tirdzniecībā ar trešām valstīm, – muitas importa vai eksporta formalitāšu nokārtošanas diena;
 - (b) visos pārējos gadījumos – tā notikuma diena, ar kuru tiek sasniegts darbības ekonomiskais mērķis.
3. Ja Regulā (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] paredzēto tiešo maksājumu saņēmējam veic valūtā, kas nav euro, dalībvalstīs euro izteikto atbalsta summu konvertē valsts valūtā, pamatojoties uz pēdējo Eiropas Centrālās bankas noteikto valūtas kursu pirms tā gada 1. oktobra, par kuru piešķirts atbalsts.

Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstīs pienācīgi pamatotos gadījumos var nolemt veikt valūtas konvertēšanu, pamatojoties uz vidējo valūtas kursu, ko Eiropas Centrālās bankas noteikusi mēnesī pirms tā gada 1. oktobra, par kuru piešķirts atbalsts. Dalībvalstīs, kas izvēlas minēto iespēju, minēto vidējo kursu nosaka un publicē pirms attiecīgā gada 1. decembra.
4. Attiecībā uz ELGF dalībvalstīs, kuras nav ieviesušas euro, izdevumu deklarāciju sagatavošanā piemēro to pašu valūtas kursu, ko tās izmantoja, lai veiktu maksājumus saņēmējiem vai saņemtu ieņēmumus, saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem.
5. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par minētajām noteicošajām dienām un izmantojamo valūtas kursu. Konkrēto noteicošo dienu nosaka, ņemot vērā šādus kritērijus:
 - (a) pēc iespējas drīzāku valūtas kursa korekciju faktisko piemērojamību;
 - (b) noteicošo dienu līdzību tādās pašās darbībās, kas veiktas tirgus organizācijas satvarā;
 - (c) noteicošo dienu sakarību attiecībā uz dažādām cenām un summām, kas saistītas ar tirgus organizāciju;
 - (d) pārbauci realizējamību un rezultativitāti attiecībā uz atbilstošu valūtas kursu piemērošanu.
6. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar noteikumiem par valūtas kursu, kas piemērojams, kad tiek sagatavotas izdevumu deklarācijas un kad maksājumu aģentūras kontos tiek reģistrētas valsts intervences darbības.

93. pants

Aizsardzības pasākumi un atkāpes

1. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem aizsargā Savienības tiesību aktu piemērošanu, ja to var apdraudēt ar valsts valūtu saistīta ārkārtēja monetāra rakstura prakse. Ar minētajiem īstenošanas aktiem var atkāpties no spēkā esošajiem noteikumiem vienīgi uz laiku, kas noteikti nepieciešams.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Par pirmajā daļā minētajiem pasākumiem nekavējoties informē Eiropas Parlamentu, Padomi un dalībvalstis.

2. Ja ārkārtēja monetāra rakstura prakse attiecībā uz valsts valūtu var apdraudēt Savienības tiesību aktu piemērošanu, Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 100. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar atkāpēm no šīs nodaļas noteikumiem, šādos gadījumos:
 - (a) ja valsts izmanto nepieņemamus maiņas paņēmienus, piemēram, vairākus valūtas kursus, vai izmanto barterlīgumus,
 - (b) ja valstīm ir valūtas, kuras nav kotētas oficiālos ārvalstu valūtas tirgos, vai ja šo valūtu tendence var radīt tirdzniecības izkropļojumus.

94. pants

Euro izmantošana dalībvalstīs, kas nav ieviesušas euro

1. Ja dalībvalsts, kas nav pieņēmusi euro, nolemj izdevumus, ko rada lauksaimniecības nozariskie tiesību akti, maksāt euro, nevis attiecīgās valsts valūtā, šī dalībvalsts veic pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka euro izmantošana nerada sistemātiskas priekšrocības salīdzinājumā ar valsts valūtas izmantošanu.
2. Plānotos pasākumus dalībvalsts paziņo Komisijai pirms to stāšanās spēkā. Šie pasākumi stājas spēkā tikai tad, kad Komisija ir paziņojusi savu piekrišanu.

III nodaļa

Ziņojumi

95. pants

Gada finanšu ziņojums

Komisija katru gadu, kas seko budžeta gadam, līdz septembra beigām sagatavo finanšu ziņojumu par fondu pārvaldību iepriekšējā finanšu gadā un iesniedz to Eiropas Parlamentam un Padomei.

IV nodaļa

Pārredzamība

96. pants

Ar saņēmējiem saistītās informācijas publicēšana

1. Saskaņā ar [Regulas (ES) .../... [KNR] 44. panta 3.–5. punktu] un šā panta 2., 3. un 4. punktu dalībvalstis nodrošina fondu saņēmēju saraksta ikgadēju *ex post* publicēšanu.
2. ELFLA un ELGF atbalsta saņēmējiem attiecīgā gadījumā piemēro [Regulas (ES) .../... [KNR] 44. panta 3.–5. punktu]; tomēr summas, kas atbilst valsts iemaksai un līdzfinansējuma likmei, kas paredzētas minētās regulas 44. panta 3. punkta h) un i) apakšpunktā, uz ELGF neattiecas.
3. Šajā pantā:
 - “darbība” ir pasākums vai intervence;

- “atrašanās vieta” ir pašvaldība, kurā saņēmējs dzīvo vai ir reģistrēts, un pasta indekss vai tā daļa (ja pieejams), pēc kā nosaka pašvaldību.
4. Minētās regulas 44. panta 3.–5. punktā minēto informāciju dara pieejamu vienā tīmekļa vietnē katrā dalībvalstī. Tā ir pieejama divus gadus no sākotnējās publicēšanas dienas.
- Regulas (ES) .../... [KNR] 44. panta 3. punkta a) un b) apakšpunktā minēto informāciju dalībvalstis nepublicē, ja atbalsta summa, ko saņēmējs saņēmis vienā gadā, nepārsniedz 1250 EUR.

97. pants

Saņēmēju informēšana par tādu datu publicēšanu, kas uz tiem attiecas

Dalībvalstis informē saņēmējus par to, ka viņu dati tiks publicēti saskaņā ar 96. pantu un ka Savienības finanšu interešu aizsardzības nolūkā šos datus var apstrādāt Savienības un dalībvalstu revīzijas un izmeklēšanas struktūras.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 prasībām attiecībā uz personas datiem dalībvalstis informē saņēmējus par viņu tiesībām, kas paredzētas minētajā regulā, un par procedūrām, kas piemērojamas minēto tiesību izmantošanai.

98. pants

Īstenošanas pilnvaras

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz noteikumus par:

- (a) 96. un 97. pantā paredzētās publicēšanas formu, arī par informācijas pasniegšanu sadalījumā pa pasākumiem vai intervencēm, un paredzētās publicēšanas termiņiem;
- (b) 97. panta vienādu piemērošanu;
- (c) sadarbību starp Komisiju un dalībvalstīm.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 101. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

V nodaļa

Personas datu aizsardzība

99. pants

Personas datu apstrāde un aizsardzība

- 1. Neskarot 96.–98. pantu, dalībvalstis un Komisija vāc personas datus nolūkā īstenot to attiecīgos pārvaldības, kontroles, revīzijas, uzraudzības un izvērtēšanas pienākumus, kas noteikti šajā regulā, un jo īpaši tos, kas noteikti II sadaļas II nodaļā, III sadaļas III un IV nodaļā, IV sadaļā un V sadaļas III nodaļā, kā arī statistikas vajadzībām, un neapstrādā šos datus veidā, kas ar minēto nolūku nav saderīgs.
- 2. Ja personas datus apstrādā uzraudzības un izvērtēšanas mērķiem saskaņā ar Regulu (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula], kā arī statistikas vajadzībām, šos datus padara anonīmus un apstrādā tikai agregētā veidā.
- 3. Personas datus apstrādā saskaņā ar Regulām (EK) Nr. 45/2001 un (ES) 2016/679. Jo īpaši šādus datus neuzglabā veidā, kas ļauj identificēt datu subjektus ilgāku laiku, nekā tas ir vajadzīgs mērķiem, kādiem tie ir vākti vai kādiem tie ir turpmāk

apstrādāti, ņemot vērā minimālos uzglabāšanas periodus, kas noteikti piemērojamajos valstu un Savienības tiesību aktos.

4. Dalībvalstis informē datu subjektus par to, ka valsts un Savienības struktūras var apstrādāt viņu personas datus saskaņā ar 1. punktu un ka šajā sakarā datu subjektiem ir datu aizsardzības tiesības, kas paredzētas Regulās (EK) Nr. 45/2001 un (ES) 2016/679.

VI sadaļa

Deleģēti akti un īstenošanas akti

100. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 10., 15., 21., 36., 38., 39., 42., 45., 50., 52., 53., 58., 62., 72., 74., 79., 86., 92., 93. un 103. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz septiņu gadu laikposmu no šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu, vēlākais, deviņus mēnešus pirms septiņu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu, vēlākais, trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 10., 15., 21., 36., 38., 39., 42., 45., 50., 52., 53., 58., 62., 72., 74., 79., 86., 92., 93. un 103. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģēta akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas paredzēti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar 10., 15., 21., 36., 38., 39., 42., 45., 50., 52., 53., 58., 62., 72., 74., 79., 86., 92., 93. un 103. pantu, stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

101. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, ko sauc Lauksaimniecības fondu komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
10., 11., 15., 16., 19., 21., 24., 30., 37., 38., 39., 40., 42., 45., 50., 51., 52., 53., 56., 57., 58., 62., 73., 83., 90., 93. un 98. panta piemērošanas vajadzībām attiecībā uz tiešo maksājumu intervencēm, lauku attīstības intervencēm un tirgu kopīgo organizāciju Komisijai attiecīgi palīdz Lauksaimniecības fondu komiteja, Kopējās lauksaimniecības politikas komiteja, kas izveidota ar Regulu (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula], un Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komiteja, kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 1308/2013.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

VII sadaļa Nobeiguma noteikumi

102. pants

Atcelšana

1. Regulu (ES) Nr. 1306/2013 atceļ.

Tomēr:

- (a) Regulas (ES) Nr. 1306/2013 5. pantu, 7. panta 3. punktu, 9. pantu, 34. pantu, 35. panta 4. punktu, 36., 37., 38., 43., 51., 52., 54., 110. un 111. pantu un attiecīgos īstenošanas un deleģēšanas noteikumus attiecībā uz ELGF turpina piemērot izdevumiem, kas radušies, un maksājumiem, kas veikti 2020. lauksaimniecības finanšu gadā un pirms tam, un attiecībā uz ELFLA – izdevumiem, kas radušies, un maksājumiem, kas veikti par lauku attīstības programmām, kuras Komisija apstiprinājusi saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1305/2013;
- (b) Regulas (ES) Nr. 1306/2013 69. pantu turpina piemērot izdevumiem, kas radušies, un maksājumiem, kas veikti par darbībām, kuras īsteno saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1307/2013, un lauku attīstības programmām, kuras Komisija apstiprinājusi saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1305/2013, un par citiem KLP pasākumiem, kuri noteikti Regulas (ES) Nr. 1306/2013 II sadaļas I nodaļā un īstenoti pirms šīs regulas, Regulas (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula] un ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES).../...³⁷ grozītās Regulas (ES) Nr. 1308/2013 spēkā stāšanās dienas.

2. Atsauces uz atceltajām regulām uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar pielikumā doto atbilstības tabulu.

103. pants

Pārejas pasākumi

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 101. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu vajadzības gadījumā papildina ar atkāpēm no šajā regulā paredzētajiem noteikumiem un šo noteikumu papildinājumiem.

104. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.
2. Tomēr 7., 10. 18., 19., 35., 36., 37. 38., 39., 40., 43., 51., 52., 53. un 54. pantu attiecībā uz ELGF piemēro izdevumiem, kas veikti no 2020. gada 16. oktobra, un attiecībā uz ELFLA – izdevumiem, kas veikti saskaņā ar Regulu (ES) .../... [KLP stratēģisko plānu regula].

³⁷

Eiropas Parlamenta un Padomes [...] Regula (ES) .../... (OV L [...], [...], [...], lpp.).

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1,1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1,2. Attiecīgā(-ās) rīcībpolitikas joma(-as) *ABM/ABB* struktūrā
- 1,3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1,4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1,5. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1,6. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2,1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2,2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2,3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3,1. Attiecīgā(-ās) daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija(-as) un budžeta izdevumu pozīcija(-as)
- 3,2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3,2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
 - 3,2.2. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3,2.3. *Trešo personu iemaksas*
- 3,3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma nosaukums

- a) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013;
- b) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013;
- c) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām, Regulu (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību, Regulu (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem, un Regulu (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām.

1.2. Attiecīgā(-ās) rīcībpolitikas joma(-as) (programmu kopums)

8. programmu kopums – Lauksaimniecības politika un jūrlietu politika, ietilpst 2021.–2027. gadam izveidotās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 3. izdevumu kategorijā “Dabas resursi un vide”

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

- ☐ jaunu darbību, kas balstās uz iepriekš veiktu izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību³⁸
- ☒ spēkā esošas darbības turpināšanu
- ☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu /jaunu darbību

1.4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.4.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

- Līguma par Eiropas Savienības darbību 39. pantā izklāstītie kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķi ir:
- a) celt lauksaimniecības ražīgumu (cita starpā ar tehnikas attīstību un ražošanas faktoru optimālu izmantojumu);
- b) šādi panākt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem (cita starpā palielinot ienākumus);
- c) stabilizēt tirgus;
- d) nodrošināt piedāvāto produktu pieejamību tirgū un
- e) panākt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām.

³⁸

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

Šie mērķi ir pielāgoti un formulēti atbilstoši 1.4.2. iedaļā minētajām problēmām, lai liktu uzsvāru uz Komisijas 10 prioritātēm 2015.–2019. gadam un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem, un, lai sasniegtu iepriekšminēto, priekšlikumos ir noteikts tiesiskais regulējums 2021.–2027. gada kopējai lauksaimniecības politikai – vienkāršākam, viedākam, modernam un ilgtspējīgākam KLP.

- 1.4.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

Tā kā galvenās problēmas, ar ko saskaras ES lauksaimniecība un lauku apvidi, ir globālas pārrobežu problēmas, ir jāīsteno kopēja politika ES mērogā. KLP minētās problēmas risina:

- izmantojot ienākumu drošības tīklu – atbalsta sistēmu, kas balsta uzturdrošību un ļauj izvairīties no iespējamām konkurences kropļojumiem, – un tādējādi nodrošinot vienotu tirgu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus;
- veicinot ES lauksaimniecības sektora noturību, kas vajadzīga, lai izmantotu globalizācijas dotās iespējas, un
- ar KLP vidisko arhitektūru pievērsties svarīgiem ilgtspējas nodrošināšanas problēmu aspektiem, piemēram, klimata pārmaiņām, ūdens izmantojumam, gaisa kvalitātei un bioloģiskajai daudzveidībai.

Citās jomās spēcīga ES dimensija ir jāapvieno ar lielāku subsidiaritāti. Pie šīm jomām pieder pārtikas nekaitīgums (piemēram, standartu saskaņošana), lauku apvidu problēmas (dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgs lauku iedzīvotāju bezdarba līmenis), vāji attīstīta lauku infrastruktūra un pakalpojumi, pētniecības un inovācijas nepilnības, kā arī problēmas, kas saistītas ar pārtikas kvalitāti, sabiedrības veselību un uzturu. Atbilstoša ES līmeņa reakcija uz šīm problēmām noved pie lietderīgākas un efektīvākas rīcības tad, ja to papildina lielāka elastība dalībvalstu līmenī.

- 1.4.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Pamatojoties uz pašreizējā politiskā regulējuma izvērtējumu, plašu apspriešanos ar ieinteresētajām personām, kā arī nākotnes problēmu un vajadzību analīzi, tika veikts visaptverošs ietekmes novērtējums. Sīkākas ziņas atrodamas ietekmes novērtējumā un paskaidrojuma rakstā, kas pievienoti tiesību aktu priekšlikumiem.

- 1.4.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Lielākoties attiecībā uz KLP būtiska sinerģija un vienkāršošana tiks panākta, ELGF un ELFLA finansētu intervencu īstenošanu iekļaujot vienā stratēģiskā satvarā – KLP stratēģiskajā plānā. Tiks saglabātas dalībvalstīs jau izveidotās struktūras, bet pārvaldības un kontroles noteikumi tiks vienkāršoti un pielāgoti konkrētām intervencēm, ko īsteno dalībvalstīs.

KLP saglabā spēcīgu sinerģiju ar klimata un vides rīcībpolitikām, ar pārtikas nekaitīgumu un veselību saistītiem jautājumiem, digitalizācijas programmu lauku apvidos un bioekonomiku, zināšanām un inovāciju, paplašināšanās un kaimiņattiecību politiku, tirdzniecības un attīstības politiku, programmu *Erasmus+*.

KLP darbosies sinerģijā ar citām ES rīcībpolitikām un fondiem, piemēram, rīcībām, ko īsteno Eiropas strukturālo un investīciju fondu, fonda *InvestEU*, devītās

pētniecības pamatprogrammas, kā arī ar vidi un klimatu saistītu rīcībpolitiku satvarā un papildinās minētās rīcībpolitikas un fondus. Vajadzības gadījumā tiks ieviesti kopīgi noteikumi ar mērķi palielināt fondu saskaņotību un savstarpējo papildināšanos, vienlaikus nodrošinot, ka tiek ņemta vērā minēto rīcībpolitiku specifika.

Sinergija ar pētniecības pamatprogrammu (PP) tiks nodrošināta 9.PP programmu kopumā “Pārtika un dabas resursi”, kura mērķis ir lauksaimniecības un pārtikas sistēmas padarīt pilnīgi drošas, ilgtspējīgas, noturīgas, cirkulāras, daudzveidīgas un novatoriskas. KLP veidos vēl ciešākas saiknes ar ES pētniecības un inovācijas politiku, jo par vienu no KLP prioritātēm kļūs bioekonomika. Programmu kopumā “Pārtika un dabas resursi” uzsvars tiek likts arī uz digitālās revolūcijas sniegto labumu izmantošanu, tāpēc pētniecības un inovācijas darbības veicinās lauksaimniecības un lauku apvidu digitalizāciju.

Tiesību aktu priekšlikumi, uz kuriem attiecas šis finanšu pārskats, būtu jāskata plašākā kontekstā ar priekšlikumu par Kopīgo noteikumu regulu, ar ko izveido vienotu satvaru ar kopīgiem noteikumiem par tādiem fondiem kā ELFLA, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds un citi. Minētā satvara regula būtiski palīdzēs mazināt administratīvo slogu, lietderīgi izlietot ES līdzekļus un vienkāršošanu ieviest praksē.

1.5. Ilgums un finansiālā ietekme

☒ ierobežots ilgums

- ☒ spēkā no 01.01.2021. līdz 31.12.2027.
- ☒ finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no 2021. līdz 2027. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no 2021. līdz 2027. gadam un pēc tam.

☒ **beztermiņa** – priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām, Regulu (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību, Regulu (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem, un Regulu (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām.

- Īstenošana no 2021. budžeta gada.

1.6. Plānotie pārvaldības veidi³⁹

☒ Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☒ ko veic izpildaģentūras.

☒ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

³⁹

Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļvietnē: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

- ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, ja tie sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ struktūrām, kuru darbību reglamentē dalībvalsts privāttiesības, kurām ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuras sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības KĀDP jomā, kāda tā paredzēta Līguma par Eiropas Savienību V sadaļā, un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, iedaļā "Piezīmes" sniedziet papildu informāciju.*

Piezīmes

Nav paredzētas būtiskas izmaiņas salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, t. i., lielāko daļu izdevumu, uz kuriem attiecas KLP tiesību aktu priekšlikumi, pārvaldīs kopā ar dalībvalstīm. Tomēr ļoti neliela daļa arī turpmāk paliks Komisijas īstenotā tiešā pārvaldībā.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Tiks izveidots veikuma, uzraudzības un izvērtēšanas satvars, kura mērķis ir:

- a) novērtēt KLP ietekmi, lietderību, efektivitāti, nozīmību, saskanību un ES pievienoto vērtību;
- b) noteikt starpposma mērķrādītājus un mērķrādītājus KLP stratēģisko plānu konkrētajiem mērķiem;
- c) uzraudzīt progresu, kas panākts KLP stratēģisko plānu mērķrādītāju sasniegšanā;
- d) novērtēt KLP stratēģiskajos plānos ietvertu intervenču ietekmi, lietderību, efektivitāti, nozīmību un saskanību;
- e) atbalstīt kopīgas mācīšanās procesu, kas saistīts ar uzraudzību un izvērtēšanu.

Vadošā iestāde un uzraudzības komiteja uzraudzīs KLP stratēģisko plānu īstenošanu un progresu, kas panākts KLP stratēģisko plānu mērķrādītāju sasniegšanā.

Gada veikuma ziņojumi

Līdz 2023. gada 15. februārim un katra nākamā gada 15. februārim līdz 2030. gadam (ieskaitot) dalībvalstis iesniedz Komisijai gada veikuma ziņojumus par KLP stratēģiskā plāna īstenošanu iepriekšējā finanšu gadā. Šajos ziņojumos, atsaucoties uz finanšu datiem, izlaidi un rezultātu rādītājiem, izklāsta svarīgāko kvalitatīvo un kvantitatīvo informāciju par KLP stratēģiskā plāna īstenošanu. Tajos iekļauj arī informāciju par faktisko izlaidi, faktiskajiem izdevumiem, faktiskajiem rezultātiem un attālumu līdz attiecīgajiem mērķrādītājiem.

Nosūtītie dati attiecas uz rādītāju vērtībām, kas sasniegtas daļēji un pilnīgi īstenotās intervencēs. Ziņojumos sniedz arī kopsavilkumu par KLP stratēģiskā plāna īstenošanu iepriekšējā finanšu gadā, par problēmām, kas ietekmē KLP stratēģiskā plāna veikumu, jo īpaši rada novirzes no starpposma mērķrādītājiem, par to iemesliem un, attiecīgā gadījumā, veiktajiem pasākumiem.

Komisija, pamatojoties uz gada veikuma ziņojumos sniegto informāciju, veic ikgadējo veikuma izskatīšanu un ikgadējo veikuma noskaidrošanu.

KLP stratēģiskā plāna izvērtēšana

Lai noteiktu vajadzības, kas jāapmierina ar KLP stratēģisko plānu, dalībvalstis veic *ex ante* izvērtējumus, tostarp analizē attiecīgā KLP stratēģiskā plāna stiprās un vājās puses, iespējas un draudus.

KLP stratēģisko plānu izvērtējumus dalībvalstis veic, lai uzlabotu plānu struktūras kvalitāti un īstenošanu, kā arī lai novērtētu to lietderību, efektivitāti, nozīmību, saskanību, ES pievienoto vērtību un ietekmi attiecībā uz to ieguldījumu KLP vispārīgo un konkrēto mērķu sasniegšanā.

Veikuma novērtējums, ko sagatavo Komisija

Komisija izveido KLP daudzgadu izvērtēšanas plānu, par kura izpildi ir atbildīga Komisija.

Komisija sagatavo vidusposma izvērtējumu, kurā, ņemot vērā VII pielikumā noteiktos rādītājus, izskata fondu lietderību, efektivitāti, nozīmību, saskanību un ES pievienoto vērtību. Komisija var izmantot visu relevanto informāciju, kas jau ir pieejama saskaņā ar Finanšu regulas 128. pantu.

Komisija veic retrospektīvu izvērtēšanu, kurā izskata fondu lietderību, efektivitāti, nozīmību, saskanību un ES pievienoto vērtību.

Pamatojoties uz pierādījumiem, kas sniegti KLP izvērtējumos, tostarp KLP stratēģisko plānu izvērtējumos, kā arī uz citiem relevantiem informācijas avotiem, Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei sākotnējo ziņojumu par šā panta īstenošanu, tostarp par KLP snieguma pirmajiem rezultātiem. Otro ziņojumu, kurā iekļauts KLP veikuma novērtējums, iesniedz līdz 2031. gada 31. decembrim.

Uz rādītāju pamatkopumu balstīta ziņošana

Balstoties uz dalībvalstu sniegto informāciju, Komisija ziņo par progresu, kas panākts konkrēto mērķu sasniegšanā visā plānošanas periodā, un šim nolūkam izmanto rādītāju pamatkopumu.

Komisija saskaņā ar ziņošanas prasību, kas tai noteikta Finanšu regulas 38. panta 3. punkta e) apakšpunkta i) punktā, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei minētajā pantā norādīto informāciju par veikumu, ko mēra, izmantojot rādītāju pamatkopumu.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosinātā(-o) pārvaldības veida(-u), finansējuma apgūšanas mehānisma, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

KLP galvenokārt īsteno dalītā pārvaldībā ar dalībvalstīm. Dalībvalstīs jau izveidotās pārvaldības struktūras, proti, maksājumu aģentūras un sertifikācijas struktūras, ir pierādījušas savas spējas rezultatīvi aizsargāt ES budžetu un nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību. Tas, ka pēdējos gados KLP kļūdu īpatsvars ir saglabājies zems, liecina, ka dalībvalstu izveidotās pārvaldības un kontroles sistēmas darbojas pienācīgi un nodrošina pamatotu pārliecību.

Jaunajā KLP īstenošanas modelī tas ir atzīts, piešķirot dalībvalstīm lielāku subsidiaritāti pieņemt lēmumus par kontroles sistēmām un pārvaldīt jau izveidotās kontroles sistēmas un Savienības līmenī nosakot vispārīgāku noteikumu kopumu. Turklāt saskaņā ar budžeta plānošanas stratēģiju, kuras centrā ir rezultāti un uz veikumu balstīti maksājumi, KLP maksājumu attiecināmību sasaistīs ar faktisko īstenošanu praksē. Tāpēc tiesību aktu priekšlikumos par KLP laikposmam pēc 2020. gada iekļautā finanšu pārvaldības un garantijas modeļa centrā ir veikums.

Jaunā perioda kontroles stratēģija būs pilnībā saskaņota ar vienotas revīzijas pieeju, un tas nodrošinās to, ka akreditētas maksājumu aģentūras un sertifikācijas struktūras nodrošinās nepieciešamo pārliecību. Komisija pievērsīs īpašu uzmanību izveidoto pārvaldības sistēmu darbības rezultativitātei un veikuma ziņojumu uzticamībai. Tāpat kā patlaban, perioda sākumā tiks sagatavota revīzijas stratēģija un būs arī daudzgadu darba programma.

Īsāk sakot, Komisija pārliecināsies, ka dalībvalstīs izveidotās pārvaldības sistēmas darbojas rezultatīvi, atlīdzinās maksājumus, ko veikušas akreditētās maksājumu

aģentūras, un veiks ikgadējo veikuma noskaidrošanu, kurā novērtēs izlaidi, kādu ziņojumā uzrādījušas dalībvalstis.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto(-ajām) iekšējās kontroles sistēmu(-ām)*

KLP ir vairāk nekā septiņi miljoni saņēmēju, kas saņem atbalstu no daudzām dažādām atbalsta shēmām. Kļūdu īpatsvara samazināšanās tendence KLP jomā liecina par stabilām un uzticamām pārvaldības un kontroles sistēmām maksājumu aģentūrās.

Līdz šim KLP tika īstenota saskaņā ar sīki izstrādātiem attiecināmības noteikumiem, kurus piemēroja saņēmējiem, un tā rezultātā palielinājās sarežģītība, administratīvais slogs un kļūdu risks. Pārvaldības un kontroles sistēmas izmaksas, kas rodas saistībā ar šā riska mazināšanu, tiek uzskatītas par savā ziņā nesamērīgām.

KLP tiesību aktu paketē laikposmam pēc 2020. gada atbilstības elements ir ievērojami samazināts, bet veikumam pievērstā uzmanība – palielināta. No ES noteikumiem izrietošie pienākumi ir jāizpilda dalībvalstīm, kam savukārt būtu jāievieš pienācīga pārvaldības un kontroles sistēma. Dalībvalstīm būs lielāka rīcības brīvība izstrādāt shēmas un pasākumus, kas labāk pielāgoti reālajai situācijai valstī. Tāpēc KLP finansējuma piešķiršanas nosacījums būs stratēģiska politikas īstenošana ceļā uz kopīgajiem mērķiem, kas noteikti ES līmenī. KLP plāns būs dalībvalstu un Komisijas vienošanās, kurā tiks noteikta un apstiprināta 7 gadu stratēģija, mērķrādītāji, intervences un plānotie izdevumi.

Priekšlikumā regulai par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību līdzšinējā kārtība ir pielāgota šim jaunajam īstenošanas modelim, tajā pašā laikā saglabājot labi funkcionējošās pārvaldības struktūras (maksājumu aģentūras un sertifikācijas struktūras). Tāpat kā patlaban, arī turpmāk katras maksājumu aģentūras vadītājam katru gadu būs jāiesniedz pārvaldības deklarācija, kas attiecas uz pārskatu pilnīgumu, pareizumu un patiesumu, pārvaldības sistēmu pienācīgu darbību, tostarp ES pamatprasību izpildi, un veikuma ziņojumu uzticamību. Neatkarīgai revīzijas struktūrai (sertifikācijas struktūra) ir jāsniedz atzinums par šiem elementiem.

Ja dalībvalsts izlaide neatbilst norunātajiem standartiem, izdevumi tiks samazināti. Joprojām tiks veiktas atbilstības revīzijas ar mērķi izvērtēt pārvaldības sistēmu darbību. Komisija turpinās revidēt lauksaimniecības izdevumus, izmantojot uz risku balstītu pieeju, lai nodrošinātu, ka tās revīzijas tiek veiktas jomās, kurās risks ir visaugstākais, saskaņā ar vienotas revīzijas principu. Turklāt pastāv skaidri mehānismi, ar kuriem maksājumus uz laiku aptur gadījumos, kad konstatēti nopietni trūkumi pārvaldības sistēmās vai būtiskas veikuma nepietiekamības tendences.

Galvenais jaunajā periodā paredzamais risks ir šāds: tā kā konkrēti sīki izstrādāti noteikumi par to, kā dalībvalstīs maksājumu aģentūru līmenī būtu jāizveido pārvaldības un kontroles sistēma, tiks atviegloti, gadījumos, kad dalībvalstu noteiktie attiecināmības noteikumi netiks ievēroti, var ciest Komisijas reputācija. Jāuzsver, ka Komisija pārliecināsies, ka pārvaldības sistēmas ir ieviestas un izlaide un rezultāti tiek sasniegti. Atbilstoši uz rezultātiem vērstai budžeta plānošanai Komisija galveno uzmanību pievērsīs politikas devumam.

2.2.3. *Pārbaužu izmaksas un to lietderības pamatojums (attiecība “kontroles izmaksas ÷ attiecīgo pārvaldīto fondu vērtība”), un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas un programmas slēgšanas brīdī)*

Sagaidāms, ka jaunais KLP īstenošanas modelis būtiski samazinās kontroļu izmaksas gan dalībvalstīm, gan saņēmējiem.

ES līmeņa prasības ir būtiski samazinātas un noteiktas dalībvalstu līmenī, kurām šī iespēja būtu jāizmanto, lai pielāgotu saņēmēju izpildāmos pienākumus konkrētajiem valsts vai reģionālajiem apstākļiem.

Dalībvalstis noteiks pārvaldības un kontroles sistēmu vienkāršotā ES satvarā, kas noteikts tiesību aktu priekšlikumos. Integrētā administrācijas un kontroles sistēma (IAKS), kas attiecas uz aptuveni 88 % KLP maksājumu, tiks saglabāta, taču konkrēti elementi, kas līdz šim bija noteikti ES līmenī, tiks atstāti dalībvalstu ziņā. Tāpēc kontroļu intensitāte un tvērums, kas ir galvenais izmaksu veicinātājs, vairs netiek noteikti ES līmenī.

Lai koncentrētos uz veikumu, ir vajadzīga stabila un uzticama ziņošanas sistēma, kam, kā minēts iepriekšējās iedaļās, tiks veiktas neatkarīgas revīzijas. Taču nav sagaidāms, ka tas būtiski ietekmēs dalībvalstu administratīvo slogu, jo vairums izlaides rādītāju jau tagad ir pieejami akreditētajās maksājumu aģentūrās.

Dalībvalstīm būs iespējas vienkāršot un samazināt administratīvo slogu, kas saistīts ar KLP pārvaldību un kontroli, jo tās varēs pielāgot saņēmējiem piemērojamās attiecināmības noteikumus un izlemt, kāds būtu vispiemērotāko kontroles veidu (nav universāla veida). Kā norādīts KLP tiesību aktu priekšlikumiem pievienotā ietekmes novērtējuma nodaļā par vienkāršošanu, nav gaidāms, ka jaunās KLP īstenošanas izmaksas būs augstākas (patlaban 3,6 %), pat ņemot vērā pastiprināto uzmanību uz ziņošanu par veikumu.

Runājot par gaidāmo kļūdu līmeni, jānorāda, ka saskaņā ar jauno īstenošanas modeli izdevumu attiecināmība tiek novērtēta pēc sasniegtās izlaides. Tāpēc kļūdas netiks aprēķinātas attiecībā uz atsevišķu darījumu likumību un pareizību, bet gan attiecībā uz sasniegto izlaides līmeni salīdzinājumā ar atlīdzināmajiem izdevumiem. Lai turpinātu aizsargāt ES budžetu, izdevumi, kuriem nav atbilstošas izlaides, ikgadējā veikuma noskaidrošanā tiks samazināti.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Norādīt esošos vai paredzētos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Tiesību aktu paketē ir paredzēts, ka dalībvalstis, novēršot, konstatējot un labojot pārkāpumus un krāpšanu, nodrošina rezultatīvu aizsardzību pret krāpšanu, jo īpaši jomās, kurās risks ir augstāks. Dalībvalstīm ir jāuzliek iedarbīgi, atturoši un samērīgi sodi, kas noteikti Savienības vai valsts tiesību aktos, un jāatgūst nelikumīgi izmaksātās summas ar procentiem.

Šīs ES pamatprasības ir daļa no pārvaldības sistēmām, ko revidēs sertifikācijas struktūras un atbilstoši uz risku balstītai pieejai arī Komisija, ievērojot vienotas revīzijas principu.

Atbilstoša sīkāka informācija tiks sniegta pārskatītajā AGRI ĢD krāpšanas apkarošanas stratēģijā. Tomēr nav sagaidāms, ka krāpšanas un citu smagu pārkāpumu tipoloģija nākotnē ievērojami atšķirsies no pašreizējās.

Paredzams, ka pašreizējā pieeja, saskaņā ar kuru dalībvalstīm tiek nodrošināta mērķorientēta apmācība par krāpšanas un citu smagu pārkāpumu novēršanu, konstatēšanu un labošanu, visticamāk, tiks izmantota arī nākamajā KLP. Tas pats attiecas arī uz dalībvalstīm adresētiem tematiskiem norādījumiem par konkrētām augsta riska jomām.

3. PRIEKŠLIKUMA PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

Šajā finanšu pārskatā norādītās summas ir izteiktas pašreizējās cenās.

Papildus pārmaiņām, kas izriet no tiesību aktu priekšlikumiem un uzskaitītas turpmākajās tabulās, tiesību aktu priekšlikumi radīs arī citas pārmaiņas, kam nav finansiālas ietekmes.

Attiecībā uz izdevumiem, kas ir saistīti ar tirgu, jāuzsver, ka summas, kas ņemtas vērā ar tirgu saistīto izdevumu noteikšanā, ir balstītas uz pieņēmumu, ka nenotiek iepirkšana valsts intervencē un netiek īstenoti citi pasākumi, kas saistīti ar krīzes situāciju kādā nozarē.

ELGF tiks izveidota jauna lauksaimniecības rezerve, kuras mērķis būs lauksaimniecības nozarei sniegt papildu atbalstu drošības tīkla pasākumiem, ko veic tirgus pārvaldības vai stabilizācijas kontekstā un/vai tādas krīzes gadījumos, kas skar lauksaimniecisko ražošanu vai produkcijas izplatīšanu. Rezerves summa katra finanšu gada sākumā būs vismaz 400 miljoni EUR. Lauksaimniecības krīzes rezerves summas, kas 2020. finanšu gadā netiks izmantotas, tiks pārnestas uz 2021. finanšu gadu un iekļautas rezervē; 2021.–2027. gada periodā neizmantotās summas ik gadu tiks pārnestas uz nākamo. Ja rezerve tiks izsmelta, tā tiks papildināta ar budžetā jau pieejamajiem līdzekļiem vai ar jaunām apropriācijām. Ja 2021.–2027. gada DFS noteiktais konkrētais ELGF maksimālais apakšapjoms tiks pārsniegts, tiks piemērota finanšu disciplīna, lai apmierinātu visas vajadzības, kas pārsniedz maksimālo apakšapjomu, tostarp vajadzību papildināt rezervi. Tāpēc 2021.–2027. gada periodā nav paredzēts atkārtoti piemērot finanšu disciplīnu, lai izveidotu rezervi. Finanšu disciplīnas mehānisms arī turpmāk tiks izmantots, lai nodrošinātu ELGF maksimālā apakšapjoma ievērošanu.

Kas attiecas uz tiešo maksājumu intervencēm, neto maksimālie apjomi 2021. finanšu gadam (2020. kalendārajam gadam), kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1307/2013, ir lielāki nekā pievienotajās tabulās norādītās summas, kas atvēlētās tiešo maksājumu intervencēm, tāpēc tās saskaņā ar galīgo vienošanos par KLP finansējumu būs jāpielāgo termiņā, kas ir pietiekams savlaicīgai īstenošanai dalībvalstīs.

Priekšlikumā ir paredzēts turpināt tiešo maksājumu ārējās konverģences procesu: dalībvalstīs, kurās vidējais atbalsta līmenis ir zemāks nekā 90 % no ES vidējā, 6 pakāpeniskos posmos, sākot no 2022. gada, par 50 % samazinās starpību, kas tās šķir no 90 % no ES vidējā. Ieguldījumu šīs konverģences finansēšanā dos visas dalībvalstis. Tas ir atspoguļots KLP stratēģisko plānu regulas IV pielikumā norādītajos dalībvalstu piešķirumos tiešajiem maksājumiem.

Lauksaimniekiem paredzētā tiešā atbalsta maksājumu samazināšana neietekmē budžeta piešķirumus tiešajiem maksājumiem, jo maksājumu samazināšanas rezultātā iegūtos līdzekļus izmantos, lai finansētu pārdalošo maksājumu tajā pašā dalībvalstī. Ja maksājumu samazināšanas rezultātā iegūtos līdzekļus nevarēs pilnībā izmantot tiešo maksājumu intervencu finansēšanai, to pārvietos uz attiecīgās dalībvalsts ELFLA piešķirumu. Šādas iespējami pārvietojamās summas patlaban nevar kvantitatīvi noteikt.

Kas attiecas uz ELGF piešķirtajiem ieņēmumiem, aplēsēs ir atspoguļota ietekme, ko atļautie atliktie maksājumi un pa daļām maksājamās summas rada uz iepriekšējiem noskaidrošanas lēmumiem, – šīs summas tiks iekasētas pēc 2020. gada –, un aplēstie

piešķirtie ieņēmumi, kas iekasējami noskaidrošanas un pārkāpumu rezultātā. Sagaidāms, ka minētie piešķirtie ieņēmumi pēc jaunā īstenošanas modeļa ieviešanas samazināsies salīdzinājumā ar pašreizējo līmeni.

Attiecībā uz ELFLA, līdzīgi kā attiecībā uz pārējiem Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, priekšlikumā ir paredzēts samazināt ES līdzfinansējuma likmes. Tas kopā ar piešķirumu ELFLA intervencēm dos iespēju publisko atbalstu Eiropas lauku apvidiem saglabāt gandrīz tādā pašā apmērā kā līdz šim. Finansējuma sadalījums starp dalībvalstīm pamatosies uz objektīviem kritērijiem un līdzšinējo veikumu.

Reformas priekšlikumos ir ietverti noteikumi, ar kuriem dalībvalstīm tiek piešķirta zināma rīcības brīvība attiecībā uz piešķiruma sadalījumu tiešo maksājumu intervencēm un lauku attīstības intervencēm, kā arī uz piešķiruma sadalījumu tiešo maksājumu intervencēm un dažām nozariskām intervencēm. Ja dalībvalstis nolems izmantot minēto rīcības brīvību, tas uz konkrētām summām atstās finansiālas sekas, kuras šobrīd nav iespējams kvantificēt.

3.1. Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija un jaunas(-u) ierosinātas(-u) budžeta izdevumu pozīcijas(-u) provizorisks saraksts⁴⁰

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	Dif./nedif. ⁴¹	no EBTA valstīm ⁴²	no kandidātvalstīm ⁴³	no trešām valstīm	Finanšu regulas [21. panta 2. punkta b) apakšpunkta] nozīmē
3	[08.01.YY] ELGF – neoperacionālā tehniskā palīdzība	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.01.YY] ELFLA – neoperacionālā tehniskā palīdzība	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.01.YY] Izpildaģentūras	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.02.YY] Lauksaimniecības rezerve	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.02.YY] Nozariskās intervences, kas ietvertas KLP plānā	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.02.YY] Ar tirgu saistīti izdevumi, kas nav ietverti KLP plānā	Dif. un nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.02.YY] Tiešo maksājumu intervences, kas ietvertas KLP plānā	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

⁴⁰ Ir jāsaglabā vairākas pastāvošās budžeta pozīcijas, un numerācija ir jāpielāgo jaunajai budžeta nomenklatūrai (piemēram, pašreizējā 05 07. un 05 08. nodaļa). Pēc KLP priekšlikuma izstrādes nomenklatūru varētu pielāgot.

⁴¹ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

⁴² EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁴³ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	Dif./nedif. ⁴¹	no EBTA valstīm ⁴²	no kandidātvalstīm ⁴³	no trešām valstīm	Finanšu regulas [21. panta 2. punkta b) apakšpunkta] nozīmē
3	[08.02.YY] Tiešie maksājumi, kas nav ietverti KLP plānā	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.02.YY] ELGF – operacionālā tehniskā palīdzība	Dif. un nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.03.YY] 2021.–2027. gada lauku attīstības intervences, kas ietvertas KLP plānā	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
3	[08.03.YY] ELFLA – operacionālā tehniskā palīdzība	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
7	[08.01.YY] Izdevumi, kas saistīti ar politikas jomā “Lauksaimniecība un lauku attīstība” nodarbinātajiem ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
7	[08.01.YY] Ārštata darbinieki un citi pārvaldības izdevumi politikas jomas “Lauksaimniecība un lauku attīstība” atbalstam	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
7	[08.01.YY] Izdevumi, kas saistīti ar politikas jomas “Lauksaimniecība un lauku attīstība” informācijas un sakaru tehnoloģijas aprīkojumu un pakalpojumiem	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

Iepriekšējā tabulā iekļautais budžeta pozīciju uzskaitījums ir provizorisks, un pēc tā nevar spriest par konkrēto budžeta nomenklatūru, ko Komisija ierosinās ikgadējās budžeta procedūras kontekstā.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	3	Dabas resursi un vide
--	----------	-----------------------

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Pēc 2027. gada	KOPĀ
08 02 YY – Lauksaimniecības rezerve	Saistības = Maksājumi	(1)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
08 02 YY – Nozariskās intervences, kas ietvertas KLP plānā ⁴⁴	Saistības = Maksājumi	(2)	2044,116	2066,584	2091,060	2115,010	2139,737	2165,443	2192,347		14 814,294
08 02 YY – Ar tirgu saistīti izdevumi, kas nav ietverti KLP plānā	Saistības	(3)	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309		4468,163
	Maksājumi	(4)	605,136	611,601	623,808	627,643	629,770	630,334	630,314	109,558	4468,164
08 02 YY – Tiešo maksājumu intervences	Saistības = Maksājumi	(5)	37 392,689	37 547,129	37 686,679	37 802,859	37 919,038	38 035,217	38 151,396		264 535,007
08 02 YY – Tiešie maksājumi, kas nav ietverti KLP plānā	Saistības = Maksājumi	(6)	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321		2949,249
08 02 YY – ELGF – operacionālā tehniskā palīdzība ⁴⁵	Saistības = Maksājumi ⁴⁶	(7)	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000		497,000

⁴⁴ Palielinājums nozariskajām intervencēm, kas ietvertas KLP plānā, ir izskaidrojams ar 60 miljonu EUR lielo piešķirumu, kas ierosināts biškopības sektora atbalstam, kā arī ar augļu un dārzeņu sektoram atvēlēto izdevumu dinamiku, kas, ņemot vērā līdzšinējo konstatēto izpildes līmeni, neaprobežojas tikai ar ES līmeņa finansējumu.

08 01 YY – Administratīvās apropriācijas, ko finansē no ELGF ⁴⁷	Saistības = Makājumi	(8)	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000		91,000
67 01 un 67 02 – ELGF piešķirtie ieņēmumi	Saistības = Makājumi	(9)	280,000	230,000	130,000	130,000	130,000	130,000	130,000		1160,000
STARPSUMMA – ELGF	Saistības	(10)=(1+2+3+5+6+7+8-9)	40 300,435	40 527,343	40 791,369	40 931,499	41 072,405	41 214,290	41 357,373		286 194,715
	Maksājumi	(11)=(1+2+4+5+6+7+8-9)	40 267,262	40 500,635	40 776,868	40 920,833	41 063,866	41 206,315	41 349,378	109,558	286 194,715

08 03 YY – Lauku attīstības intervences	Saistības	(12)	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561		78 613,927
	Maksājumi	(13)	786,139	3703,699	6314,312	7860,977	9356,414	10 331,700	11 025,236	29 235,450	78 613,927
08 03 YY – ELFLA – operacionālā tehniskā palīdzība ES	Saistības = Makājumi ⁴⁸	(14)	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147		155,029
08 01 YY – Administratīvās apropriācijas, ko finansē no ELFLA	Saistības = Makājumi	(15)	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000		42,000
STARPSUMMA – ELFLA	Saistības	(16)=(1+2+14+15)	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708		78 810,955
	Maksājumi	(17)=(1+3+14+15)	814,286	3731,846	6342,459	7889,124	9384,561	10 359,847	11 053,383	29 235,450	78 810,955

⁴⁵ Arī summas, ko pašlaik finansē no 05 07. nodaļas (Lauksaimniecības izdevumu revīzija) un 05 08. nodaļas (Politikas jomas “Lauksaimniecība un lauku attīstība” politikas stratēģija un koordinācija).

⁴⁶ Vienkāršības labad ELGF apropriācijas tehniskajai palīdzībai šeit uzskata par nediferencētām apropriācijām. Neizpildīto saistību summa parasti ir neliela salīdzinājumā ar kopsummām, kas iekļautas šajā finanšu pārskatā.

⁴⁷ Arī summas, ko patlaban finansē no 05 01 04 01. pozīcijas “Atbalsta izdevumi, kas saistīti ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF) – Neoperacionālā tehniskā palīdzība” un 05 01 06 01. pozīcijas “Patērētāju, veselības, lauksaimniecības un pārtikas izpildaģentūra – Iemaksa no Lauksaimniecības veicināšanas programmas”.

⁴⁸ Vienkāršības labad ELFLA apropriācijas tehniskajai palīdzībai šeit tiek uzskatītas par nediferencētām apropriācijām. Neizpildīto saistību summa parasti ir neliela salīdzinājumā ar kopsummām, kas iekļautas šajā finanšu pārskatā.

KOPĀ KLP apropriācijas	Saistības	=10+16	51 559,143	51 786,051	52 050,077	52 190,207	52 331,113	52 472,998	52 616,081		365 005,670
	Maksājumi	=11+17	41 081,548	44 232,481	47 119,327	48 809,957	50 448,427	51 566,162	52 402,761	29 345,008	365 005,670

Kopsummas nesakrīt noapaļošanas dēļ.

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Pēc 2027. ga da</i>	KOPĀ
Cilvēkresursi		125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678		879,746
Citi administratīvie izdevumi		6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008		42,056
KOPĀ daudzgaļu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības = Mak sājumi	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686		921,802

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Pēc 2027. ga da</i>	KOPĀ
KOPĀ daudzgaļu finanšu shēmas visu IZDEVUMU KATEGORIJU apropriācijas	Saistības	51 690,829	51 917,737	52 181,763	52 321,893	52 462,799	52 604,684	52 747,767		365 927,472
	Maksājumi	41 213,234	44 364,167	47 251,013	48 941,643	50 580,113	51 697,848	52 534,447	29 345,008	365 927,472

Kopsummas nesakrīt noapaļošanas dēļ.

3.2.2. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	KOPĀ
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------

Daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	879,746
Citi administratīvie izdevumi	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	42,056
Starpsumma – daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	921,802

Ārpus daudzgažu finanšu shēmas ⁴⁹ 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	12,950
Citi administratīvie izdevumi	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	120,050
Starpsumma – ārpus daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	133,000

Kopsummas nesakrīt noapaļošanas dēļ.

KOPĀ	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	1054,802
-------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-----------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁴⁹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.2.1. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
•Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības	845	845	845	845	845	845	845
Delegācijas	3	3	3	3	3	3	3
Pētniecība							
•Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE): AC, AL, END, INT un JED⁵⁰							
7. izdevumu kategorija							
Finansēts no daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	– galvenajā mītnē	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75
	– delegācijās	1	1	1	1	1	1
Finansēts no programmas piešķiruma ⁵¹	– galvenajā mītnē	29	29	29	29	29	29
	– delegācijās						
Pētniecība							
Cits (konkretizēt)							
KOPĀ	935,75	935,75	935,75	935,75	935,75	935,75	935,75

Vajadzības pēc cilvēkresursiem tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁵⁰ AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, END – valstu norīkotie eksperti, INT – aģentūras darbinieki, JED – jaunākie eksperti delegācijās.

⁵¹ Ārštata darbiniekiem paredzētā maksimālā summa, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām “BA” pozīcijām).

3.2.3. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	KOPĀ
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva ieņēmumus finansiāli neietekmē.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☒ citus ieņēmumus

Norādiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☒

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija: ieņēmumu	Priekšlikuma ietekme						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
67 01 un 67 02	280	230	130	130	130	130	130

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgo(-ās) budžeta izdevumu pozīciju(-as).

08 02 YY – Nozariskās intervences

08 02 YY – Tiešo maksājumu intervences

Citas piezīmes (piem., metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

Sk. piezīmes 3. punktā.